1733

Spurningar
Ut af
Eræduum,
Samanntekner handa Börnum og Fafrodu Almugafolcke
Af
Jone Arnasyne.

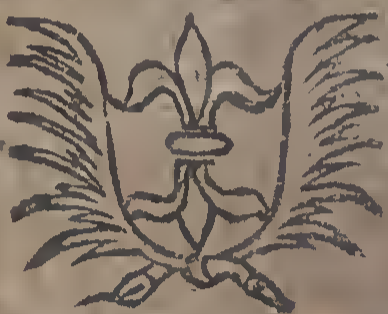

KAUPMANNAHÖFN,
Prentadar ad nyu i Hans Kongl. Majests. og Universits. Bok-
A. Hopffner.

Imprimatur

C. W. WORM.

...uverdugum, Heid...
legum og Vel-lærdum

Guds Orda Pienurum,

Samt

Husstiornarmonnum i Skalhollts Stipte,

Oskast

Fridur og Blessan af Gude i JEsu Nafne!

SVor eirn af Oss, Brædur Æruverduger, skylldebidia yduglega med David Psal. 86, 11. Drottenn kiendu mier þinn Veg, jeg vil ganga þinnum Sannleika. Þad ma vera stor Styrkur, fyrer vann sem reisa skal, ef hann

[illegible]nnadhvört veit [illegible]alfur [illegible]
grant, eda hefur ferdugr[illegible]
Leid oga, sem Tobias fordum,
Tob. 5. Annars piaest hann
af stifeldum Otta, ad hann mu-
ne kunna ad villast og rata i
Prautter: Nær Ferdenn er bir-
ud, giefur pad og goda Hu-
garhressing i mædumne, ef Menn
vita, ad peir eru a riettum Vei-
ge; Sanna munu pad flester,
sem villst hafa ramlega a Sio
edur Lande, og komest pvi opt
i Daudans Hættu. Aller erum
vier a Reisu i pessum Heime,
vier erum hier framande og
hefum orgvann blijfanlegann
Samastad, Psal. 39, 13. Sæ-
ler eru peir sem petta fa skil-
ed, og na nockre epterlongun
ad komast heim til Fodur-Hu-
sa, hvar Drottenn er rijkiand-
fra eilijfd til eilijfdar. J gie-
num pau dymmu Dræfe pesse
Vit-

Lijfs fær eingen ratad, nema
hann vite grant af peim rietta
Veige, og kunne sier vid han-
ad halldа. JESUS er Veg-
urenn Sannleikurenn og Lijfed,
Joh. 14, 6. Hvor sem fylger
peſſum Veige, kann ecke villt
ad fara. Vegur nefnest hann
ecke einasta peſsvegna, ad hann
fyrer sitt Ord, sem er Lios á
vorum Vegum, Psal. 119. vijs-
ar oss Veigen til Lijfsens, Joh.
1, 18. Heildur sierdeiles fyrer
pa Grein, ad hann med sinne
hitru Pijnu, og blodugum Dau-
da, hefur opnad oss Veg til Fø-
dursens; par hann hefur Her-
leidingena ad herfange teked,
Eph. 4, 8. Og alla vora Ovine
ad velle lagt, sem stodu oss i
veige; Logmaled, Syndena,
Daudann og Disfulenn: Hann
hefur og forlijkad oss vid sin
himneska Fodur, so vier hef-

nu lidugann Gang til Madar-
stolsens, Hebr. 4, 16. og mei-
gum i hans Skiole, og fyrer
hans Medalgaungu, daglega bir-
tast med vorum Bænum fyrer
heim allra Hærsta, Heb. 7, 25
Petta er sa Hialprædesens Be-
gur, um hvern rædt og skrifad
hafa aller Spamenn og Post
ular Drottens: Sa sem ecke la-
gar sijna Reisu hier i Heime epti-
er pessum Veige, sa raafar i
Myrckrunum, og hirter fyrer
Satans Villustiga. Hvarfyr-
er pad er æred naudsynlegt,
ad so snarr sem Ungvørnen læ-
ra ad giora sinn Gang fra Vegg-
unne, heim sie pa strax bent til
ad giefa gaum ad pessum Vei-
ge, af hvorium peim ber ad hafa
gloggva vitund a medann pau
Lifa, so pau fyrer pann sama
med pad sijdsta komest i gieg-
um Daudans Port um i eilijft

Lof.

Lijf. Þeir skylldu aller sia vel til, sem eiga ad hafa forsion fyrer Smælingium Christelegrar Kirckiu, ad lijka sem Mædurnar fostra sijn Børn med natturlegre Miolk, til vidhallds og eflingar þeim ytra Manne, so mætte sa innre fa eirnen Vøxt og Vidgang af þeirre Skynsamlegu Miolk GUds Orda, fyrer hvoria eg meina epter Postulans Orda tiltæke, 1 Petr. 2, 2. vorn Catechismum eda Christeleg Fræde. Enn i þessu finst stor Brestur hia morgum Husstiornarmonnum, Jeg villde oska hann findest ecke eins hia Prestunum, sem eiga ad standa fyrer Verckenu, og taka Hendenne til med, so ad þeir vokve had sem plantad var, 1 Cor. 3, 7. Flester Forelldrar leggia Grundvollen, med Paule, hia sijnum Børnum, og kienna þeim ad le-

fa framm Hofudparta Christe-
legs Lærdoms; enn sijdann er
par, pess a mille, af Apollo Læ-
resveinum miog litlu vidbætt, til
ad æfa Skynsemena og upplysa
framar Augu Hugskotsens; par
fyrer er so mikel blindne og fa-
fræde a medal vor. Pvi, so sem
Fædan stodar lijted fyrer utann
pad hun ummgiosrest med Man-
nkenum, og renne honum i Merg
og Bein, eins er Lærdomur Ca-
techismi ad litlu Gagne, nema
hann med Skilningnum krydd-
adur verde, fyrer Verckan Heil.
Anda, Salumne til Notkunar.
Par eru vijst margslags Bar-
na Spurningar i Lande vo-
ru, geingnar ut a Prent, til
pess ad Almugen kienne pær sijn-
um Bornum, og liette so un-
der Erfide Prestanna; enn pær
eru (sem virdest) i sumum Bo-
kum of-faar, sumstadar of-marg-
ar

ar fyrer Ungmennen; þar med velur hvor þad sem honum þocknast, og nockrer Kiennemenn skrifa þær samann stalfer, huar af þad kiemur, ad stor Missmunur verdur ecke einasta a stalfum Spurningunum, helldur og eirnenn þeirra Andsvørum, so þegar eirn Prestur kiemur epter annann i Kalled, eda Folcked skipter um Sokner, mædest þad med nyum Spurningum umm sama Efne, epter þess Kiennemans Tilsogn, sem þa er radande: Profastarner kunna ecke helldur nær þeir visitera, ad laga sijn Spursmaal epter neinni vissu Forme, þviad sitt hefur hvor. Par-fyrer, so ad Menn kunne ad hafa eitt Uniformitet yfer allt i soddann Ydkunum, hefe eg lated þryckia Spurningar ut af Frædunum, til þess, ad Prestarner i Skalhollts Stipte

kunne ad giora Grein þar a, og hallde sijnu Soknarfolcke til ad kienna þær Ungdomenum, erfide og eirnen sialfer so sem byriar, i þvi sama Vercke, af hverju þeir eiga ad giora Reickning a sijnum tijma Hofudhirde Salnanna, Christo. Enn þess er ad giæta, ad Andsvor Spurninganna, eru þryckt med tueinnslags Letre; Allt huad med stærre Bokstofum sinst af þeim prentad, (ad undanteknu þvi, sem er umgirdt, med þessum Merkium ( ) er kallast Parenthesis) skal med tilheyrande Spursmaalum, kiennast Bornunum fyrr enn þau ganga til Sacramentis, og hvad meira Forelldrunum synest, ad þau sem eru minnisgod kunne audvelldlega ad nema: Hitt annad sem er med smærra Letre, skal Yngis-Folcked hafa lært, adur enn þad vill

vill giefa sig i Ektaskap: Þ
skyllde vel takast i akt ad þar
sem nockrar Personur eru mog
tornæmar, þa ma ecke af þeim
heimtast, sem hinum odrum allt
hid frekasta. Þad reicknast einum
til frama, nær hann af Skilnin-
ge sijnum svarar riett uppa Spur-
ningena, og þarf ecke ad binda
sig vid Orden; enn um þad Me-
stara stycke ma hann þo ecke sialf-
ur dæma, helldur hans Salu-
sorgare.

So miked sem ahrærer uppfræ-
dingu Barnanna, er merckiande.

1. Þar sem Forelldrarner vil-
ia kienna, edur kienna lata sij-
num Bornum ad lesa a Bok
(sem er miked yppar legt og naud-
synlegt) þa skyllde sa Lærdo-
mur ganga undann ollu odru Name,
so ad Ungmennen sialf giætu
sijdann numed Frædenn og Spur-
ningarnar af Bokene, hvar med

Vercked geinge langtum liettara; og mætte þa Bornunum setiast fyrer viss Lectia a hvorium deige.

2. Husfedur og Mædur ættu ad brúka tilhlydelegann aga vid sijn Born i Uppfostrenu, og lata þau kienna a blydu og strijdu, epter sem þau vinna til, þar med kunna þau fliotara ad grijpa þad, sem Frædenn hondla um, sem er, ad GUD vill straffa Synder og glæpe a ollum Hardhnockudum, eñ vera nadugur þeim, sem hann bidia med Audmykt, og veita þeim miked gott, sem eru audsveiper, og hann adhyllast: Allt Husstiornar-Erfided, bæde Agann og Uppfrædingena eiga Husfedur og Mædur ad farsæla med yduglegre Bon til GUDs, er alltid heyrer sanna akallendur, og Bænen er þad visasta Mercke um hans nadar nalægd, sem jafnan færer med sier Lucku og Blessan. Þvi

hvar

hvar sem tueir edur prir eru samannkommer i minnu Nafne (seiger Drotten) par vil eg vera mitt a medal peirra Matth. 18/19/20.

3. Peir sem kienna Spurningarnar, skulu yduglega spyria Bornen ur pvi sem pau hafa lært, og nær pau kunna vel ad svara til eirnrar Spurningar epter adra, so sem pær standa i rødenne, pa skulu peir spyria fyrer utan rød, aptur a bak og afram, til ad leida Bornen i stærre Jhugan pess efnis sem med er fared, og pegar pau eru afd i pessu, er miked gott ad umbreita Spursmalunum, enn hallda po Meningunne somu. Til dæmes: Hvor hefur giefed ut Bodorden? Hvor er Hofundur Bodordanna? Af hverium hafa Bodordenn sinn Uppruna? Jtem: Hvad forpienar pu med Syndunum? Hvor eru verd-

laun Syndanna? Hvört Straff kiemur epter Syndena?

4. Prestarner skylldu ecke lata sig yfertala i þvi, ad veita Bornunum H. Aflausn og Sacramentum, fyrr enn þau kunna ad svara til þeirra Spurninga, sem þeim eru ætladar. Miklu sijdur skylldu fagrar lofaner Yngisfolcksens gillda hia Kiennemennunum til ad na Hionavygslunne fyrr en þad er so underbued i Lærdome Catechismi, ad þad giete kient til gagns sijnum Bornum, sem GUd kann ad gieta; og þessar Personur eiga ad skilia Andsvor Spurninganna, betur enn Bornenn.

5. Þad er stor yfersion fyrer Prestana, ef þeir spyria einasta Bornen ad fameinum Spurningum; fyrst þegar þau ganga til Altares, og sleppa so hendenne af þeim sijdan; Þeir ættu

i hvort

i hvert sinn, sem þau leita af-
lausnar, ad yfirheyra þau i sjón-
um Truarbrogdum, og med
því ecke giefst giarnann Tijme
til soddan Ydkana fyrer Embæt-
tisgiordena, skylde Yfirheyrsl-
an skie ad endadre Messu, a næst-
fyrerfarande Helgum Dege, edur
ødrum hentugum Tijma, epter
Plassanna asigkomulage.

Á þennan maata kann Pre-
sturen fa þess lidugre stunder ad
examinera, ef ecke ur ollum Fræd-
unum i senn, samt ur þeirra
vissum Partum. Hafe Børnen
þa tijnt nidur, edur i aungvu
bætt, þad sem fyrrum var afatt,
er best þau bijde, þar til bot og ber-
runkiemur fram, hvorsu sem þad
kann ad mishocknast. Þeir sem
lært hafa hentugar Spurningar
nockud tolurverdt ut af Cate-
chismo, þott ødruvis sieu ord-
adar enn þessar, meiga halda

vid

vid þær somu, og eige þvyngast med nyu Erfide; enn hiner sem lijted eda eckert lært hafa, kunna ad ganga epter þessum Bækling.

GUD virdest ad leida i allann Sannleik, bæde þa sem vijsa þann rietta Lijfsens Veg, og lijka hina sem læra skulu honum ad fylgia, og leggia sijna Blessan yfer Bornen, so þau med Alldrenum vaxe ad Vitsku og Nad, bæde hia Gude og Monnum.

Hafniæ d. 13. Maji.
Ao. 1722.

Jon Arnason.

Epter

Epter hvorju stundar þu Barn mitt med deige longum?

Ad mier lyde vel a medann eg lifi.

Hvornenn kann þier vel ad lyda?

Ef eg þecki GUD og sialfann mig riettelega.

Hvar af kantu ad odlast soddan Þeckingu?

Af Heilagre Skrift, edur Orde Drottens.

Hefur þu nockurt stutt Innihalld Hl. Skriftar?

Ja, eg hefi minn Catechismum edur Christileg Fræde, sem mier binda allt þad ur Ritninguinne

sem mier er naudsynlegt ad vita, og trua, til Saluhialpar.

Hvad kallast Catechismus annad enn Fræde?

Hann kallast og so Barnalærdomur.

Hvi kallast hann so?

Fyrst af thui Bornenn eiga ad læra hann strax sem thau fa mal og vit; tharnæst af thui, ad allir their sem vilia vera Guds Born, og odlast eilifft Lif, hliota ad skilia hann vel, og hyka sig i honum alla sijna Daga.

Er thad ecki nog, ad menn kunna vel Frædenn fyrer utann, tho their gieti ecke sagt eitt fra odru, eda giort grein a thvi, hvornen hvad eitt a ad skiliast?

Ecki er thad nog, thvi Madurenn kann hvorki ad leidast til Idrunar fyrer Syndernar, nie

nie þacklætis vid GUD, fyrer hans Velgiorninga; ecki helldur ad styrkiast i Trunni, Voninni og Bænrækninne, af því sem hann skilur ecki,

Ad lesa Frædenn einasta an Skilnings og Andacktar, stodar ecke meir en onnur Latinu þula Olærdum Monnum.

Eñ skal Presturenn lata sier þad nægia, ad þeir fullordnu seigiast skilia Frædenn, þarf ecki og so ad spyria þa?

Sannarlega þarf þess, því þad er ecke utann fölsk Innbirding hia morgunj, ad þeir þykiast vita og skilia miked, enn reyneſt þo harla litted: Þar med er Naudsyn ad vita, hvort þeir kunna ad uppfræda sin yngre riettelega. Fyrer því þeir skylldugir ad segia þad vita.

Hliota þa aller menn ad skilia Frædenn?

O Ja: Því Postulenn seiger, vered ecki Born i Skilningenum: Og enn aptur, vered ecki Skilningslausser, heldur skiliande hvad vilie Drottens er. Þar med eru Skilningslausser reiknader med þeim vantruudu i Guds Orde. Rom. 1, 31.

Þar eru þo til haleiter Leindardomar sem aungver fa griped, auk heldur fafroder leikmenn: Hvornenn kunna þeir þa adskilia vll Frædenn?

Þegar skilningur Frædanna utheimtist þa meinast þar med huiliik Þecking GUDS Dasem da, sem af Skriftenne kann audvelldiega ad dragast, og er serdeiles naudsynleg til Saluhialpar. Menn eiga ad vita af ollum GUDS Dasemdum, og Leindsem Frædenn umgiska;

gieta; enn haatt og maata til hvorseins kunna peir ei ad skilia, peim ber og aungvanneigen epter soddann smasmuglega ad hnysa, helldur trua pvi einfaldlega, sem Skynsemenn fær ei gripped. Eins og Maria trude pvi ad sonnu, ad hun munde verda GUds Moder, enn skilde po ecke hvernenn pad kunne adskie.

Hvorier eiga ad leggia pañ fyrsta grundvoll Catechismi Lærdoms?

- Husfedur og Husmædur.

Hvarfyrer er pad so naudsynlegt ad nema Fræderin, og skilia pau riettelega?

Fyrst pessvegna ad bæde GUd i sijnu H. Orde, og Hayfervalldeed i Logunum, hefur pad so streingeliga boded.

I annann Maata vegna peirra storu Gagnsemda, sem vier hofum af lærdomi Catechismi, hvad

þviad hann kienner med faum og liosum Ordum, ad þeckia GUD, hans Vilia, Verk og Velgiorninga, eirnenn vorar Syndir, og medolenn ad komaſt ur eymdunum i eilijfa Sælu; þar med og eirnenn lofar GUD þeim miklu Goodu ſem ydka þeſſi Fræði.

Syndga þa ForellDrarner, Husbændur og Husmædur, þegar þeir halida ei ſijnum Bornum og Vinnufolke til ad læra og ſkilia Catechismum?

Ja ad vijſu, þeir ſyndga þunglega og munu a ſijdaſta þeige ſtanda Gude Reikning þar af.

Þui ſo?

Þvi Fyrſt briota þeir GUDS Bod og Befalning, ſem ſkipar ad kienna Bornunum þennann Lærdom. Þar næſt ſyndga þeir

a mo

te allre GUDS Christne, so peir hialpa ecki til ad uppfylgia hana, helldur lata hana fyrer sijna Forsomun og Vanrækt, og eru ei betre enn adrer Heidingiar og Tyrkiar.

I pridia Maata gisra peir illa vid sijn eigenn Born, ad kienna peim ecki Lijfsens veg, so pau kunna par fyrer ecke ad rata til eilifs Lijfs, gieta og ecki kient sijdarmeir sijnum Bornum. I fiorda Maata skada peir sialfa sig hier med, og munu pad nogu dyrt betala, pegar par ad kiemur, ad peir eiga ad standa Reikningskap, hver af sinu Kalle og embætte.

Eru marger Hofudpartar Frædanna?

Fimm.

Bodordenn.

Fyrsta

Trua Jafningen.
Drottennleg Bæn.
Sacrainentum Skijrnar-
ennar.
Sacramentum Altar-
esens.

Hvernenn hlioda Bodorden?

Fyrsta Bodord.

Eg er Drottenn Gud þin,
þu skallt ecke hafa annar-
lega Gude fyrer mier.

Það er.

Þier eigum yfer alla hlu-
te framm GUD ad ottast,
hann ad elska, og a hann
ad trua.

Annad Bodord.

Eige skalltu leggia Nafn
Drottens Guds þins vid
legoma.

Það

Það er:

Vier eigum að ottast og elska Gud: Ongvum eigum vier ills að bidia, i hans Nafne; eige að sveria við það, nie Fiolkynge fremia, eige liuga, edur svijkia, heldur eigum vier Guds Nafn að akalla i ollumm vorum Raudsynium, það til að bidia, lofa það, og því þacker að giora.

Bridia Bodord.

Minstu að helga Hvijldar-Dag Drottens.

Það er:

Vier eigum að ottast og elska GUD: Að vier eige fyrerlytum Predikun, nie

hans Ord, helldur eigum vier þad heilagt ad halldа, giarnan heyra þad og læra.

Fiorda Bodord.

Heidra skalltu Fodur og Modur, so þu verder langlijfur a Jordenne.

Þad er?

Vier eigum ad ottast og elska GUD: Ad vier eige fyrerlytum vora Forelldra, nie þa sem yfer oss eru bodner, edur þa til reide reitunum, helldur þa i heidre hofum, þionum þeim og hlydner sieum, elskum þa og virding veitum.

Fimta Bodord.

Eige skalltu Mann deyda.

Þad

Pad er:

Vier eigum ad ottast og elska GUD: Ad vier eige meidum holld vors Naunga, eda giorum honum mein i nockru, helldur eigum vier honum ad biarga og vidhialpa i ollum lijfs naudsynium.

Siotta Bodord.

Eige skalltu Hordom drijgia.

Pad er:

Vier eigum ad ottast og elska GUD: Ad vier lifum hreinferduglega, bæde i ordum og verkum, og ad hvor og eirn elske, og i heidre hafe sijna Egtapersonu.

Siounda Bodord.

Eige skalltu Stela.

Pad er:

Vier eigumm ad ottast og elska GUD: Ad vier eige grijpum gots eda peninga vors Naunga, eda med falskum Kaupeyrer, eda underhyggiu under oss drogum, helldur eigum vier honum ad hialpa, ad hans Gots og upphellde, avarteft og vardveiteft.

Attunda Bodord.

Eige fkalltu bera falfkann Vitnesburd, a mote pijnum Naunga.

Pad er:

Vier eigumm ad ottaft og elska GUD: Ad vier ecke rænglega liugum, nockru a vorn Naunga, edur fvikium

ium, baktalum, edur ofrægium hann, helldur eigum vier hann ad affaka, og allt gott um̃ hann ad tala og færa alla hlute til betra vegar.

Nijunda Bodord.

Eige skalltu girnast Hus Raunga pijns.

Pad er:

Vier eigum ad ottast og elska GUD: Ad vier eige med flærd, stundum epter arfe, eda fastaeign vors Raunga, eda under oss drogum med yfervarpe laga og riettenda, helldur eigum vier ad tilhialpa og styrkia, ad han hafe sitt allt oskaddad.

Tijunda Bodord.

Eige skalltu girnast hans Eigenn-Kvinnu, eige Pionnie Pionustu-Kvinnu, eige Uxa nie Asna, og eckert pad hann a.

Pad er:

Vier eigum ad ottast og elska GUD: Ad vier eige burttælum eda lockum fra vorum Naunga, hans Eigenn-Kvinnu, Pionustufolk, eda Kvik-fie, helldur eigum vier ad aminna, og ahleggia, ad hvor og eirn fie samt, og astunde ad pionu, pad honum skylldugt er.

Hvad

Hvad seiger GUD af ollum þess-
um Bodordum?

Svar: So seiger hañ Exod. 20.

Eg er Drottenn GUD
þinn vitiande ranglætes Fed-
ranna a Sonunum i þrid-
iu og fiordu ættkvijsl þeirra
sem mig hata, enn giorande
Miskunseme i þusund
lidu, þeim sem mig elska og
vardveita mijn Bodord.

Það er:

GUD hotar þeim ollum Pij-
nu, sem afvijkia þessuñ hans
Bodordum, þvi eiguñ vier
ad ottast og hrædast hans
reide, og eckert ad giora a mo-
te þessuñ hans Bodorduñ;
eñ þeim olluñ sem þesse hans
Bodord hallda, þeim lofar
hañ sine Nad, og ollum god-

um hlutum, parfyrer eigu-
vier Gud ad elska, trua hon-
um og treysta, og epter hans
Bodordum giaznaſt ad gio-
Sundurskipteſt pa ecke GUDS
Ord edur Lærdomur Frædanna
med odrum hætte?

Hann sundurskipteſt og
so i Logmaaled og Evange-
lium.

Er Logmaaled margfallt?
Prefalldt:

1. Sidalogmaal.
2. Ceremoniu Logmaal.
3. Doma Logmaal.

Hvad er Sidalogmaaled?

Sidalogmaaled er sama
og Bodordenn; Pad er eirn
hverjiſkur Lærdomur, sem
ollum Monnum, hvad
þeir eiga ad giora og forda-
st.

Hvad

Hvad meinar þu fyrer Ceremoniu Logmaaled?

Fyrer þad meina eg þær Reglur og Skickaner, sem heyra til Kirkiu Embættenu; og Guds Pionustugiørd.

+ Hvad meinar þu fyrer Doma Logmaaled?

Þau Log sem Veralldleg mal eru dæmd epter.

+ Hver hefur giefed vt Logmaled?

GUD alls-heriar.

+ Hvar voru Bodordenn vtgiefen?

A Fiallenu Sinai.

+ Nær voru þau vtgiefen?

Þau voru utgiefenn siaalfa Hvijtasunnu, 50. dogum epter vtleidslu Israelis Barna af Egyptalande; þa Heimurenn hafde staded hier um 2514. Ar.

Hvørnen vorū Bodorden
twtgiefen a Fiallenu
Sinai?

Sialfur Drottenn tal-
ade þau, fyrſt framm med
harre Rauſt, ſo allt Is-
raels Folk maatte heyra;
ſijdann ſkrifade hann þau
a tvær Stein-toblur med
ſijnum eigenn Fingre, og
fieck Moſi.

Hafde GUD nockurn tijma adur
uglyſt monnunum þetta
Bodorda Logmal?

Ja ſtrax i fyrſtu Skop-
ingaf hann þad i Mann-
ins Natturu, og utlagde
framar, nockrumſinnum þar
eter.

Hvar

Hvar fyrer skylde þa Logmaalet vera skriflega wtgiefed a Fiallenu Sinai, med þvi þad var strax i undverdu innplantad i Mannsins Hiarta?

Þvi þegar Adam og Eva syndgudust, sliofgadest þetta Natturunnar Logmaal yferburda miked, þar-fyrer vilde GUD annaiga þad aptur ad nyu, og giefa þad skriflega wt a Fiallenu Sinai.

Hvar fyrer skrifade GUD Bodorden i fyrstunne, helldur a Stein-Toblur, enn adra Materiu?

Fyrst, so ad hann gieæfe ad merkia þar med, ad vor Hiortu være af Natturunne til, Steine harbare. Þar næst, so ad hann syndi ad Bodordenn ættu ecki ad vara, med þvi Steinninn er varanleg Ma-

Hvernen sundurskiptast Bodorden?

I tvo parta edur Tob-

lur?

Eru morg Bodord a peirre fyrre Toblunne?

Prin þau fyrre.

Um hvad hondlar siv fyrre Bodorda Tablan?

Um Elskuna til Guds.

Hvad verdur boded i Fyrsta Bodordenu?

Ad elska og dyrka GUD rietteliga i Hiartanu.

Hvorjar eru þær Dygder, sem vot heimtast i Fyrsta Bodordenu?

1. Rietteleg Guds Pecking.
2. Truen a GUD.
3. Elskan til Guds.
4. Vonen til Guds.
5. Gudleg Vandlæting.
6. Otte Drottens.

7. Gud-

7. Audmykt.
8. Polenmæde.
9. Packlæte.

Hvad meinast fyrer annarlega Gude i fyrsta Bodordenu?

Ecke einasta Skurgod og Bilæte, helldur og eirnen allt pad, hvoriu menn treysta fyrerutan Pann sanna GUD, eda leggia nockurn Atrunad a.

Hvorier Lester eru pa fyrerbodner i fyrsta Bodordenu?

1. Rangar meiningar um GUD og hans vilia.
2. Fafræde i Andlegu.
3. Oftrauft.
4. Hiatriv edur hiegomlegur Atrunadur.
5. Mistrauft og efaseme
6. Orvænting.
7. Forsecktun Guds og sier Heimsins.

8. Hræsne.
9. Holldlegt Andvaraleisse.
10. Drambseme.
11. Afguda Dyrkan.
12. Gudræknennar eigenn Uppafynding.
13. Opolennmæde.
14. Opacklæte.

Hvad verdur boded i Odru Bodordenu?

Ad syna þa rjettu Elsku til Guds i Ordunum.

Hvad meinast fyrer Guds Nafn i Odru Bodordenu?

Ecke einasta hans halelga Nafn, hvoriu hann nefnest i Heilagre Ritningu, heldur og eirnenn, allt þad sem kient og predikad er um Gud i hans H. Orde.

Hvad

Hvad er pad ad leggja Guds Nafn vid hiegoma?

Pad er ad blanda pvi samann vid hiegomlega ræ-du, og hafa pad umm hond ovirdingarlega, safeingele-ga og ranglega.

Hvoriar Dygder eru bodnar i Odru Bodordenu?

1. Ad brwka Guds Nafn med Æru og Virdingu.
2. Bæna-Akalled til Guds.
3. Packlæte vid Gud.
4. Ad Jaata og vidurkienna Gud fyrer sin Trottenn.
5. Ad lofa og vegsama Gud.
6. Vareyngdarsom brwkun GUDS Nafns i Elda afleggingu.

Hvorier Lester eru fyrerbodner i Odru Bodordenu?

1. Vanheidran Guds Nafns
2. Forsomun ad lofa Gud

3. Bu-

3. Bænrækt arleysi.
4. Ohacklæte.
5. Gudlastan.
6. Bloot og Formælingar.
7. Tofrasæringar og Signingar.
8. Pagmælska yfer Sannleikanum og þvi sem madur ætte og mætte med riettu segia.
9. Bæner, Saungvar og Lesningar, sem gioraſt af hræsne.
10. Lastmæle og Lyge.

Hvad kienner þridia Bodorded?

Ad syna þa riettu Elsku til Guds, med helgun Hvijldardagsins, eda med þeim verkum sem gioraſt eiga a Hvijldardogum.

Hvad

Hvad er pad ad helga Hvijl dardagenn?

Pad er ad taka hann sier deiles til pess framar odrum dogum, ad frammkvæma pau verk og dygder, sem Gud hefur boded.

Hvorjar Dygder eru bodnar i Prijdia Bodordenn, og heyra til Helgun Hvijldardagsins:

1. Guds Orda kienning i Kirkium og heima hwsum.
2. Gaumgiæfeleg heyrn og nytvegan Guds orda.
3. Rietteleg Handtieran Sacramentanna.
4. Uthelling Bæna og Pakkargiorda fyrer Drottni.
5. Vitian siwkra, og odrum puilijk kiærleiksverk vid Naungann.
6. Almusugiorder vid Fatæka.
7. Hreinferdugt lijferne dum og athofnum.

8. Frahallid fra naudsynianlum Prældoms-verkum.
9. Yferheyrsla Barna og Hiwa i sijnum Truarbrøgdum.
10. Andaktugur Psalmasaungur og Lestur Guds Orda.

Hvørjar Synder eru fyrerbodnar i Pridia Bodordenu, og heyra til Vanhelgun Hvijldardagsens?

1. Kirkiunnar, Guds Orda, og Sacramentanna Forsøktun, og ymisleg vanbrukan.
2. Vanheidran Kiennemannanna.
3. Galausleg heyrn og eptertekt Guds Orda; medfylgiande Leidindum, Svefnmooke, Hlioodskrafe, Augna-hvime, Barabrose, og annarlegum Paunkum.
4. Forsomun Bænarennar, Kiærleiks-verkanna,

Olm-

Ölmusu-giordanna,
og Gudlegra Jdkana.
5. Naudsynialaust Prældoms erfide.
6. Jdiuleyse, Ofaat, Ofdryckia, wtreider, Onytiu Rollt, Dansleikar. Æfinntyra-lestur, Tabls-leiker, Spila-ydkun, Hue-goinatal og oñur Heidingleg skiemtan.

† Heyra morg Bodord til Sidare Toblunne?

Sio þau seirne.

Uñ hvad hondlar sw Seirne Bodorda Tablan?

Uñ Elskuna til Naungans.

‡ Hvorier eiga ad skiliast fyrer Naungann?

Aller Menn, hvort heldur þeir hafa giort oss vel til eda illa, hvort þeir eru vinir

viner eda ovíner, nær eda fiær.

Hvert er þad fyrsta Bodord sem Fyrerheit hefur?

Fiorda Bodord.

Hvorin er fyrerheited i Fiorda Bodorde?

Laungum og farsælegum lifdogum, hvar med og eirnenn skilst eilifft Lijf.

Hvorier eiga ad skiliast fyrer Fødur og Modur, sem boded er ad heidra i Fiorda Bodorde?

Fyrst og fremst Natturleger Forelldrar, þarnæst aller Yferbodarar, hvorrar hellst Stiettar sem þeir kunna ad vera.

Hvorjar Dygder eru Forelldrunum bodnar i Fiorda Bodorde?

1. Ad elska Bornenn og hafa nak-

nakvæmlega [illegible]
fyrer þeim.
2. Veita þeim fædu og for
forgun.
3. Vernda þau fyrer rongum
Naustre og Yfergange.
4. Menta þau og fræda, eink
um i sijnum Saluhialp-
arefnum.
5. Tukta þau og aga tilhlyde-
lega.
6. Bidia fyrer þeim Daglatan-
lega.
7. Ganga fyrer þeim med
hreinferdugu lijferne.

Hvørnen 'eiga Yfermennerner ad skikka sier vid þa Undergiefnu?

Riett i vidlijkann maata og Forelldrarner vid Ber nenn.

Hvor-

Hvørjar Dygder utheimtaſt af Børnunum og peim Undergiefnu vid Forelldrana og pa Yferbodnu?

1. Hiartanleg Elſka.
2. Æruſamleg Lotning i ordum og vidmoote.
3. Audmiuk Hlydne.
4. Skylldugt Packlæte.
5. Hogvær Polenmæde.
6. Truverdug Pionuſta.
7. Gudrækeleg Fyrerbeidſla.
8. Breſta og Avirdinga Ummlydun.
9. Velgiorda Ummbun og Endurgolldning epter mætte.

Uh hvad eru Hionenn ſkylldug hvort odru?

Pad fyrſta er inbyrdes Elſka.
Aſtand Hionabands Truſkapur.

Pridia

Pridia Samfielagskapur i medlæte og mootlæte.

Fiorda af Mannsinns hende, er pad Forsvar, sem hann a ad veita sinne Konu.

Hvoriar Synder eru Forellrum og Yfermonnum bannadar i Fiorda Bodorde?

1. Næktarleise.
2. Hardydge.
3. Ofmiked epterlæte og aga leise.

Hvoriar Synder eru Bornum og Undergiefnum bannadar i Fiorda Bodorde?

1. Hatur.
2. Ohlydne.
3. Forocktun.
4. Obolennmæde.
5. Obacklæte.
6. Mogl.
7. Reide svipur.
8. Lasttyrde.

Umm hvad hendlar Fimta Bodord?

Umm Mandraped.

Hvoriar Dygder eru bodnar i Fimta Bodorde?

1. Kiærleike.
2. Fridseme.
3. Hogværd.
4. Langlundargied.
5. Meinleysse.
6. Sannsyne.
7. Miskunseme.

Hvoriar Synder eru forbodnar i Fimta Bodorde?

1. Manndrap.
2. Reide.
3. Ovinskapur.
4. Ofund.
5. Hefndargirne.
6. Hatursfullt vidmot.
7. Hrokaskapur.
8. Illyrde.
9. Kryrl.
10. Formælingar.

11. Baktal.
12. Ofbellde.
13. Limabrot og allskyns Meingierder.

Um hvad hendlar Siotta Bodord?

Um Hordom og Saurlifnad.

Hvada Dygder eru bodnar i Siotta Bodorde?

1. Skijrlijfe Hiartans hid innra, og allra likamans lima.
2. Blygdunarseme i allre Hegdan.
3. Stilling og Hofseme i Mat og Dryck.

Hvoriar Synder eru fyrerbodnar i Siotta Bodorde?

1. Hordomur.
2. Naudung.
3. Blodskammer.
4. Frillulijfe.
5. Losta-fullar Hugreiningar.

6. Klamlegar munnrædur.
7. Lauslætes vidmot, og öll Saurlijfes Ohæverska.

Um hvad hondlar Sisunda Bodord?

Um Piofnadenn.

Hvoriar Dygder eru bodnar i Sisunda Bodorde?

1. Riettsyne i Kaupum og Solum, Verkalaunum og öllum skiptum vid Naungann.
2. Orlæte
3. Giestrisne
4. Sparseme.

Hvoriar Synder eru fyrerbodnar i Sisunda Bodorde?

1. Opennber piofnadur.
2. Ran.
3. Gripdeillder.
4. Svik.
5. Asælne.
6. Pretter i Kaupum og Skiptum.
7. Agirne.
8. Buksorg.

9. Ókur.
10. Svall.
11. Nydska.
12. Meinbægne.
13. Onaudsynlegur kostnadur.
14. Opacklæte og Osannsyne vid Goods maklega.

Um hvad hendlar Attunda Bodord?

Um Ligar og Liugvitne.

Hvorjar Dygder eru bodnar i Attunda Bodorde?

1. Sannleike.
2. Hreinskilne.
3. Einfelldne.
4. Prudmenska.
5. Ordavareygd.
6. Halldenmyrde.
7. Riettdæme.
8. Utlegging oliosra Athafna Naungans a betra veg.
9. Gott Umntal.
10. Affokun.
11. Forsialleg þagmælska.

Hvoriar Synder eru fyrerbodnar i
Attunda Bodorde?

1. Fals-Vitne.
2. Lygar.
3. Baktal.
4. Last.
5. Tortryggne.
6. Bryxl.
7. Smiadur.
8. Prakielkne.
9. Olheilsmijde.
10. Lagagrillur.
11. Gickerij, kieskne.
12. Kiapta magn, Dvættingur
13. Lausssinne.
14. Satta og Giorninga-rof.
15. Metorda-girnd.
16. Oskaminfeilne.

Um̃ hvad houdlar Niunda og Tiunda
Bodord?

Um̃ Girndena.

Hvoriar Dygder eru bodnar i Niunda
og Tiunda Bodorde?

1. Ad vera anægdur med Guds
Gafur.

2. Last

2. Lyst og Epterlangan til þess Goda.
3. Fullkomenn Hreinleike Hiartans.
4. Sijfelld Deyding vondra Girnda.

Hvoriar Synder eru fyrerbodnar i Niunda og Tiunda Bodorde?

1. Uppruna girnd.
2. Gioranleg girnd.

† Hvad er Uppruna Girnden?

Hun er inngroen Spilling, og tilhneiganlegleike til þess sem Gude er a mote.

† Hvad er Gioranleg Girnd?

Hun er upptendrud Hugarens Lyst til ad giora pad Vonda.

Hvornen kann madur ad skilia mismun þessara Girnda?

Uppruna Girnden er so sem Root. Enn gioranleg Girnd, so sem Avoxtur.

Madureñ spilltur af Uppruna-girndeñe, er so sem sioodande Jarn i Elde.

Enn giøranleg Girnd, so sem Sudu-neistar af þvi sama Farne.

Fyrer hvoriar Synda-Treppur fullkomna menn þessa Girnd?

Fyrsta Trappan er það Innfall, sem madur fær til ad giøra eitthvad illt.

Annnur er velþocknan a þvi hinu sama.

Þridia er Alyktun Hugarens, ad frammkvæma það, sem hann uppheinkti, og liet sier falla vel á gied.

Fiorda er sialf Frammkvæmdin.

Hvoriar Synder kvikna af Girndenne sem fyrerboden er i Niunda Bodorde?

Eptersokn ad na Huse Naungans.

Hvad meinast fyrer Hus Naungans i Nijunda Bodorde?

Fyrer það meinast hans Fasteign, hans Akur, Eingiar og Skogar, Rekar, Vötn, Beidestader, eirnen

eirnen sw Jord og Leigumale sem hann byr a.

Meiga menn ecke girnast neitt af pessu?

Ecke til ad giora Naungan-um nockurn Skada edur Afdraatt parmed, eda ef honum er pad pvert a mote vilia.

Meinast pa ej annad med pessare Girnd, en einfold Lysting Hiar-tans, til Arfs og Eigna Naungans?

Fyrer pessa Girnd meinast og so kiænska og underferle, ad koma-st yfer pad sem Naungenn a; annad-hvort med pad slag, ad giora honum baga, og hindra hans Gagns mune, ellegar ad kreppa ad honum med klegu malum og lagasoknum, so hann neydest til ad selia sijna eign, og giefa hana fra sier.

Hvoriar Synder kvikna af Girndenne, sem fyrerboden er i Tiunda Bodorde?

Skadleg vidleitne ad tæla fra Naunganum hans Kviñu, Viñufolk, og Kvikfie.

Hvornen skiedur pad?

Pegar eirn edur annar giorer Konuna Mannenum afundna, telur um fyrer Bornunum og Hiunnum, so paug verda Husbændunum ohlyden, odygg, og viña ecke sijna skyllduga pionustu.

I Annann Maata, pegar eirn liggur under nidre vid Hiuen, og lockar paut fra Husbændunum til sijn, eda annara; Hvort helldur hann giorer pad sialfur med skeinkingum, fogrum ordum, lofunum, eda hann lætur adra giora pad.

I Pridia Maata, pegar eirn vielar til sijn med Klookskap, annars Hest, Naut edur Kvikfie.

Hvor-

Hvornenn kann Tiunda Bodord ad eiga heima hia Vinnuhiwum nu a þessum tijmum, sem ad eru frialser menn, og hafa vallð ad skipta um vister, þar Logmaled i fyrstunne talar sierdeiles um keypta Præla og Ambaatter, sem voru eigennleg eign sinna Husbænda, og hlutu ad þiona þeim alla sijna daga?

Þo ad Vinnufolk nu a þessum dogum hafi meira Frelse enn til forna, ad vijkia fra einum Husbonda til annars, samt hafa adrer ecki meire riett til ad fala þad edur locka fra sijnum Husbændum, enn keypta Præla og Ambaatter, i stadenn hvorra ad komen eru þau frialsu Hiwenn.

Hvor Rok kantu ad færa hier til?
Af Hofud-Bodorde þessu, Elska skaltu Naungann sem sialfan þig, Matth. 22. 39. eru dreigenn oll sio Bodord Seirne Teblunar, og eru þvi somu

meiningar, nu ef eg legg huga a Vinnuhiu mijns Naunga, og leita ymsra bragda vid, þeim ad naa, honum til skada, þa elska eg hann ecke sem sialfann mig.

I Annann Maata seger Christur: Hvad þier vilied ad Mennerner giore ydur, þad skulud þier og eirnen þeim giora, Matth. 7. 12. Nu vil eg ecke lata fala fra mier mijn Hiw, þarfyrer veit eg, ad eg a ecke helldur ad giora þad odrum.

I þridia maata, ef ad Tiunda Bodord, sem varar vid girnd til Hiwanna, ætte ecke eins heima hia frialsum þionustu monnum Nya Testamentesins; Þa være sa partur Sidalogmalsins under lok lidenn, enn Christur seiger þo, ad þar til Himen og Jord forgange, þa forgange ecke sa minsti titill af Logmaalenu.

Matth.

Matth. 5/18. Item seiger hann, ef nockur raske einu því minsta Bodorde, og kienne það so Folkenu, sa skule kallast minstur i Himnarijke: (það er, wtelykiast fra Himnarijke.)

Hvornen attu þa ad skicka þier vid Vinnufolk annara manna?

Eg a ad aminna það med Vinsemd, ad syna trw og hollustu sijnum Husbændum, og eggia það roksamlega a, ad blijfa kyrt hia þeim, ef því er bærelegt vid ad vera.

Hvor er Summa edur Innehalld alls Logmaalsins?

Þetta: Elska skalltu Drottenn Gud þinn af ollu Hiarta þijnu, allre Saalu þinne, ollum kroptum þijnum, og ollu Hugskote þijnu, og Naungañ sem sialfañ þig.

Eru aller Menn skylldugir til ad uppfylla Logmaaled, og giora hvad eitt sem Bodordenn utheimta?

Ja. Gal. 3, 10.

Gietur thad nockur Madur, eda hefur gietad?

Eingenn utan Christur.

Hvar fyrer er thad bæde thier og odrum omogulegt ad uppfylla Logmaaled?

Thvi thad utheimter so storann fullkomlegleika i ollu godu; en bæde eg og adrer erum linader og spillter af uppruna Syndenne.

Hvad er Synden?

Synden er sierhvor Mannsins athofn, sem ecke samhliodar vid Guds Logmaal, hvort helldur thad er Thanke,

ke, Ord edur Verk, eirnen sialf afmyndan Natturuñar.

+ Er Synden margfeld?

Tvofeld; Uppruna Synd, og Gioranleg Synd.

+ Hvad er uppruna Synden?

Hun er ein andleg Spilling; edur Fordiorfun alls Mannsins.

+ I hvoriu er fw andlega Spilling innefalen?

Fyrst er hun innefalen i Þorfnun, eda skort þess Heilagleika, og riettlætis, sem þeim fyrsta Manne var medskapad.

Þar næst i Þeckingarleise um̃ Gud og Gudlega Hlute.

I þridia maata, i Tilhneigianlegleika, ad giora

allt þad sem GUDS Bodord-
um er a mote.

Er nockur Mismunur a mille Uppruna Syndarennar og Uppruna Girnd-arennar?

Uppruna Synden innebindur i sier fleira enn Uppruna Girnd-en; þvi hun er einasta partur af Uppruna Syndenne.

Þvi kallast þesse Natturunnar Spilling, Uppruna Synd?

Þviad hun upprennur med Mannsins gietnade, og af heñe upprenna allar Gior-anlegar Synder, so sem af odrum Brunne.

Hvad kallast hun odru Nafne?

Arf Synd. Þviad Menn taka hana i arf epter sijna Forelldra.

Hvad er giøranleg Synd?

Giøranleg Synd er ecki eina-

einasta sierhvor vondur og hiegomlegur hanke, Ord og Verk, sem skiedur af vilia eda oviliande; helldur og eirneñ forsomun peirra Hugsana, Orda og Giorda, sem GUd hefur boded.

Med hvad morgu moti fremiast giøranlegar Synder?

Med prennu møte; Hugsunum, Ordunum og Giordunum.

Hvornenn adgreinast giøranlegar Synder?

Pær adgreinast med hadslag, ad sumar giørast vijsvitande af asettu raade, sumar oviliande; sumar eru daudlegar, sumar lijdanlegar, sumar rijkia i Mønnum, enn sumar verda af peim fyrer GUds nad yfirbugadar.

Hvad

Hvad er Synd a mote Heilog-
um Anda?

Synd a mote H. Anda er þad, þegar eirn vijsvit-
ande, og oneyddur, af inn-
groenne vondsku, afneitar,
offæker, og lastar an aflats,
Guds Orda sannleika.

Hvornen ferdu ad þeckia þijnar
Synder?

Þegar eg ber minn Lif-
nad samann vid Bodordeñ,
þa sie eg hvort eg hefe þad
giort, sem þau banna; eda
forsomad þær Dygder, sem
þau bioda.

Syn mier Efterdæmi hier
uppa?

Ef eg er ohlydenn mijn-
um Forelldrum, edur ein-
hver-

hvorium Yferbodnum, og ef eg heidra þa ecke, og elska þa ecke, þa syndga eg a mote Fiorda Bodorde, því allt saman þetta er i því bannad.

+ Hvad Gagn hefur þu af Bodordunum?

Fyrst auglysa Bodordenn fyrer mier Syndernar.

Þar næst Straffed, sem kiemur epter Syndernar.

I þridia maata Dygdernar.

I fiorda maata Laun Dygdanna.

I fimta maata þreyngia þau mier med sijnum Hotunum ad leita ad Medalenu, til ad komast fra Straffenu.

Hvar

Hvar er talad um Straff Syndanna, og Laun Dygdanng? i Bodordunum?

I Nidurlagie Tiunda Bodords, par so stendur:

Jeg er Drottenn GUD pinn, sterkur vandlætare, vitiande Ranglætes Fedranna a Sonunum i pridiu og fiordu Ættkvijsl, peirra sem mig hata, eñ giorande Miskunseme i pusund Lidu, peim sem mig elska, og mijn Bodord vardveita.

Item: GUd hotar peim ollum pijnum, sem 2c.

Hvarfyrer stendur petta hia hvoriu Bodorde?

Vier eigum ad ottast og elska GUd?

So

So vier verdum amint-
er vid sierhvort Bodord,
ad hlyda Þvi vegna Elskun-
nar til GUDS, er hann wt-
heimter af oss i Fyrsta Bod-
orde.

Þar næst so ad vier lær-
um, ad eingenn Goodverk
Þocknest Gude, nema Þau
sem vier giorum af Otta og
Elsku til hans.

Hvad er Þad sem kallast Naatturu
Logmaal?

Þad er eitt medfædt Hugbod
Samvitskunnar, sem GUD inn-
gaf Mannenum i fyrstu Skopun,
og varer enn Þa i Natturunne;
Fyrer hvort ad bæde Heidingiar
og adrer, vita ad Þar er eirn GUD
til, sem heidrast a, og ad Þeir
eiga ad giora Þad goda, en ford-
ast Þad vonda, Rom. 2, 14. 15.

Hvor

Hvor er Mismunur a milli Sidalogmaalsins og Natturu Logmaalsins?

Sa einasta, ad Sidalogmaaled er fullkomed, enn Natturu logmaaled ofullkomed, þvi þad forgieck og briaaladest mikeñpart i Adams falle.

Hvad forþienar þu med Syndunum?

Guds Reide, tijmanlegt og eilijft Straff.

Hvornen kantu ad komast fra soddan?

Fyrer Sanna Jdran og Trv a JEsum Christum.

Hvad er Sonn Jdran?

Hun er umvendan eins Syndugs Manns til Guds, sem ber Angur fyrer sijnar Synder, reid-

er

er ig uppa Christi Forbienustu, og asetur ad bæta sinn Lifnad.

Eru marger Partar Idrunarennar?

Prir; Hugarangred, Truen og Ny Hlydne.

Hvad er Hugarangred?

Pad er ein alvarleg Hrygd Hiartans, sem kiemur af hræddslu fyrer GUDS Reide og forbientu Straffe.

Er bad margt sem Hugarangred i sier innebindur?

Prent sierdeiles: Fyrst Decking Syndanna, bar næst Vidbiodur a Syndunum.

I bridia mgata Aklegun og Hrygd Samvitskunar.

Hvad er Truen?

Hun er eitt efunarlaust Traust til GUDS uñ Fyrergiefn-

giefning Syndanna, vegna Christi Forpienustu.

Hvor er þijn stærsta Huggun i Lijfe og Dauda?

Þesse, ad JEsus Christur hefur bætt og betalad fyrer allar mijnar Synder, og eg trwe fyrer vijst, ad Gud minn mune mier þær fyrergiefa vegna hans Forpienustu og Medalgaungu.

Hvad er Ny Hlydne?

Hun er ein alvarleg Astundan og Framunkvæmd i þvi, ad betra Lifnadenn, bæde i Hugrenningunum Ordunum og Giordunum.

Hvornen kann Ny Hlydne ad heita Partur Idrunarennar, þar hun er med riettu hennar Avextur?

Ny Hlydne innehindur i sier

Tvent.

Lvent: Fyrst Asetningen ad bera Lifnadenn.

Parnæst Framkvæmdena.

So miked sem ahræærer pad fyrra, pa ma hun reiknast partur Idrunarennar, pvi par er eingen sonn Idran, sem ecke er Aform ad lata af Illu, og giora pad Gooda.

Eru marger Partar Nyrrar Hlydne?

Tveir: Sa fyrre er innefalenn i pvi, ad lata af Illu. Sa seirne i pvi ad giora pad Gooda.

Hefur Ny Hlydne nockur annur Nafn?

Ja; Hun kallast a medal annars almennelega Goodverk.

Hvad meinast fyrer pau Goodverk, sem Ritningen so pralega umgietur, og mikelega tignar?

Ecke einasta Almusugiørder vid Fatæka, helldur allar pær dygder, sem i Tiu Gllds Bodordum

orrum eru innebundnar, og upptaldar, hvoriar ad frammfliota af Elſku til Gluds og Naungans.

Verda þeſſar Goodverkanna Dygder med margtſlag audſyndar?

Med þrentſlag; Hreinferdugum Paunkum, Ordum og Giordum.

Kunna Menn, af ſijnum eigenn Kroptum ad giera Goodverkenn?

Nei; Helldur fyrer Hiaalp og Fulltinge Heilags Anda.

Forþiena Menn nockud af Gude med ſijnum Goodverckum?

Nei; Alldeiles ecke neitt.

Þvi ecke?

Fyrſt, vegna þeſſ, ad vier erum Gude uñ þau ſkyldiger. Luc. 17, 10.

Par

Þar næst, eru þau ofull-
komenn og saurug. Esa. 46.
v. 59.

I þridia maata, er þad
ecke oss sialfum ad þacka,
heldur Gude, sem i þeim
fyrst neytelegt. 2. Cor. 3, 5.

Hvarfyrer eigum vier þa ad lifa
vel, og giora Goodverkinn, fyrst
vier forþienum ecke neitt
gott þar med?

Goodverkenn eigum vier
ad giora fyrst, vegna Guds,
sem hefur oss þad boded, so
ad vier sieum honum hlyd-
ner, sem good Born.

Þarnæst, so ad vier vijdfrægium
þar med hans Dyrd og Vegsemd.

I þridiu Grein, so ad vier
audsynum honum þar med vora
þacklata Giedsmune.

J annann maata, eigum vier ad giora Goodverkenn vegna Siaalfra vorra.

Fyrst, so ad vier þar med auglysum fyrer Monnum um, ad vier sieum Trwader

Þar næst, ad vier prydum med þeim vort lijferne, Stiett og kallan.

Jþridiu Grein, ad vier sieum þess vissare uñ vora Utvalningu og Saaluhiaalp.

Fiorda Orsøken er þesse, ad vier med þadslag odlustum hia Gude, giefins veitt laun, tijmanleg og eilijf.

J þridia maata, eigum vier ad giora Goodverkenn vegna Naungans.

Fyrst, so vier komum hon

um til hialpar i hans aliggiande Raudsynium.

Par næst, so hafi med voru Epterdæme, verde upphvattur til goodra verka.

I þridiu Grein, so ad hann hneixlest ecke, eda breite epter oss i illu. Ad sidustu, so ad vier niduþoggum og tilstoppum munna þeirra, sem oss lasta, ef skie mætte þeir kynne so fyrer GUds Hialp ad leidriettast.

Hvad utheimtest til þess, ad eitt verk meige reiknast gott og Gude þægelegt?

Fyrst, ad þad sie af Gude boded i hans heilaga Orde.

Par næst, ad þad gieresst af Trwudum Manne, fyrer innblastur Heilags Anda, i godre Meiningu.

Hvornen kunna vor Goodverk Gude
ad þocknast, þar þau eru ofull-
komenn og saurug?

Pad kiemur fyrst til af þvi, ad vier fyrer Trwna erum inn-plantader Christo, hvor ed hylur alla vora breste, med sijnu full-komna Riettlæte.

Par-næst, ad vier erum fyrer hans Pijnu og Medalgongu, for-lijkter vid GUd, og ordner hon-um þecker, þarfyrer lætur hann sier og eirnen þocknast vor Good-verk.

I þridia maata, ad Heilagur Ande er hofundur ad vorum Goodverkum, þar fyrer hlytur þad GUde ad þocknast, sem hann sialfur innblæs.

Hingad til hefur talad vered um Sida logmaaled; Enn hvad meinast fyrer þad Logmaal sem Postulenn kallar Trwarennar Logmaal?

Evangelium.

Hvad

Hvad er Evangelium?

Evangelium er Naadar-Predikun wt af Christo, og Fyrerheit um̃ andleg og eilijf giæde, vegna hans Forlienustu, peim giefen, sem a hann trwa.

Hvor er Summa og innehalld alls Evangelii?

Petta: Sc elskade Gud Heimenn, ad hann gaf wt sinn Eingietenn Son, uppa pad, ad aller peir sem a hann trwa, fyrerfaresst ecke, helldur hafe eilijfft Lijf. Joh. 3, 16.

Hvor er Mismunur a mille Logmaalsins og Evangelii?

Pesse hinn sierlegaste, ad Logmaled utheimter fullkomna hlydne, af peim sem hialpast vill:

Enn Evangelium einasta Trwna a JEsum Christum.

Logmaaled auglyser Syndernar, skielfer og deyder;

Enn Evangelium huggar og lijfgar.

Logmaaled hootar Bolfan vegna Syndanna ollum Monnum.

Enn Evangelium yferlysser þvij ad madurenn fyrer Trwna a Christum, verdê frij fra allre Bolvan og oddlest GUDS Raad, Fyrergiefning Syndanna, Riettlæted og eilijft Lijf.

Logmaaled syner Goodverkenn, enn giefur ecke krapta til ad framkvæma þau.

Enn

Enn Evangelium veiter Heilagann Anda, fyrer hvers hialp vier gierum Goodverkenn.

Hvar er talad i Fræðunum um Evangelium?

I Trwar-jatningunne.

Trwar-jatningen.

Fyrsta Grein af Skopuneñe.

Eg trwe a GUD Fodur almattugañ, Skapara Himens og Jardar.

Pad er:

Eg trwe ad GUD hafe skapad mig, asamt med ollum odrum Skepnum, og ad hañ hafi gefed mier Sind og Líkama, Augu og Eyru,

og alla Lime, þarmed Skyn og Skilningar-vit, og ad hañ ollu þessu eñ nu vid magt helldur; hier til veiter hañ mier og fyrersier, noglega og daglega, giefur Klæde og Skiæde, Mat og Dryck, Hus og Heimile, Konu og Børn, Akra og Kvikfie, og allt þad gott er, med ollu því eg þarf til þessa Lijfs Upphelldis; hann verndar mig og vardveiter fyrer ollum Skada og haaska, og ollum illum hlutum, og allt þetta veiter hañ mier, af sinne skiærre fodurlegre og gudlegre Goodgiend og Miskun, an allrar minnar Forþienustu og verdskuldunar, fyrer

fyrer hvad allt eg a honum Lof og packer ad giora, honum ad piona og hlydiñ ad vera: Petta eru vissuleg Saunende.

Aunur Grein af Endurlausnenne.

Og a JESUM Christum, Son hans Eingetenn, Drottenn vorn; hvored gietenn var af Heilogum Anda, fæddur af Mariu Meyu: Pijndur under Pontvezskum Pilato, krossfestur, deyddur og grafenn: Nidurstie hann til Helvijtis: A pridia dege reis hañ upp fra Daudum: Uppstie hann til Himna; situr hañ til hægre Hand-

ar Guds Fodurs almatt-
ugs: Padan er hañ kom-
ande ad dæma lifendur og
dauda.

Pad er:

Eg trwe ad JEsus Christ-
ur sie sañur Gud, af Fodurn-
um gieteñ fyrer allar allder,
og liska sañur Madur, fædd-
ur af Mariu Meyu, ad
hann sie minn Drottinn, sem
mig glatadann, og fyrer-
dæmdann Mann hefur af-
rekad, endurleyst og frelsad
fra ollum Syndum, Daud-
anum og Diofulsens Valde,
eige med Gulle nie Silfre,
helldur med sijnu Heilaga
og dijrmæta Bloode, og
med sijnum saklausa Dauda

og

og Pijnu, so eg verde hans eigennlegur, life under hans Vallde, i hans Rijke, honum pione i eilijfu Riettlæte, Meinleyse og Saaluhialp, lijka sem hann er af Dauda uppriſenn, lifer og rijker ad eilijfu: Petta eru viſſuleg Sannende.

Pridia Grein af Helgunenne.

Eg trwe a Heilagann Anda, Heilaga almennelega Christne, Samneyte Heilagra, Fyrergefning Syndanna, Holldsens Upprisu, og eilijft Lijf. Amen.

Pad er:

Eg trwe ad eg gete ecke,

af sialfs mijns eigenn krapte edur Skilningi, trwad a JESUM Christum minn Drottenn, eduz til hans komeſt, helldur hefur Heilag. Ande mig fyrer Gudspiallanna Kenningu kallad og upplyſt, med ſijnum Aſtgiofum helgad mig, og vidhallded i riettre Trw, lijka sem hann alla adra Christna menn a Jordu kallar, samansafnar, upplyſer, helgar, og i riettre Trw, til JEſum Christum vardveiter; i hvorre Christelegre Kyrkiu hann naadarsamlega fyrergefur mier, og ollum Trwudum daglega allar Synder, og a efstá dege mun hann uppvekia mig, og alla

Menn

Menn af dauda, og gefa mier, og ollum Riett-trwudum i Christo eilijft Lijf: Petta eru vissuleg Sañende.

† Um hvad hondlar Trwarjatningen?

Um Heilaga Guddomsins Prenningu, og hennar velgiorder vid oss Mennena.

† Kann Gud og Guddomleg Verk ad peckiast med morgu moote?

Med Tvennu moote.
Fyrst af Natturunne.
Parnæst af Guds Orde.

† Hvad peckia Menn um Gud af Natturunne?

Pad ad hann sie til, eirn vijs mattugur og riettsyn Gud, sem vilie ad Menn giore gott, og forde ast pad illa.

† Hvar til pienar soddan?

Fyrst til pess, ad Menn life hid ytra skickanlega. Par-

Parnæst, ad peir leite epter algiordare Gluds Peckingu, sier til Saaluhialpar.

I pridia maata, ad peir verde vafsakanleger, ef ei so giora.

Hvad peckia Menn um Gud af hans Orde?

Hans Veru, Vilia, Verck og Velgiorninga.

Hvar til pienar soddan Pecking?

Til ad na eilijfu Lijfe, Joh. 17.

Seig mier pa wtaf Guds Orde, hvad er Gud?

Gud er ein andleg Vera, eilijf, omælanleg, alvitur, almaattug, allstadar nalæg; hin Siaalfraadasta, Sannordasta, Riettvijsasta, Miskunsamasta, og Goodgiarnasta.

Er

† Er GUD eirn, eda fleire?

Sa sanne GUD er ecke utan eirn, so sem skrifad stendur; Heyr Israel: Drottenn vor GUD, er eirn einungis Drottenn, Deut. 6, 4.

† Hvad kiemur þa til þess, ad þu seigest trua a GUD Fodur, Guds Son, og GUD H. Anda?

Þviad þar eru þriar adgreindar Personur i eirnre Guddomlegre Veru; Faderenn, Sonurenn, og Heilagur Ande.

† Kantu ad bevijsa mier, ad þar sieu þriar adgreindar Guddomsens Personur?

Ja; þvi þegar Christur var skijrdur, hroopade Faderenn, sio Fyrsta Personan af Himne, seigiande:

iande: Þesse er minn Elskulegur Sonur, i hvorium mier vel þocknast.

Christur, aunnur Persona Guddomsins, liet skijra sig i Aanne Jordan.

Og Heilagur Ande, sw þridia Persona Guddomsins, komofan yfer hann i Diwfu Lijking.

Er þa ecke riett sagt, ad Þrir sieu Giderner, med þvi ad Þriar eru Personurnar?

Nei, helldur er þad riett sagt, ad GUD sie Eirn ad Verunne, enn Þrennur ad Personunum.

Hvad seiger GUDS Ord parum?

Þrir eru þeir, sem vitnisburdenn bera a himni, Faderenn, Orded og Heil.

An-

Andi; og þesser þrir eru eitt. 1. Joh. 5, 7.

Hvernen adgreinast Persónur Guddómsins?

Med utvortis og innvortis Audkienningarteikn-um.

Hvort er innvortis Audkienningar teikn Fodursins?

Ad gieta Sonenn fra eilijfd til eilijfdar.

Hvort er innvortis Audkienningarteikn Sonarens?

Ad verda gietenn af Fodurnum fra eilijfd til eilijfdar.

Hvert er Innvortis Audkienningarteikn H. Anda?

Ad frammganga af Fodur og Syne fra eilijfd til eilijfdar.

Hvor

Hvor eru þau itre Audkienning-arteiknenn, med hvorium Personurnar adgreinast?

Utvortis Audkienningarteikn Fodursins, er Skopunin.

Utvortis Audkienningarteikn Sonarens, er Endurlausnen.

Utvortis Audkienningarteikn H. Anda, er Helgunen.

Hefur þa einsamall Faderenn skapad þig, einsamall Sonurenn endurleyst þig, einsamall Heilagur Ande helgad þig?

Nei, helldur eru þesse Verkenn ollum Personunum sameigenleg: Allar hafa skapad mig/ Allar hafa framkvæmt Endurlausnar Verked, og Allar hafa helgad mig. Þvi

Þvi tileinkast þa hvort Verk fyrer sig helldur eirnre enn annari?

Það skiedur eptir tilvijssan Guds Orda, þviad sierhvor Persónan hefur sig helldur i einu eñ odru openberad.

Á Endurlausnen og so ad tileinkast ollum Persónunum?

Ja, i Vissann maata, þo ei hafe Hollded uppa sig teked, nie kided a þvi Pijnu og Dauda, nema Sonurenn.

Eru þau innre Andkiennigarteiknen, og so sameigenleg ollum Persónunum, eins og þau ytre?

O Nei, Því einginn gietur Sonenn nema Faderenn, og eingenn verdur gietenn nema Sonurenn, og eingenn er framgangande nema H. Ande.

Hvad margfalldur er sa Vilie Guds sem vier eigum ad þeckia af hans Orde?

Tvofalldur:

Fyrst,

Fyrst, Riettlætis Vilie Guds, sem oss er i Logmaalenu Auglystur um̃ þad, hvad vier eigum ad giora og fordast.

Þarnæst, Naadarvilie Guds, auglystur i Evangelio, um̃ þad hvad vier eigum ad trwa.

Hvorju vill Gud þa sierdeiles ad vier trwum?

Þessu, ad hann hafe afskiærre Naad giefed oss sinn Son i Daudann, og ad hann fyrergiefe oss Syndernar vegna hans Forþienustu, og vilie hialpa oss, sem eirn astudlegur Fader i allre Neyd, allt um̃ i eilijft Lijf, Joh. 3, 16. Psalm. 91, 15.

Hvar verdur berlega talad um̃ þennan Guds Vilia?

Christur seiger, þad er Vilie Fodursins, sem mig sende, ad hver hann trwer a Sonenn, hafe eilijft Lijf, og eg mun uppvekia hann a efsta Deige, Joh. 6, v. 40.

Eru

Eru margar Greiner Trwarjatningarennar?

Þriar.

Fyrsta Greinin.

Um hvad hondlar fyrsta Grein Trwarjatningarennar?

Um Skopun og Vardveitslu allra hluta.

Hvørnen hliodar fyrsta Greinen?

Eg trwe a GUD Fodur allmattugan Skapara Himins og Jardar.

Hvad er GUD Fader?

Hann er su fyrsta Persona Guddomsens, Skapare, Vardveitare og Stiornare allra Hluta.

Hvar

Hvar fyrer kallast sw fyrsta Persona Guddomsens Fader?

Pvi hun hefur i fra eilijfu gieted sinn Hiartans Son, vorn Lausnara.

Hvad er pad ad trwa a GUd Fodur?

Pad er ecke einasta ad trwa pvi, sem GUds Ord seiger um hans Personu, Vilia, Verk og Velgiorninga, helldur og eirnen ad setia allt sitt Traust til hans i Lijfe og Dauda.

Hvarfyrer tileinkast Skopunen sierdeilis Fodurnum?

Pvi hann er su fyrsta Personan, og so sem uppspretta alls Guddomsens.

Par næst, so Menn lære helld-

helldur ad giora Greinemun Personanna, med því hinar hafa aunnur kiennemercke, af hvoriúm þær kunna ad þeckiast: Synenum tileinkast Endurlausen; H. Anda Helgunen.

Af hverju kantu ad vita ad Guð sie almattugur?

Því hann hefur skapad Himenn og Jord af aungu Efne, og helldur ollum hlutum vid makt. Heb. 1, 3.

Því er þess so sierdeilislega getid ad Guð sie almaattugur?

So ad vier sieum vissir um ad hann giete hialpad oss i allre Neyd, og frelsad fra ollu illu.

Mun hañ og so hafa Vilia til ad hialpa oss?

Ja

O ja, þessvegna kallast hann og eirnenn vor Fader, ad hann hefur fodurleg Hiarta til vor: liska so sem Fadereñ er Bornunum liss samur, eins þa er Drotten niskunsamur þeim sem hann ttast. Psal. 104, 13.

Eru skapader hlutur margslags?

Tvennslags: Syneleger og Osyneleger.

Hvorier eru þeir Synilegu?

Himen og Jord og allt hvad þar er inne.

Hvorier eru þeir Osynelegu?

Englarner.

Eru Englarner margslags?

Tvennslags: Gooder og Vond.

Hvoria kallar þu Gooda?

Þa sem stodu stoduger i med audu Riettlæte, og ecke fie

fra Gude; Hvar fyrer þeir eru nu so Stadfaster i þvi hinu Gooda, ad þeir kunna ecke framar ad falla.

† Hvoria af Einglunum kallar þu Vonda?

Þa sem ecke stodu stoduger i medskopudu Riettlæte og Heilagleika; so sem er Diofullenn og aller hans Aarar: Þess vegna vard þeim nidurkastad i Helvijte, hvar þeir munu pijnast um alla Eilijfd.

† Hvada Embætte hafa þeir Goodu Einglarner:

Þeirra Embætte er ad þiona Gude, lofa hann og vegsama; og ad hafa Giætslu og Umsion a oss Monnunum, so vier hroþum ecki i Olucku. ꝛc.

† Hvor er su yþparsta Guds syneleg Skiepna?

Madurenn.

Hvornen var Madurenn i Fyrst-
unne skapadur?

Hann var skapadur epter Guds Mynd og Lijking.

I hvoriu var su Guds Mynd og Lijking innefalen?

Fyrst, var hun innefalen i fullkomenne Peckingu GUDS og Gudlegra hluta.

Par næst, i Heilagleikanum og Riettlætenu.

Jbridia maata, i Odaudlegleikanum.

Mun pesse Guds Mynd hafa utkvijslast fra Adam til hanns Epterkomenda?

Nei, helldur forgieck hun strax sem hann fiell i Paradijs.

Fædast þa aungver i Heimenn Gude lijker?

Æ Aungver, þviad vier erum aller af syndsamlegu Sæde gietner, og fædustum hold af holde.

Kunna

Kunna Menn nockurn tijma ad fa aptur Guds Mynd?

Ja, Heilagur Ande tekur til ad rietta hana vid aptur i Skyrnenne, og sijdan meir og meir fyrer daglegann Vext og Vidgang pess Nya Mannsens, hia peim trwudu, allt par til hun i odru Lijfe mun fullkomen verda.

Hvorier eru peir hellstu Velgiorningar GudsFodurs pier til handa?

Hann hefur skapad mig, veitt mier Ond og Lijkama, Skyn og Skylningarvit.

Hann hefur giefed mier pad sem mig mest umvardar, sinn elskulegann Son JEsum Christum til Endurlausnar.

Hann vidhelldur mier, og

ollu því, sem hann hefur gief-
ed mier.

Hann veiter mier dagle-
ga Forsorgun, bæde fyrer
Saal og Lijf.

Hann vardveiter mig
fra Dioflenum og allre O-
lucku.

Hvarfyrer gierer hann þetta?

Hann gierer þad af sinne
Fodurlegre og Gudlegre
Goodgirnd og Miskun, an
allrar minar Forþienustu og
Verdskulldunar.

Hvor er þijn Skyllda aptur a
moot vid GUd, fyrer alla
hans Velgiorninga?

Eg a honum Lof og Pack-
er ad giora. Honum ad
þiona og hlydenn ad vera.

Aum-

Aunnur Greinen.

Um hvad handlar Aunnur Grein Trwar-jatningarennar?

Um Endurlausnena.

Hvernen hliodar þesse Grein?

Eg trwe a JEsum Christum, Son hans eingetenn Drottenn vorn 2c.

Hvad fyrer eirn er JEsus Christus?

Hann er su Onnur Persona Guddomsens, Sannur Gud, og Sannur Madur.

Hvernenn gietur þad vered, ad JEsus Christur sie bæde Gud og Madur?

Þad gietur so vered, ad Guds Sonur, su aunnur Persona Guddomsins stie

nidur i Lijf Jomfru Mariu, og tok par uppa sig Manndomlega Natturu, fyrer H. Anda verkan, og fæddest so af henne sannur GUd og sannur Madur.

Hvad er pad ad trwa a JEsum Christum GUds Son?

Pad er ecke einasta ad trwa pvi, sem GUds Ord seiger, uñ hans Personu, Vilia, Verk og Velgiorninga, helldur og &c.

Eru margar Nattwrur Christi?

Tvær, Guddomleg og Manndomleg.

Hvad meinar pu fyrer pa Manndomlegu Nattwruna Herrans Christi?

Hans Saal og Lijkama, med

med ollum Eigenlegleikum Saalar og Lijkama.

+ Hvad meinar þu fyrer þa Guddomlegu?

Guddomlega Veru med Guddomlegum Eigenleg-leikum.

+ Af hverium hefur Christur sijna Guddomlega Nattwru?

Af Gude sijnum Fodur.

+ Er hann þa gietenn eda skapadur?

Hann er gietenn, enn ecke skapadur?

+ Hvad nær skiede þad?

Fyrer allar allder, þvi hann er Fodurnum sameilijfur, og hefur eckert upphaf.

Af hvorium hefur Christur sijna Manndomlegu Nattwru?

Af sinne Modur Maria.

Nær tok Christur uppa sig Manndomlega Nattwru?

I tijmans uppfyllingu, þegar Heimureñ hafde staded hier um̃ fiogur þusund Ar.

Eru þessar tvær Nattwrur Christi samteingdar sijn a mille?

Ja.

Hvornenn er þeirra Einingu vared?

Hun er foddañ eitt dasamlegt Gluds Verk, sem geingur yfer allann mannlegann Skilning, og eingenn Sameining Nattwrlegra yluta, jafnast vid hana.

Þvi so?

Þviad þo Nattwrurnar Christi

ſti ſteu miog olijkar ſijn' a milli, og hvor bijhallde ſijnum Eigenlegleikum, þa ſamt eru þær þo fyrer utann allt innbyrdis ſambland, edur umbreiting eirnrar i adra, ſo naakvæmlega ſamteingdar i eirnre Perſonu, ad þær kunnu ecke i Daudanum ad adgreinaſt, hvar fyrer og eirnenn ad þeirra Sameining mun og ſo blijfa oraſkanleg ad eilijfu.

Er Perſonan Chriſti ein eda fleire?

Ein er Perſonan Chriſti, þvi Chriſtur er ecke utann eirn, 1. Tim. 2. v. 5. 1. Cor. 8. v. 6.

Lijka ſo ſem Saal og Lijkame er eirn Madur, ſo er Chriſtur ſannur GUD og ſannur Madur ein Perſona.

Hvad þijder Nafned JEsus?

Pad þijder Frelsara, Endurlausnara, Saluhialpara.

A hvad minner þig þetta Nafn?

Pad minner mig a alla Christi Forþienustu og Velgiorninga mier veitta.

Hverier eru þeir hanns Velgiornimgar?

Allt hvad hann giorde, þad giorde hañ minna vegna; Hann var gietenn og fæddur minna vegna; hañ var umskorenn og skyrdur minna vegna; Hann uppfyllti Logmaled minna vegna; Hann var Freistadur, Pijndur, hwdstryktur, og Þyrnekryndur minna vegna;

na; Hann var krossfestur, Deyddur og Grafenn minna vegna; Hann Uppreis fra Daudum, Uppstie til Himna og þetta allt minna vegna; Hann situr til Fodursins hægre Handar, og bidur fyrer mig sinn Himneska Fodur oaflatanlega.

Hvor er sa ædste af ollum þessum velgiorningum, sem þier ma, hellst ganga til Hiarta?

Sa, ad hann med uthellingu sijns heilaga Bloods, og sijnum saklausa Dauda og Pijnu, betalade fyrer allar mijnar Synder og forlijkade mig vid sinn Himneska Fodur.

Hvornen skann Pijna og Daude eirnar Persónu ad vera fullgilldur betalníngur fyrer allra Manna Syndir, og for þiena þar med eilijf Giæde?

Þviad þesse Persona Christur sem leid, var bæde GUD og Madur, þar fyrer, so sem GUD er omælanlegur og oendanlegur, so er og eirnen verd og viktugleike hans Pijnu omælanlegt, og oendanlegt, og hlaut því ad gilda meir enn Synda Sekt allra Manna.

Hefur þa GUD daed fyrer þijnar Synder?

Ad vijsu hefur hann pijnst og daed fyrer mijnar og alls Heimsens Synder.

Kantu ad bevijsa þad af GUDs Orde?

Ja, því H. Ande seiger, ad Drottenn dyrdarennar hafe verid krossfestur, 1. Cor. 2. v. 8.

Hef-

Hofundur Lijfsens deyddur, Act. 3. v. 15. GUDs Sonur hafe giefed sig wt fyrer oss, Gal. 2. v. 20. Og GUD hafe utvegad Sofnudenn med sijnu Bloode, Act. 20. v. 28.

GUd er eirn Ande, hvornen kunne hann þa ad deya?

Þegar sagt verdur, ad GUD hafe pijnst og daed, meinast þar med (so sem adur er umgieted) GUDS Sonur, sem bæde var GUD og Madur; eñ hann do ecke i sijnum Guddome, heldur i sijnum Manndome.

Jeg vil ad þu giorer enn frekare utskyring a ollu þessu?

Saal og Lijkame GUDs Sonar voru honum so eigenlleg, so sem mier er mijn Saal og miñ Lijkame, þar fyrer, hvad hellst hann leid a sinne Saalu og Lijkama, þad leid oll hans Persona, og reiknast þvi Pijnan hans

eins dyrmæt i GUDS Augliti, so sem sialf Nattwrann su Guddomlega hefde hana lided, þvi ad badar Nattwrurnar eru eins eigenlegar Christo.

Lijka so sem sw pijna sem eg lyd, er mier eins eigenleg, og reiknast mier eins til, hvort helldur hun þvingar Saal edur Lijkama, so og lijka var Christo sw Pijna, sem hann leid a sijnum Manndomi eins eigenleg, so sem hañ hefde lided hana i sijnum Guddomi.

Hvor eru þa hellstu rok til þess, ad sagt verdur ad GUD hafe lided?

Þesse, ad Personan Christur sem leid, var GUD, og hans Personulegleike var Guddomlegur.

Er GUD ecke orietтvijs i þvi, ad hann fordæmer Vantrwada, fyrer hvorra Synder Christur hefur fullu betalad?

Nei:

Nei: Þvi það hefur verid so ákiktad i Raade heilagrar Gudsdomsins Þrenningar fra eilijfu, ad þeir einer skylldu niotande verda Lausnargialldsens, sem Christur Guds Sonur utlagde, er villdu tilreikna sier hans Forþienustu med Trwnne.

Hvar til þiena þier aller Christi Velgiørningar?

Þeir þiena mier til Endurlausnar og Saluhialpar.

Fra hvoriu hefur Christur þig endurleyst og frelsad?

Fra Syndunum, Bolvan Logmalsins, Guds Reide, Daudanum. Diofulsins Valldi, og eilijfre Fyrerdæmingu.

Hvada Giæde hefur hann þier utvegad aptur a mot?

Guds Naad, Fyrergiefning

ning Syndanna, riettlæt-
ed, H. Anda, Frid Sam-
vijtskunar, og eilijft Lijf.

Med hvoriu hefur Christur end-
urleyst þig?

Eige med Gulle nie Silf-
re, helldur med sijnu Hei-
laga og dyrmæta Bloode,
og med sijnum saklausa Dau-
da og Pijnu.

Til hvors hefur hann Endur-
leist þig?

Ecke til þess ad eg meige
lifa og lata sem Hollded vill,
helldur ad eg skule vera hans
eigenleg Eign, þiona hon-
um i Heilagleika og Riett-
læte, elska hann, lofa hann
og vegsama, og uppa þad
eg skule epter þetta Lijf med
hon-

honum lifa og rijkia um alla Eilijfd.

+ Hvada Nafn er pad Christur?

Pad er sama og Messias og pijder so miked sem Smurdur.

+ Var Christur Smurdur?

Ja. Psalm. 45. v. 8.

Epter hvorre Natturunne var Christur smurdur?

Epter peirre Manndomlegu.

+ Hvor smurde Christum?

Sa prijeine GUD.

+ Med hvoriu var Christur smurdur?

Med Gledennar Vidsmiore, pad er med H. Anda, Act. 10. v. 38.

+ Hvad odladest Christur med Smurningunne?

Alla Guddomsens Eigenlegleika.

+ Hvorier eru peir Eigenlegleikar?

Almætted, Alvisskann Allstadar nalægden, lijfgunar kraptur-

enn,

enn, Gudleg tilbeidslumar dyrk-
nn, Vallded ad fyrergiefa Synd-
ernar af eigenn Myndugleika,
Valld til ad dæma Lifendur og
Dauda.

Til hvors odladest Christur pessar Gaf-
ur, edur Guddomsens Eigenleg-
leika i Smurningunne
So ad hann pess kroptuglegar
epter baadum Nattwrunum
frammkvæmde sitt Medalgongu
Embætte, Manñkynenu til gooda.

Er Marafalldt Embætte
Christi?

Prefalldt: Spamann-
legt, Kiennemannlegt, og
Konglegt.

I hvoriu er pad Spamann-
lega, innefaled?

Pad er innefaled i Ord-
sins Prædikun edur openn-
beran pess Himneska Sann-
leika. Joh. 1. v. 18.

Hand-

Handtierar Christur sitt Spamannlega Embætte enn nu a þessum Dogum?

Ja, Allt til Heimsins Enda handtierar hann þad fyrer sijna Dienara Kiennemennena.

J hverju er þad kiennemannlega Embættid innefalet?

J þvi hann utlagde fullkominn Betaling fyrer allar vorar Synder med sinne saaru Kvol og Krossens Dauda.

Þarnæst i þvi, ad hann bidur sinn Himneska Fodur, fyrer oss o-aflatanlega, Rom. 8. v. 34.

J hverju er þad Konunglega Embætted Christi innefalet?

J Stiornan hans Makt-

gr-

arrijkes, Naadarrijkes, og Dyrdarrijkes.

Framkvæmer Christur sitt Medalgongu Embætte epter badum Nattwrunnum?

Ja.

Er Rijked Christi Margfallt?

Prefalldt.

Maktarrijked, Naadarrijked og Dyrdarrijked.

Hvad er Maktarrijked?

Pad er volldugt Herradæme og Stiorn yfer ollum hlutum a Himne og Jordu.

Hvad er Naadarrijked Christi?

Pad er Nadarsamleg Stiornan og Vardveitsla Christelegrar Kirkiu i pessum Heime.

Fyrer

+ Fyrer hvor Medol skiedur soddan?

Fyrer Orded og Sacramenten.

+ Med hvoriu moote?

Christur, so sem eirn volldugur Kongur og Hofud Safnadarens, lagar oll vor Efni Gudi til Dyrdar, og oss til Saaluhialpar.

+ Hvad gott hefur pu af pessare Stiornan?

Riettlæti Frid og Fognud i H. Anda, Rom. 14. v. 17.

+ Hvad er Dyrdarrijked Christi?

Yferdrottnan allra wtvaldra a Himnum.

+ Er Stand Christi Margfallt?

Tvofaldt.

Nidurlægingar Stand, og Upphafningar Stand.

Hvorre

Hvorre Naattvrumne Christi Heyrer til, bæde Nidurlægingar Standed og Upphafningar Standed?

Peirre Manndomlegu.

Nær byriadest Nidurlægingar Standed?

A Fyrsta Augnablike Gietnadarins.

Nær endadest þad?

Þegar hann vard lifande aptur i Grafenne.

I hvoriu var Nidurlægingar Standed Christi innefaled?

I þvi ad hañ brukade ecke alltijd, og ad ollu leite, meddeilda Guddomsens Hatign, helldur lijtelæckade sialfann sig, tok uppa sig Mynd eins þions giordist odrum Mennum lijkur, og var ad hegdan fundenn sem Madur, Phil. 2. v. 7. 8.

Hvad meinar þu fyrer þa Guddomsins Haatign, sem Christur hiellt sier fra ad brwka?

Fyrer

Fyrer hana meina eg Guddoms-
ens Eigennlegleika, so sem ad er,
Almætted, Alvitskan, og allstad-
ar Nærveran.

Hvarfyrer gaf Christur sig i soddann
Nidurlægingu?

Til pess hañ kynne ad lijda og
deya, og framkvæma so Mann-
kijnsins Endurlausn.

Hvarfyrer er Christur
daenn?

So ad hann frelsade oss
fra peim eilijfa Dauda.

Hvar fyrer er Christur grafenn?

Fyrst, so ad par af sæest,
ad hann være sannarlega
daenn.

Par næst, ad hann helg-
ade vorar Grafer, med vid-
komu sijns allra heilagasta
Lijkama.

I pridia maata, so ad
hann

hann græfe med sier vorar Synder.

Lá Christur leinge i Grofenne?

Fra þvi a Fostudags Kvolded, skommu fyrer Solarlag, og þar til a Paskadags Morguneñ snemma, þa hann reis upp fra Dauduum.

Med hvorium ordum er talad umm Nidurlægingar Standed Christi i Trivarjatningunne?

Med þessum sierdeilis.

Pijndur under Pontio Pilato, krossfestur, deiddur og grafenn.

Nær briadest Upphafningar-Standed Christi.

Þegar það fyrra endadest.

Nær fullkomnadest það?

Þegar hann settist til Fodursins Hægre Handar.

Hvad meinast fyrer Upphafningar-Standed Christi?

Su vegsamlega Haatign, sem hann

hann odladest epter Manndom-
inum, i sinne Uppriſu og Upp-
ſtigning, med fullkomenne og
evarande Brukun, allra Gud-
domsens Eigenlegleika.

Med hvorium ordum er talad uñ Upp-
hafningar-Standed Christi?

Pessum. Nidurstie hann til
Helvijtis, a þridia deige reis hañ
upp fra daudum, uppstie hann
til Himna, og situr til GUDS
Fodurs Hægre Handar, þadan
er hañ komande ad dæma Lifend-
ur og Dauda.

+ Nær stie Christur nidur til
Helvijtis?

Strax sem hann hafde
byriad sitt Upphafningar-
Stand.

Til hvors stie Christur nidur
til Helvijtes?

Ecke til ad lijda par nock-
ar Kvaler, eda beriast vid

Diofulen. Helldur Fyrst, t
ad hroosa volldugum Sig
re, yfer Diosslenum og sijn
um Ovinum.

Par nærst, ad Auglysa sij
na Einvallds Mackt yfer
Lifendum og Daudum.

I pridia maata, ad skiel
fa pa Fordæmdu med og
Logmaalsens og Fordæm
ijngarennar.

Hvad framkvæmde Christur eptter sijna Nidurstigning til Helvijtis?

Hann opennberade sig lifand
fra daudum Uppriseinn.

Er pad vijst ad Christur sie fra daudum uppriseinn?

Ja, pad er oraskanlegur
Samnleike, pvi pad ha

vitnad og ſtadfeſt, bæde GUD ſialfur, ſo og einnen Heilager menn og Einglar.

† Framſeigdu mier Vitnisburd H. Anda uñ uppriſu Chriſti?

Eingilleñ ſagde til Kvennanna: Hrædeſt ecke! Pier leited ad þeim Krossfeſta JEſu af Nazareth, hann er uppriſinn og er ecke hier. Og St. Paall ſeiger: Chriſtur er utgiefenn fyrer vorar Synder, og uppriſenn oſſ til Riettlætis.

† Hvort Gagn hofum vier af Chriſti Uppriſu?

Fyrſt, uppreis hann, ſo ad hann auglyſte oſſ, ad hann hefde fullkomiñ Sig-

ur unned, betalad fyrer vorar Synder, og utvegad oss þad sanna Riettlæte.

Þar nærst, so ad hañ færde oss i nyt sitt Riettlæte (þad er alla sijna Forpienustu og Velgiorninga.)

I þridia maata, so vier i Krapte hans Uppriſu, upprijſum andlega hier i Lijfe og a sijdasta deige ur Grofunum til eilijfs Lijfs.

Var þad leinge sem Christur umgieckſt ad odru hvoriu, med sijnum Læresveinum epter þad hann uppreis fra Daudum?

I 40 Daga, þar til hann uppfkie til Himna.

Er Christur uppstigenn til Himna?

Ja.

Hvar-

Hvar fyrer stie Christur upp til Himna?

Fyrst, so ad hann fullkomnade sitt Upphafningar Stand med sinne Setu til Fodursins hægre Handar.

Par nærst, so ad hann upplyke fyrer oss peirre Himnesku Paradijs.

I pridia maata, so ad hann være vor Arnadarmadur hia Fodurnum.

I Fiorda maata, so ad hann sende oss af Himnum ofann H. Anda.

Hvada Himen er pad, sem Christur stie upp til?

Ecke er pad nockur skapadur synelegur eda takmarkadur Himen, helldur er pad Himen Guds

Almættes, Allstadar-nærveru og ómælanlegrar Hatignar.

Er þa Christur ecke framar Nalægur hier a Jørdunne?

Sannarlega er hann hier epter baadum Nattwrunum personulega nalægur, því hann seigest vera hia oss alla daga allt til Veraldarennar Enda. Matth. 28. v. 20.

Hvad meinast fyrer hægre Hond GUDS?

Dyrdarsamleg Hatign, Makt og Stiornan GUDS, yfer ollum Skopudum Skiepnum.

Hvad merkest fyrer Setu Christi til GUDS hægre Handar?

Fullkomen og ævarande Brukun Dyrdarsamlegrar GUDS Haatignar, Maktar og Stiornunar yfer ollum skopudum Skiepnum.

Hvorre

Hvorre Nattvrunne Christi tileinkast þesse hans Seta til Fodursins Hægre Handar?

Þeirre Manndomlegu, hvi hun kunne ad hefiast, og verda jafn þeirre Guddomlegu ad allre Magt, Hatign og Yfer-Drottnan. Philipp. 2. v. 6.

Hvad Gagn hefur þu af Setu Christi til Fodursins Hægre Handar?

Eg hefe þad Gagn af henne, ad hann, sem voldugur Drottenn og Hofud Safnadarens, verndar mig og frelsar fra ollum mijnum Ovinum; Hann hlutast til med mier, so sem sijnum Andlegum Lim ad eflast i ollu Godu, og gierer mig umsijder eilijflega Saluholpenn.

Mun Christur koma nockurn tima aptur til vor af Himne?

Ja, hann mun koma a sijdasta deige bersynelega i Manndomlegre Asynd, med stærstu Makt, Dyrd og Hatign, ad dæma alla Menn Lijfs og Lidna.

Hvar mun hann þa opennberast?

I Skyum Himens.

Mun hann koma einsamall til Domsins?

Nei! helldur munu aller Heilager Einglar med honum koma.

Hvornen mun þad tilganga um Domenn a Sijdasta Deige?

Fyrst mun sa prieine GUD, fyrer Raustu og Verkan Drottens vors JEsu Christi, uppvekia alla Menn af dauda, og giora þa sem þa verda lifande, a einu Augnablike umskiptelega.

Par-

Par nærst, mun vor Endurlausnare utsenda sijna Eingla til ad samansafna ollum Monnum fyrer sig ur fiorum attum Heimsins, og adgreina so þa vondu fra þeim goodu, setiande þa Goodu sier til hægre Handar, enn hina til vinstre.

I þridia maata, mun hann uppseigia Domenn, fyrst yfer þeim Gudhræddu til hægre Handar, soleides: komed þier Blessader mijns Fodurs, &c.

Par nærst, mun hann seigia til þeirra ogudlegu: fared fra mier Bolfader i eilijfann eld. &c.

Gietur þu af þijnum eigenn krøptum orded niotande JEsu Christi Velgiorninga?

O Nei.

Hvernen kantu þa ad hialpast?

Heilagur Ande styrker mig þar til.

Hvar er talad um̃ soddan í Fræduunum?

Í þridiu Greinenne, Þridia Greinin.

Um̃ hvad hendlar þridia Greinen?

1. Um̃ H. Anda, hans Verk og Velgiorninga.
2. Um̃ Christelega Kirkiu
3. Um̃ Fyrergiefning Synd-anna.
4. Um̃ Holldsins Upprisu.
5. Um̃ eilifft Lijf.

Lestu mier upphafed a þridiu Greinenne?

Eg trwe a Heilagann Anda og ad sie ꝛc.

Hvad

Hvad er pad, ad triva a H. Anda?

Pad er ecke einasta ad triva pvi, sem Guds Ord seiger, um hans Persoonu, Vilia, Verk og Velgiorninga, heldur og einnen ad setia allt sitt Traust til hans bæde i lijfe og dauda.

Hvad fyrer einn er Heilagur Ande?

Hann er sw pridia Persona Guddomsens, einnrar og hinar somu Veru, Maktar, og Dyrdar med Fodur og Syne; frammgangande af peim baadum.

Bevijsadu pad, ad Heilagur Ande framgange af Fodurnum?

Christur seiger, pegar sa

Huggarinn kiemur, hvorn eg mun senda ydur af mijnum Fodur, Sannleiksens Ande, sem af Fodurnum frammgeingur.

Bevijsadu pad, ad Heil. Ande frammgange af Synenum?

H. Ande kallast Ande Munns Christi, og Ande Vara Christi, og pegar Christur gaf Postulunum H. Anda, blies hann a pa; par fyrer er pad vijst ad Heilagur Ande er af Christo framgangande.

Hvar fyrer kallast sw pridia Persona Guddomsins sierdelislega Ande?

Fyrst og fremst af pvi, ad hun i outskijranlegann maata, verdur blasinn af Fodur og Syne.

Par nærst af pvi, hun er ein Andleg Vera.

I pridia maata af pvi, hun verkar

verkar andlegar Hræringar i Hiortum Mannanna.

+ Hvar fyrer kallast Ande Guds Heilagur?

Fyrst, af því hann er verulega Heilagur.

Par nærst, þessvegna að hann er Höfundur þess rietta Heilagleika, og giörer alla Trwada heilaga.

+ Hverier eru þeir hellstu Velgiörningar Heilags Anda, sem hann hefur veitt þier?

Hann hefur kallad mig ur Riike Diofulsins og i Riked Christi.

+ Hvad meinar þu fyrer Riike Diofulsins?

Skadlega Synda Mitt, i Reidennar Stande.

+ Er stand Mannsens margfallt?

Ferfallt.

1. Fullkomlegleikans Stand fyrer Falled.
2. Yfertrodslunnar og Reidesar Stand epter Falled.
3. Vidrettningarennar stand fyrer Trwna a JESUM Christum.
4. Dyrdarennar Stand epter þetta Liif.

Hvada Rijke Christi er þad i hvert H. Ande hefur þig kallad?

Þad er fyrst Nadarrijked hans hier i Heime, og sidan Dyrdar-rijked annars Heims.

I hverju er Kollun H. Anda innefalen?

Hun er iñefalen i giædskurijku tilbode, og innvortis hræringu, til ad giora Jdran, og triva a JESUM Christum.

Hva-

Hvada Medal brukar H. Ande til ad kalla Mannenn?

Gudspiallanna kienningu, edur Prædikun Evangelii.

Hvorjar eru fleire Velgiorder H. Anda, sem hann hefur veitt þier og veiter?

Hann hefur Endurfædt mig.

Hann hefur upplyst mig med sijnum Astgiofum.

Hann helgar mig.

Hann vidhelldur mier i Trwnne.

Hann fyrergiefur mier daglega Syndernar.

Hann veiter mier Huggun og Polennmæde i motlætenu.

Hann mun uppvekia mig af

af dauda, og giefa mier eilijfft Lijf.

Hvornen er talad um̃ þetta i Trwarjatningunne?

Helldur hefur Heil. Ande mig fyrer Gudspiallanna Kienning/ kallad og upplyst med sijnum Astgiefum, helgad mig og vidhallded i riettre Trw, &c.

Jhvoriu er Endurfædingen innefalen?

Jupplysingu Skilningsens, og Giof Trwarennar.

Hvad gott hefur þu af Trwnne/ sem H. Ande hefur þier giefed?

Med henni tek eg Christum til mijn, og hans Riettlæte.

Hvad meinar þu fyrer Christi Riettlæte?

Hans dyrmætu Forpienustu/

ustu, þad er, allt hvad hann gjorde og leid.

† Til hvers villtu odlast Christi Riettlæte?

Eg vil bera þad framm fyrer Drottenn i minnu Hiarta, so sem Betaling fyrer minnar Synder, til ad stilla hans Reide. Jeg vil hafa þad og einnenn mier til Forsvars a mote akleguu Diofulsens, Logmalsens, og sialfrar minnar Samvitsku.

† Hvornen kann Christi Riettlæte ad verda þier til Forsvars?

Þvi allt hvad hann gjorde og leid, þad gjorde hann og leid minna vegna, hans Riettlæte er fullkomenn Betalingur fyrer allar minnar Synder.

† Verdur þu þa Riettlaatur fyrer Christi Riettlæte?

Ja.

I hvoriu er þisn Rietlæting innefalen?

I Fyrergiefningu Synd-anna, og tileiknan Christi Riettlætis.

Kantu ad bevijsa þad ut af Guds Orde, ad Christur heyre þier til med sijnu Riettlæte?

O ja; þvi Postulenn vott-ar, ad Christur sie giordur oss af Gude til Vijsdoms, Riettlætis, Helgunar og Endurlausnar. 1. Cor. 1, 13. Og sialfur Endurlausnaren seiger: So elskade GUD Heimenn, ad hann gaf ut sinn Eingietenn Son, uppa þad, aller þeir sem a hann trwa, fortapest ecke, helldur hafe eilijfft Lijf. Joh. 3, 16.

Hvad

+ Hvad utheimtest af þier til þess, ad þu kunner ad verda Riettlaatur og Saaluholpenn?

Sonn Jdran og Trw a Jesum Christum.

+ Eru marger Partar Trwarennar?

Prir.

+ Hvor er sa Fyrste?

Riett Pecking a Gude og hans Dasemdum.

+ Hvor er Annar?

Samsinningen, ad hallda þad allt satt ad vera, sem Gud kiennir oss i sijnu Orde.

+ Hvor er sa Pridie?

Sialft Trwnadartrausted til Guds, um Fyrergiefningu Syndanna, vegna Christi Forþienustu.

+ Eru þeir aller riettrwader, sem jata soddan Trw med munnenum?

Nei: Þvi þar giefast marger Hræsnarar, sem nalægast Gud

med

med Vorunum, enn peirra Hiarta, er par langt fra. Esa. 29, 13.

Hvornen kann eg þa ad vita, hvort einn er riettrwadur?

Sa sem játar þa riettu Trw med munnenum, og lifer epter Gluds Orda Reglu, hann er ad minum Dome riettrwadur, þvi vondt trie kann ecke ad bera godann Avext. Matth. 7, 18.

Hvad giorer H. Ande þegar hann upplyser mannenn?

Hann fræder hann i saluhialplegre Þeckingu Gluds Orda, og pryder med sinnum astgiefum.

Hvoriar eru þær hellstu Astgiafer H. Anda?

Þad er Trwen og hennar avexter, so sem er Kiærleike, Hogvæid, Lijtelæte, Polenmæde, Barnrækne, Miskunseme, og adrar þvilijkar Dygder og dader.

Hvad meinast fyrer Helgun H. Anda?

(Allar Naadar Velgiorder H. Anda

Anda kallast ad sefiu Helgun, eñ) fyrer hana meinast sierdeilislega andleg Endurnyung mannsens.

+ I hverju er þijn Endurnyung innefalen?

Hun er fyrst iñefalen i daglegre deydingu þess Gamla Mannsens.

Par nærst i lijfgun þess Nya Mannsens.

+ Hvad er þad ad deyda þann gamla Mannenn?

Pad er ad aptra sier sialfum daglega, i þvi ad huxa tala og giora þad sem illt er.

+ Hvad er ad lijfga þann nya Mannenn?

Pad er ad leggia allt Kapp a, ad vaxa og þroast ætijd meir og meir i ollum Dygdum og dadum allt til æfeloka.

Petta

Petta eru Verk eins Trwads manns hvornen tileinkast þau þa H. Anda?

Heilagur Ande er Hofundur ad þessum verckum og hialpar mannenum og so til ad framm-kvæma þau.

Nær byriade H. Ande fyrst ad audsyna þier sijna Velgiorninga?

I Skijrnenne.

Helldur hann so daglega afram i þvi ad hialpa þier?

O Ja; þviad fyrer Orded, og Kvolldmaltijd JEsu Christi, nærer hann andlegt Lijf minnar Salar; og so opt sem eg fell i daudlegar Synder, kallar hann mig miskunsamlega aptur til Nadarennar, og giefur mier sann idrande Hiarta: Hialpar mier so til ad umfadma Christi Riettlæte med Trwnne, og ad lijfa þar epter i Endurnyungu Lijfdaganna.

Hvor-

Hvornen ferdu ad umfadma Christi Riettlæte?

Jeg trive þvi, ad Christur hafe fyrer mig lided, og reikna alla hans Forþienustu mijna, treyste so Gude efunarlaust til þess, ad hann af Naad sinne, giefe mier þad allt kvitt, vegna hennar, sem eg hefe honum a motebroted, og ad hann giore mig einnen niotande allra þeirra Giæda, sem Christur hefur mier med sinne Pijnu og Dauda utvegad.

Hvad er þad sem Menn kalla Frijvilia?

Þad er Kroptugt Sialfræde, ad giora eitt helldurenn annad: Item ad giora, og giora ecke, þad sem Hugskoted tilvijssar, og er i Mannsens vallde.

Hvar a soddan Frijvilie Mannsens heima?

Hann a fyrst heima i Natturlegum Efnum, so sem ad vgka

og

og sofa, sitia og standa, eta og drecka.

Par nærst, i Veralldlegum u[m]
riettingum og Husstiornar um-
fyslan; so sem, ad kaupa og sel[ja],
hefia Strijd og hallda Doma; li-
fa i Einlijfe, og innganga Hiona-
band.

I þridia maata, a hann heima
i morgum Sidferdis haattum,
so sem, ad lifa skickanlega, vera
goodvikenn vid Naungann, mei-
da hann ecke; og par þvert a moo-
te, ad linga og stela, fremia
Saurlifnad, og þviumlijkt.

I fiorda maata, a Frijvilienn
heima i ytre Heilagleikans at
hofnum, so sem, ad sækia Mes-
su, vera vid Tijder, heyra, lesa,
og ihuga GUDS Ord at eigen-
legre Fysn og Nattvrunnar Jan-
blæstre.

Mul-

Mun þad og so i vallde og Frijvilia þess sem er vantrwadur, ad snua sier til Drottens; giora sanna Idran, trwa a JEsum Christum; akalla GUd i Anda og Sannleika; forakta þessa Heims Daalæte; og stunda epter eilijfu Lijfe?

O nei: Þvi vier erum ecke hæfeleger af oss sialfum nockud gott ad þeinckia, so sem af oss sialfum til, helldur hvad vier megnum, þad er af Gude 2 Cor. 3, v. 5. GUd er sa sem verkar i oss bæde Viliann og Mattenn, Phil. 2, 13.

Er þvi eins hattad um vaumaatt Frijvilians hia trwudum, og vantrwudum i andlegum Efnum?

Nei; Þvi Frijvilienn er langtum meire hia trwudum eñ vantrwudum, so ad trwadur madur hefur Sialfræde og kapta, jafnvel i andlegum esnum, framm yfer þann vantrwada ad æfa sig i

Gudræcknenne, enn soddan krapta til hins goda, hefur hann ei af Nattwrunne, helldur af Naadenne.

Um hvad ertu skylldugur Heil. Anda fyrer hans Astiafer og Velgiorninga?

Um Elsku, Hlydne og Packlæte.

Hvad er Christeleg Kirckia?

Hun er Sofnudur Guds Barna i pessum Heime, sem hallda vid hreinann lærdom Evangelii, og brwka Sacramenten riettelega.

Hvornen kann Christeleg Kirckia ad kallast Heilog, par aller Menn eru Synduger i pessu Lijfe?

Heilog kallast hun pess vegna, ad peir Gudhræddu, sem i henne lifa, eru iklædder Christi Heilagleika Riettlæte fyrer Trwna, og syna a sier gott og skickanlegt Framferde. Hvar

Hvar fyrer kallast Christeleg Kirckia almennueleg?

Þviad vor Herra hefur boded, ad Evangelium skylde predikast almennilega fyrer ollum Mönnum; og hanns Christne er og so utbreidd um allann Heimenn.

Hvornen sundurdeiles Christeleg Kirckia?

Fyrst, er annur Stridande hier a Jordunne, annur Sigre hrosande a Himnum.

Þarnærst, er aunnur Synneleg i þessum Heime, aunnur Osyneleg.

Vid hvorn helldur su Bardaga, sem stryder hier a Jordunne?

Vid Diofulenn, Hollded, og Heimenn.

Hvad meinar þu fyrer þa Synelegu Christi Kirckiu?

Sambland af illum mönnum og godum, sem jata somu Trv,

og brwka somu Sacramenta, epter Gluds Orda hliodan.

Hvad meinar þu fyrer þa Osynelegu Gluds Christne hier i Heime?

Alla Riettrwada, edur Samneite Heilagra, hverra innvortis Hiartalag, eingen sier utan Glud alleina, þvi hann þecker sijna. 2. Tim. 2. v. 19.

Hvarfyrer kallast Christeleg Kirckia Samneite Heilagra?

Þessvegna, ad lijka so sem þar er stodug Samteinging og Eining a mille allra Lijkamans Lima, so eru og aller Riettrwader eitt i Christo, þó þeir sieu langt hvor fra odrum: Þeir hafa eina Trw, eina Skyrn, og eirn Glud: Þeir bidia hvorier fyrer odrum, og hafa hver med odrum Epterlangan til eilijfs Lijfs.

Hver eru þau riettu Audkienningar Teikn Christelegrar Kirkiu?

1. Hrein og klar Prædikun Gluds Orda. 2. Sa-

2. Sacramentanna rietteleg Handtiering.

Hvor er Hofud Christelegrar Kirkiu?

Jesus Christus er Hofud Safnadarens, enn aller Riettrwadere eru Limerner.

Hvort er pad Medal, sem H. Ande hellst brvkar, til ad hughreista Guds Born, sem vita sig hafa stigt Gud med sijnum Afbrotum?

Fyrergiefning Syndanna.

Trwer pu ad Gud fyrergiefe pier pijnar Synder?

Ja, pvi trwe eg, ad so opt sem eg giore Idran, og bid Gud audmiuklega ad fyrergiefa mier mijnar Synder, vegna Forpienustunnar JESU Christi, pa fyrergiefur hann mier pær.

Parftu opt ad bidia GUD um̃ Fyrergiefning þinna Synda?

O Ja, daglega, og opt a hvorium deige, þviad eg syndga oaflantega bæde hid innra og itra.

Bevijsadu þad af Orde Drottens, ad GUd vilie fyrergiefa þier allar þijnar Synder?

Postulenn seiger: þessum Christo bera aller Spaamenn Vitne, ad fyrer hans Nafn fae þeir aller Syndanna Fyrergiefning, sem a hann triva. Act. 10, 43.

Fa þeir veiktrwudu einnen Fyrergiefning Syndanna hia Gude vegna Christi?

O ja: Þviad GUD vill ei

ei sunderbriota þann marda Reirleggenn, og ei utslokva þann riukanda Horkveikenn. Matth. 12, 20.

Hvad utheimtest af Mannenum til þess, ad hann fae Fyrergiefning Syndanna hia Gude?

Sonn Idran, og elskufullt trwnadur Traust til hans, ad hann vilie Syndernar fyrergiefa vegna Forpienustu sijns Sonar.

Hvornen er þad mogulegt, ad GUD virde so mikels Trwna, ad hann vegna hennar fyrergiefe Manenum Syndernar?

Trwen i sialfre sier, er eigi þess verdug, þvi hun er opt veik og lasinn, sem einn marenn Reir, helldur þad, sem hun umfadmar, sem er Christur med allre sin-

ne Forþienuſtu. Af þvi ad Trwen er so sem Medal edur Hønd / sem tekur til sijn þa dyrmætu Guds Almuſu Christum, þar fyrer tileinkast henne sa kraptur / sem Riettlæte vors Lausnara hefur i sier.

Hvad knyr þa GUD til þess ad fyrergiefa Syndernar?

Hans sialfs Miskunseme, og JEsu Christi Forþienusta og Fyrerbon.

Hvad þarf ad bidia GUD so þralega um Fyrergiefning Syndanna, er þad ecke nog ad giora þad seinast under þad Madur deyr, og fa so kyttun uppa allt i einu?

Sa er Manna heimskastur, sem slær þvi a frest, ad bidia um Fyrergiefning sinna Synda, þvi so leinge er Guð hønum reidur, og Oluckan hangande yfer hans Høfde; þar med veit eing-

eingenn, a hvorre Stundu Daudenn kann ad svipta honum i burtu, og ef hann deyr okvittur vid Gud, um Syndernar, þa er hans Saala strax i Kvolunum, hvadan ongrar Endurlausnar er von.

+ Hvad er Daudenn?

Daudenn er adskilnadur Saalar og Lijkama, sem skiedur vegna Syndanna, þvi verdlaun Syndarennar er Daudenn. Rom. 9.

+ Hvad verdur af Lijkamanum, þegar madurenn deyr?

Hann hnygur til Jardarennar, af hvorre hann var i fyrstunne Skapadur.

+ Hvad verdur af Saalunne?

Saaler þeirra Gudhræddu verda færdar af Englum Guds i eilijfa Sælu,

enn Saaler ogudlegra fara til Helvijtes.

Hvørnen mun fara uñ þinn Lijkama i Jordunne?

Hann mun rotna, og verda ad dupte.

Verdur hann þeirre Forrotnan leinge underorpen?

Allt til Domadags.

Hvad mun þa skie?

Þa mun minn Endurlausnare uppvekia miñ Lijkama af Grofenne og sameingia honum aptur Saalena.

Bevijsadu þad af Guds Orde, ad bæde þu og aller Menn adrer, mune uppriisa a sijdasta Deige?

Sialfur Christur seiger: Su stund mun koma, ad aller

aller þeir sem i Grofunum liggia, munu heira Raust Mannsens Sonar, og munu þeir sem gott hafa giort framganga til Lijfsens Upprisu, og þeir sem illt hafa giort, til Domsens Upprisu. Joh. 5, 28. 29.

Færdu i Upprisunne aptur þann sama Lijkama, sem þu hefur hier haft?

Ja.

Verdur hann þa eins a sig komenn, og hann er nu?

Nei; Hann verdur forklaradur eins og Lijkame mijns Endurlausnara JEsu Christi, Phil. 3, 21.

Munu þeir og einnenn fa somu Lijkame aptur i Upprisunne, sem hier hafa verid brendir til Osku, eda uppetnir af Villu-Dyrum, Fuglum og Fiskum Siafarens?

Ja, þvi þeir verda ad dupte

umsijder, eins og hiner, sem i Jordunne hafa rotnad, þarfyrer er Gude eins hægt ad giefa þeim aptur sømu Lijkame. Job. 19, 26. 27. Apoc. 20, 13.

+ I hverju mun farsæld eilijfs Lijfs verda innefalen?

Fyrst, mun hun verda innefalen i ununarsamlegre Sion Guds um alla eilijfd.

Þar nærst, i þvi, ad fa ad niota synilegrar og hinnar allra Sætustu Nalægdar JEsu Christi.

I þridia maata, mun hun verda innefalen i listelegustu umgeingne med Guds Englum og Utvoldum Mønnum um alla eilijfd.

I fiorda maata, i Dyrd-

ar-

arsamlegum gafum og giædum Saalar og Lijkama.

Hvorium gafum og giædum mun þa Saalen prydd verda?

Hun mun verda fullkomen, bædi ad Skilningnum, i þvi ad þeckia GUd, so og einnen Vilianum, i þvi ad elska GUd.

Hvornen mun þinn forklaarade Liikame verda a sig komenn i Eilijfu Lijfe?

Hann mun verda andlegur, odaudlegur, og liomandi.

Kunna Menn ad fa nockurn Smeck af Farsælld Eilijfs Lijfs i þessu Lijfe?

Ja.

Hvornen skiedur þad?

Þegar vier þeckium GUd af hans Orde, og endurnærustum af hans Miskunsemi i Christo JEsu, og formerckium so Hugsvolun H. Anda, i allskins Motlæti.

Ertu so fullkommenn i Trvnne um allt
þetta, sem þu villder, og þu
att ad vera?

O Nei: Langt fiærre.

Hvad villtu þa tilgiora, so þijn Trv efleſt,
og þu fullkommnare verder?

Eg vil bidia GUD þar um o-
aflatanlega.

Hvort er þad beſta Bænarform, ſem
þu villt þar til brvka?

FADER VOR, ꝛc.

Drottenleg Bæn.

Fader vor, þu ſem ert a Himnum.

Þad er:

GUd vill hier med tillei-
da oſſ og locka, ad vier trva
ſkulum, ad hann ſie vor riette-
legur Fader, og vier hans
ſann-

sannarleg Born, so ad vier pessheldur med fullu Trvnadar-trauste meigum hann bidia, so sem þa good Born bidia þeirra elskulegann Fodur.

Fyrsta Bæn.

Helgest þitt Nafn.

Það er:

Guds Nafn er sannarlega i sialfu sier heilagt, eñ vier bidium i þessare Bæn, ad það skule einnen helgast hier med oss.

Hvernen skedur það?

Nær Guds Ord kiennast riettelega og hreinlega, og vier epter þeim lifum heilaglega, so sem Guds Bornum hæfer;

hæfer; þar til hialpe oss vor elskulege Fader a Himnum; eñ hvor sem odruvijs kienner edur lifer, eñ Guds Ord bydur, sa vanhelgar Guds Nafn a medal vor; þar fra vardveite oss var elskulege himneske Fader.

Aunnur Bæn.

Tilkome þitt Rijke.

Það er:

Guds Rijke kemur adsonnu an vorrar Bænar, af sialfu sier til, eñ vier bidium i þessare Bæn, ad það einnenn kome til vor.

Hvornen skedur það?

Nær vor himneskur Fader giefur oss sinn Heilaga An-

da,

da, sa sem oss veiter pa Raad, ad vier trvum hans Heila-ga Orde, lifum heilaglega, hier stundlega, enn annars Heims eijlijflega.

Pridia Bæn.

Verde þinn Vilie so a Jor-du, sem a Himne.

Pad er:

GUds godur og naadug-ur Vilie verdur, þo vier bidium þess ecke, enn vier bidium i þessare Bæn, ad hans Vilie verde a medal vor.

Hvernen skedur þad?

Nær GUd onyter og hind-rar oll ill Raad og Vilia, sem þvi vallda, ad GUds

Nafn

Nafn vanhelgast, og hans Rijke naer ei til vor ad koma, so sem er Diofulenn, Heimurenn, og vor holldlegur Vilie, helldur stirker hann oss og stoduga giorer i sijnum Ordum og i Trwnne, allt til vorra Æfeloka; petta er hans miskunsamur og godur Vilie.

Fiorda Bæn.

Gief oss i Dag vort daglegt Braud.

Pad er:

GUD giefur ad sonnu daglegt Braud, jafnvel vondum mønnum, þo vier biduim þess ecke, enn vier biduim i þessare Bæn, ad hann late oss vort daglegt Braud vid-

vidurkenna, og med þacklæte til vor medtaka.

Hvad kallast daglegt Braud?

Það er, það sem naudsynlegt er til þessarar Lijfsbiargar: Sem er, Matur og Dryckur, Klæde og Skiæde, Hws og Heimile, Todur og Eingiar, Kvikfienadur Gots og Peningar, good Eigen-kvinna, hlijden Børn, diggt Pionustufolk, trwer og fromer Þiermenn, hagstæd Veduratta, Fridur, Heilbrigde, Sidseme, Heidur, gooder Viner, trwfaster Naawngar, og annad þessu lijkt.

Fim-

Fimta Bæn.

Og fyrergef oss vorar Skuld-
der, so sem vier fyrergefum
vorum Skuldunautum.

Pad er:

Vier bidium i pessare Bæn, ad Fader vor Himnesk-ur, vilie ei alijta vorar Synd-er, so hañ fyrer peirra Skuld, vilie ei veita oss vora Bæn, pviad, vier erum allra peir-ra Hluta omakleger, sem vier umbidium, hofum og eige helldur pad forskulldad, helldur, ad hann villde oss pad allt fyrergefa, fyrer sij-na eigennlega Raad, pvi daglega syndgum vier, og forpienum eckert annad enn

Straff;

Straff; so vilium vier og eiñ-
ei þar imot fyrergiefa af
Hiarta, þeim sem oss a mote
briota, eñ giora þeim gott,
sem vid oss misgiora.

Siotta Bæn.

Eige leid þu oss i Freistne.

Það er:

GUD freistar ad sonnu
einkis Manns, enn vier bid-
ium i þessare Bæn, ad GUD
vilie vernda oss og vardvei-
ta, fyrer Andskotans, Hollds-
sens og Heimsins Vielum,
so vier hropum ei fyrer þeir-
ra Tilteiging i Vantrw og
Orvænting, edur adrar stor-
Synder og Lostu, og þo
vier freistumst af øllu þessu,

þa

þa late hann oss umsijder meiga yfervinna og Sigrenum hallda.

Siounda Bæn.

Helldur frelsa oss fra Illu.

Það er:

Hier bidium vier alls i einu i þessare Bæn, ad Fader vor Himneskur frelse oss fra ollu illu til Lijfs og Saalar, og ad sijdustu þa vor dauda-stund er komen, giefe hann oss goodann Afgang, og miskunsamlega take hann oss af þessum Eymdar-dal, til sijn i Himnarijke.

Amen. Hvad er það?

Það er, ad eg skal vera fullviss uppa það, ad þessar vor-

vorar Bæner, sieu vorum himneska Fodur packnæmelegar, og af honum heirdar, vi hann hefur sialfur skipad oss, ad vier skylldum med pessum hætte bidia, og hefur lofad, ad hann villde oss bænheira. Amen, Amen. Pad er: Ja, Sannarlega, pad skal so vera.

Hvar fyrer kallast FADER VOR, Drottenleg Bæn?

Pviad Sialfur Drottenn vor JEsus Christur, hefur hana samsett.

Er FADER VOR merkelegre Bæn enn adrar Bæner?

Vijst er hun merckelegre, par fyrer skyldu Menn hafa hana yfer sem optast med Hiartanlegre An-

Andackt, og enda med henne alltijd sijnar Bænagiorder.

Enn meiga Menn þa ecke og so bidia GUD med odrum Bænar-Ordum enn þeim sem standa i FAÐIR VOR?

Sannarlega meiga þeir það, nær þau eru sømu Meiningar, og epter hennar Forme logud, þvi það hefur so vered venia i Christelegre Kirkiu alla Daga.

Hvad er það, sem oss ma hellst afsysa til þess ad bidia GUD?

Fyrst það, ad GUD hefur oss það allvijda boded. Ps. 5. v. 15.

Þar nærst, erum vier Heilmerguin Eyndum underorpner, og þurfum þvi so margs vid, bæde i andlegann og lijkamlegann maata.

I þridia maata, meigum vier vita það fyrer vijst, ad GUD bænheirer oss, epter sijnu Loforde, ef vier

vier bidium hann riettelega Pſ. 145. v. 18. 19.

I Fiorda maata, er pad efne til hinnar meſtu ogiæfu, bæde i andlegum, og lijkamlegum ſokum ad forſoma Bænena.

I Fimta maata, hofum vier dæmi ſialfs Chriſti, og allra Heilagra ad peir hafa iduglega beded.

I Siotta maata, færer Bænen med ſier outſeiganlegar Nytſemder.

Framteldu mier nockrar pær hellſtu Nytſemder Bænarenar?

Sa ſem bidur Gud idug-lega.

Hann audſyner Gudi pa pægeleguſtu Dyrkun og Pionuſtu.

Hann odlaſt rijkuglega Jbud H. Anda.

Hann fryast fra holld-legu Andvaraleise, og marg-skins Synda Olucku.

Hann kiemst i meiri Skil-ning um GUDS Vilia, og heimuglegann Vijsdom.

Hann eflist i Trwnne, Kiærleikanum, Polinnmæd-enne, Audmyktenne, og oll-um godum Dygdum.

Hann odlast Sigur i oll-um Freistingum, sem Diof-ullenn, Hollded og Heimur-enn plaagar hann med.

Hann verdur Gudi, og GUD honum innlijfadur, hvarfyrer og einnen, ad Drottenn bænheirer hann giarnan, so sem sinn hand-gengenn Vin.

Kant-

Kantu ad giefa Bænenne nockra Eiutitla, sem syne hennar Gagnsemder?

Ja.

Bænen er Samtal vid GUd.
Likell ad Himnarijke.
Openberan Gudlegra Leindar-Doma.
Himneskt Jnndæle.
Dygdanna Fosturmooder.
Yfervinning Lastanna.
Lækning Saalarennar.
Hialp i Vanmattenum
Sæde Blessunarennar.
Alldenngardur Farsælldarennar.
Aukning Trwarennar.
Stod Vonarennar.
Kiærleikans Mooder.
Braut Riettlæteseens.
Stirking Skijrlijfeseens.
Pryde Heilagleikans.
Upptendran Gudræknennar.
Lios Vitskunnar.
Hressing Giedsmunanna.

Fognudur Hiartans.
Fridarens Grundvallan.
Lijstelætesens Mælesnwra.
Næring Polennmædennar.
Utrijming Diofulsens.
Huggun hrelldra.
Kiæte Riettlaatra.
Hiastod Nidurpriktra.
Hugsvolun Naudstaddra.
Hvyld Preittra.
Skart Samvitskunnar.
Sætleg Daudans linun.
Forsmeckur þess eilijfa Lijfsens.

Er Bænen margfølld?

Ferfølld. Umbeidne: Afbeidne: Fyrerbeidne: Og Packargiord. 1. Tim. 2. v. 1.

Hvørn eiga menn ad bidia?

GUD Fodur, GUDS Son Jesum Christum, og GUD H. Anda.

Um

Um hvad eiga menn ad bidia?

Peir eiga epter GUDS Orde, og Dæmum heilagra, ad bidia GUD um̃ alla Naudsynlega hluti Andlega og Lijkamlega.

Eiga menn med sama hætte ad bidia um andlega og lijkamlega hlute?

Nei: Helldur eiga peir ad bidia um̃ andlega, an Foror… enn um̃ lijkamlega med Fororde, ef pad sie Gude til Dyrdar, og peim sialfum til Gooda.

Um hvad skal madur bidia GUD optast og allra hellst?

Um̃ H. Anda, ad hann styre honum og stiorne, og efle til alls Goods.

Par nærst, um Fyrergiefning Syndanna og Aukning allra Dygda og Mannkosta.

Fyrer hverium eiga menn ad bidia?

Fyrer ollum monnum Vinum og Ovinum, enn þo sierdeilis Kongenum og odru Yfirvallde, Item Bornum og Forelldrum, og þeim sem eru Naudstadder.

Fyrer hvad attu sierdeilis Glide ad packa?

Fyrer þad, ad Faderenn hefur giefed sín Son i Daudann, fyrer mig; Sonurenn hefur lided þær stærstu Kvaler, og lated Lijfed minna vegna; H. Ande hefur giefed mier, ad þeckia og packa þessa

þessa storu Guds Velgiorninga, og færer mier þa inyt fyrer Orded og Sacramentenn.

+ Hvad opt attu ad bidia Gud?

Á ollum þeim stundum, sem mogulegt er, enn þo sierdeilis Kvolld og Morgna, Item fyrer og epter Maaltijd.

Í hvorium stodum eiga menn hellst ad bidia GUD?

Í sijnum Hvilurumum, i Kirkiunne, og hvar sem þeir eru stadder, skulu þeir andvarpa til Drottens. NB.

Þa bænheirer Gud heilst, þegar madur midt i sijnum Embættes Utriettingum, andvarpar til hans þralega Nott og Dag, um þad sem hann vill fa.

Hvornen a Madur ad skicka sier med sijnar Bæner, so ad hañ verde bænheirdur?

Fyrst, skal hann giora Jdran, fyrer sijnar Synder, og skilia sig vid pær.

Par nærst, skal hañ bidia Gud, audmiuklega; andaktuglega og stadfastlega.

J Pridia maata, i Nafni JEsu Christi.

J Fiorda maata, a hann ad hafa efunarlaust Twnadartraust til Guds uñ Bænheirsluna.

J Fimta maata, skal hann vera polenmodur, og giefa sig aulldungis fangenn under Guds Vilia, hvornen sem hann vilt med hann fara.

So formercke eg Barn mitt, ad pu hellder miked af Polenmædenne?

Ja ad vysu, pviad hun hefgar pann sem bidur i Guds Auglite, og flijter Bænheirslumne.

Hvornen kiemur pad til?

Pvi pegar einn Christenn madur

ur umber vel krossenn, andvarp-
ar þralega, an motþroa i gied-
enu, þa kiemur þad af Ást og
Undergiefne vid Gud; hvad þeg-
ar sa allra hædste finnur og for-
mercker, hræreſt hann af enn stær-
re Elsku, Medaumkan og Fus-
leika til ad bænheira; Hans
Hiarta brestur þa i sundur af
Elskunne, so hann hlytur þeim
sama Manne miskunsamur ad
vera, Jer. 31. v. 20.

Gud hefur synt oss nockra Af-
malan sinna Giedsmuna a For-
eldrunum: Þad Barned sem
umber Þolennmodlega Agann,
og firteſt ecke, nær þad verdur
tiptad, þad innvinnur sier hia
Fodur og Modur meire elsku, og
fær heldur sijna Bæn enn hitt,
sem tijdum moglar og syner a si-
er reideſvip.

Hvad er Pad ad bidia i JEsu Nafne?

Pad er ad bidia GUd, ad lata sig niota JEsu Christi Forbienustu og Fyrerboonar, og bænheira sig vegna hennar.

Mattu bidia GUd um̃ allt hvad Pu fær longun til?

Nei: Pvi Pad geingur so til fyrer mier i Pessu haleita Vercke, sem Bornunum i lijkamlegum efnum ad Pau breka opt um Pad, sem Peim er jafnvel til skada, og stiggia Parmed sijna Forellðra; so vill Hollð og Blod giarnan hafa sinn Vilia, sem er opt skadlegur og Gude a mote, Gal. 5. v. 17.

Par fyrer eiga Menn ad bidia um̃ Pad, sem GUds Menn hafa beded, og Peir kunna af GUds Orde ad alijkta, ad ecke er a mote hans Dyrd og Peirra Velferd.

Hvern-

Hvernen hliodar Drottennleg Bæn?

Fader vor, þu sem ert a Himnum, 2c.

Hvernen sundurskiptist hun?

I Pria Parta. Nefnelega, Inngangen, Sio Bænernar, og Nidurlæged.

Hvad innehelldur Drottenleg Bæn?

Hun innehelldur alla þa hluti, uñ hvoria vier eigum GUD ad bidia.

Hvad merkist fyrer Fodur, þegar eg seige FADER VOR?

Ollu Heilog Guddomsens Prenning.

Hvad a ad skiliast fyrer Himenenn, a hverium þesse vor Fader er?

Oendanleg Hatign, Dyrd;

Almætte, Alviſka og allſtadar Nalægd GUDS; ſo ſem eg ſegdi. Fader vor, þu ſem ert Almattugur, Alvitur og Allſtadar Nalægur.

Er GUD allſtadar?

Ja.

Hvar fyrer ſeigeſt þa, ad GUD ſie helldur a Himne enn a Jordu?

Fyrſt, af þvi, ad H. Ritning kallar GUDS Bwſtad almennelega Himin.

Þar nærſt, þviad Þecking GUDS Hatignar og Veru er meire hia Einglunum og Utvoldum Saalum a Himnum, eñ hia Trwudum hier a Jordunne.

I Pridia maata, af þvi hann hefur af Himnum meſt openberad Dyrd ſinnar Nalægdar.

I Fiorda maata, ſo vier innbirtum oſſ ecke neitt um GUD, þad

þad sem er audvirdelegt Jardlegt edur holdlegt, helldur allt Himneskt og Guddomlegt.

I Fimta maata, so oss komi i hug ad vort rietta Heimile sie a Himnum, og hofum þvi þess helldur vora Hiartans Girnd og Pancka til þess, sem er andlegt og Himneskt.

† A hvad minner oss þetta Nafn FADER?

Pad minner oss a Elsku gied Guds til vor, og eikur vort Hiartans Traust til hans, ad hann vilie bœnheira oss, sem astkiær Fader sijn Born.

Þvi segjum vier FADER VOR, enn ecke Fader minn?

Þetta Ord VOR, a ad minna oss a þad, ad vier erum aller Brœdur og Systur i Christo, og

eigum þar fyrer Hiartanlega ad elskast, og hvor odrum Goods ad unna.

Hvar fyrer kallast allar Personur Gudsdomsens Fader?

Fyrst, vegna þeirrar Fodurlegrar Elsku, sem allar Personurnar hafa jafnt a oss.

Þar nærst, vegna þeirra Fodurlegra Velgiorninga, sem allar hafa einnen jafnt veitt oss, so sem er Skopunen, Forsorgunen, Endurfædingen, Arfleidslan, og adrer fleire.

Um hvad er beded i FADER VOR?

Alla Andlega og Lijkamlega Hlute, sem ecki ma an vera.

Hvad margslags eru þeir Andlegu Hluterner, sem um er beded i Fader Vor?

Tvennslags.

Sumer ahræra GUds Dyrd: Sumir vora Saalarvelferd.

+ Ihvorium Bænum er beded um þa, sem a hræra Guds Dyrd?

I þremur þeim Fyrstu.

+ Enn um þa sem ahræra vora Saalar Velferd?

I Fimtu, Siottu og Siaundu.

+ Enn hvar er beded um Lijkamlegar Naudsyniar?

I Fiordu Bæn.

Lestu Fyrstu Bæn i Fader Vor?

Helgest þitt Nafn.

+ Hvad meinast hier fyrer Guds Nafn?

Gud sialfur, hans Dyrd, Eigenlegleikar, Verck og Velgiorningar.

+ Hvad er þad ad helga Guds Nafn?

Þad er ad lofa og vegsama Gud ut af hans Eigenlegleikum, Verkum og Velgiorningum.

Er

Er Guds Nafn ecke heilagt?

Vijst er pad i sialfu sier heilagt.

Um hvad bidium vier pa i pessare Bæn?

Ad pad mætte og einnen helgast vor a medal.

Hvornen helgast Guds Nafn vor a medal?

Pegar Guds Ord kiennest riettelega, og vier epter pvi lifum Heilaglega, so sem Guds Bornum ber og hæfer.

Enn med hvoriu mote vanhelgast Guds Nafn?

Med rangre Ordsens Kienningu, og ogudlegum Lifnade.

Framseigdu Adra Bæn i Fader vor?

Tilkome pitt Ryke.

Hvada

Hvada Guds Ryke er pad, sem vier bidium hier ad kome til vor?

Hans Maktarryke, Nadarryke og Dyrdarryke.

Kiemur ecke Guds Ryke af sialfu sier til?

Ad vysu giorer pad so.

Hvor er pa Meiningen, pegar vier bidium ad pad kome til vor?

Vier vilium ad pad aukest og blomgest alltijd meir og meir vor a medal.

Hvornen kiemur GUDS Maktarryke til vor i pann maata?

Pegar GUD hialpar volldueglega sijnum Vornum i Neidenne, og nidurpricker peirra Ovinum.

Hvornen kiemur Guds Nadarryke til vor?

Pegar Nadarverkaner H.

da i oss, og a medal vor, fa luckulegann Framgang.

Hvad meinar þu fyrer þær Naadarverckaner H. Anda?

Mañsens Umvendan, Upplysing, Helgun og annad fleira, sem adur er upptaled i þridiu Greinenne.

Hvornen kiemur Guds Dyrdar ryke til vor?

Þegar vier ad syduſtu odluſtum eilijft Lijf, hvar GUd verdur allt i ollum.

Leſtu mier Þridiu Bæn.

Verde þinn Vilie, so a Jordu, sem a Himne.

Hvada Vilie Guds er þad, sem vier bidium hier ad skie skule?

(Ecke er þad hans Almættes Vilie, hvorium eingenn kann ad mootstanda, helldur) hans Naadar Vilie.

Hvor

Hver er Guds Naadar Vilie?

Ad þad skule allt framkvæmast af oss og i oss, sem hañ hefur boded i sijnu Orde.

Hvad er þad sierdeilis?

Dagleg Idran fyrer Syndernar: Elskufullt Traust til Guds um̃ Syndanna Fyrergiefning: Og sijfellda Kostgiæfne ad giora þad Gooda, og fordast þad Vonda; med Polenmmæde i Krosse og Motgange.

Hvad er þad ad lyda Polenmmodlega?

Þad er ecke ad vera so sem Stockur eda Steirn, og giefa sig ad aungre Kvol eda Pijnu; Helldur ad vera med godu Giede under Krossenum, knurra ecke, nie murra a moote Gude, efa ecke

hans

hans Fodurlega Giæsku, hvad sem a geingur; Leita aungra Raada eda Lækninga, sem GUDS Vilia eru a moote, helldur bidia hann vaflataulega um Stirk i Neidenne, og triva fyrer viist, ad hann mune gisra goodan Enda a henne.

Hvad hindrar Guds Nadar Vilia, so ad hann skiedur ecke alltijd?

Diofullenn, Heimurenn, og vort Hollð og Blood.

Hvad meinast fyrer Heimenn?

Ecke einasta Ogudleger menn i Heimenum, sem tæla oss med sijnum vondum Epterdæmum til hins illa, helldur og einnen Nykdomur, Metord og Vellistingar.

Hvad meinast fyrer Hollð og Blood?

Fordiorfud Nattwra Mannsens, sem alltijd er hneigd til hins Vonda.

Hvor

Hvor er þa Meiningen, þegar vier biðium ad GUDS Vilie verde?

Fyrst þesse; ad hann sialfur virdest, ad dempa Diofullenn, Hollded og Heimenn, (sem vallda þvi, ad GUDS Nafn vanhelgast, og hans Ryke naaer ei til vor ad koma). Þar nærst; ad hann vilie stirkia oss i Trwnne og goodu Framferde allt til Æfeloka.

Hvarfyrer segium vier: So a Jordu sem a Himne?

So ad oss kome þess helldur i Hug, hvad Heilager GUDS Englar sieu a Himnum, og honum i ollu hlijduger; uppa þad vier berum oss ad breita epter þeim.

Hvornen hliodar Fiorda Bæn?

Gief oss i Dag vort daglegt Braud.

Hvad meinast hier fyrer daglegt Braud?

All

Allt þad sem naudsynlegt er til þessa Lijfs upphelldis, so sem er Matur og Drickur, &c.

Bidium vier ecke um annad enn Lijkamans Upphellde i Fiordu Bæn?

Vier bidium GUD og so um sijna Hialp, til ad þeckia þad og þacka, ad hann veiter oss daglegt Braud, og allt gott bæde fyrer Saal og Lijf.

Er þad so skadlegt, ad þacka ecke Gude fyrer daglegt Braud?

Ja, þviad GUD þiggar ad straffa þa Oþacklatu, og svipta sinum Gafum. Of. 2. v. 8.

Hvad merkir þetta Ord I DAG?

Þad minner oss a vort skammvinna Lijf, so vier laatum oss nægia med þær GUDs Gaafur, sem eru fyrer hendenne.

Þad varar oss einnig vid Bwk-

sorg

ſorg og Heidinglegum maura-
rætte.

Hvad mercker þetta Ord VORT?

Ad vier eigum ad vera anægd-
er med þad, ſem GUD oſſ gief-
ur, enn grafaſt ecki epter þvi
ſem adrer eiga.

Af hvad minner oſſ þetta Ord
DAGLEGT?

Þad minner oſſ a þad, ad vier
ſieum vel til frids med ſæmelegt
Lijfs Upphelde, enn ſækium ecki
epter Sællijfi, Kræſingum eda
miklu Skarte.

Hvor er su beſta Adferd til ad
fa daglega Næring fyrer
ſig og ſijna?

Ad ottaſt GUD i allre
Hondlan, og ad vera trwr
og idenn i ſijnu Kalle og Em-
bætte. Pſal. 108, 2.

Fyrſt, af þvi ad marger eru
Bæn-

Bænrœktarlauſer og leita ecki hialpar hia Gude.

Par nærſt, hafa ecke Trw og Trauſt a Gude, og packa honum ecke fyrer ſijnar Gafur, og Velgierninga af Hiarta.

J Pridia maata, eru later og forſomunarſamer i ſialfs ſijns Efnum, og hafa alldrei þionad odrum med Trw og Dygd.

J Fiorda maata, eyda og ſpeña þvi, ſem GUD giefur, med Drickiuſvalle, og imislegum ohentugleika.

Framſeigdu Fimtu Bæn?

Fyrergiefdu oſſ vorar Skullder, ſo ſem vier fyrergiefum vorum Skuldunautum.

Hvad meinaſt hier fyrer Skuldernar i Fimtu Bæn?

Syndernar.

Hver-

Hvorier kannst hier Skuld-
nautar?

Peir sem nockud hafa
broted a mote oss.

Hvar fyrer bidium vier Gud um
Fyrergiefning Syndanna?

Pvi ef vier hefum ecke kvitt-
in Syndanna hia Gude, pa er-
um vier i hans oblydu, og verd-
um par fyrer ecke bænheyrder,
nær vier bidium hann um vorar
Naudsynjar, pvi Gud bænheyrer
ecke Synduga. Joh. 9, 31. Po
pier bidied margfalldlega, vil eg
po ecke bænheyra ydur, (seiger
Drottenn) pvi ydar hendur eru
fullar med Blod. Es. 1, 15.

Af hvad minna oss pesse Ord: So
sem vier fyrergiefum vorum
Skulduautum?

Pau minna oss a pad, ad
vier hliotum ad fyrergiefa vor-
um Naunga af Hiarta, ef vier
vilium fa Fyrergiefning hia Gude.

Er þá vor Fyrergiefning Orsök til Guds Fyrergiefningar?

Nei; heldur merckest hier med viljugt Aform i Hiartanu til ad fyrergiefa Naawnganum; so sem eg segde: Fyrergiefdu oss Elsku-Fader, þvi vier erum einnen reidubuner til ad fyrergiefa þeim sem oss a moote briota.

Hvornen geingur þad til fyrer þeim, sem ecke vilia fyrergiefa sijnum Brodur hans Misgiorder?

Þeir baka sier sialfum Olucku, þvi so opt sem þeir lesa þessa Bæn, þa bidia þeir GUD, þar epter ad fyrergiefa sier, sem þeir fyrergiefe sijnum Skulldunautum; Nu med þvi þeir fyrergiefa þeim ecke, þa oska þeir ad GUD fyrergiefe sier ecki helldur.

Framsegdu Siottu Bæn?

Eige leid þu oss i Freistne.

Er Freistingen margslags?

Tvennslags.

Fyrst

Fyrst mønnum til Betrunar.

Par nærst, til Fordiorfunar.

Hvor freistar Mannsens hønum til Betrunar?

Gud sialfur. Gen. 22, 1, Joh. 6, 6.

+ Med hvørium Hætte?

Stundum med Medlæte, stundum med Mootlæte.

+ Hvørnen freistar Gud med Medlæte?

Pegar hann setur oss til Metorda; giorer oss rijka, og lætur oss hafa goda Daga, þa vill hann reyna til, hvad Lijstelater Miskunsamer og Packlaater vier vilium vera.

Hvernen freistar Glid med Mootlæte?

Pegar hann leggur uppa kross og hormungar, þa vill hann reyna Mannsens Polennmæde.

Hver freistar Mannsens honum til Fordiorfunar?

1. Diofullenn. 2. Heimurenn. 3. Holld og Blood.

Hvernen freistar Diofullenn Mannsens?

Hañ lockar hañ til Syndanna, annadhvort med skadlegum Innblæstre, edur utvortis Vielum.

Hvernen verdum vier af Holdenu freistader?

Pegar Fordiorfud Hollds Ngattwra kveiker i oss pær Girnd-

Girnder, sem fæda af sier daudlega Glæpe.

Hvernen fer Heimurenn ad freista Mannsens?

Pegar hann med sijnum vondum epterdæmum, leggur, so ad segia, taalsnorur fyrer þa veiku, og tulckar þa stundum med blijdu, stundum med strijdu, til hins Vonda.

Fyrst Gud freistar Mannsens þvi stendur þa i Utleggingu Siottu Bænar, ad hañ freiste einskis Manns?

Pad er Meiningen; hañ freistar ecki Mannsens honum til Fordiorfunar eins og Diofullenn, helldur til Betrunar.

Er ecki Reinsiunnar Freisting, sem Gud brvkar, afbeden i Siottu Bæn?

Nei; þvi hun er Mannenum til gooda.

Enn eru allar Freistingar pijlur Diofulsens, Holldsens og Heimsens, afbednar i Siottu Bæn?

Nei; þvi menn hliota ad hafa Ovine hier i Heime, so þeir strijde, vinne Sigur fyrer hialp Christi, og verde Koronader.

Hvad merkest þa fyrer þa Freistne sem vier afbidium i Siottu Bæn?

Ofurefle Freistingaanna, og osigur i þvi Strijde, sem vier daglega heium vid Diofuleñ, Holldved og Heimenn.

Er þad ecke sama ad freistast, og leidast i Freistne?

Nei:

Þvi ad freistast, er ad finna til Areitinga Diofulsens, Holdsens og Heimsens, enn standa þær

þær þo af sier fyrer hialp Drottens; enn ad leidast i Freistne er ad verda af þeim yferbugadur.

Leider Gud nockurn Mann i Freistne?

Ad leida i Freistne, mercker Tvent:

Fyrst, ad tæla til Syndanna; þar nærst, ad lijda, ad einn verde tældur: Su fyrre Merckingen a ecki heima hia Gude; helldur su seinne, hvoria vier afbidium i Siottu Bæn.

Hvor er þa þijn eigenleg Meining, þegar þu bidur: Eige leid þu oss i Freistne?

Þesse: Laattu ecki Elsku-Fader, Tilteigingar Diofulsens, Heimsens og mijns eigenn Holds, so yferbuga mig veikann, ad eg hrase i Ostrauust, Orvænting, edur adrar Storsynder og Leste.

Hvornen hliodar Siounda Bæn?

Helldur frelsa þu oss fra

Hvad meinast hierfyrer þad Illa?

Allt hvad oss kañ ad skada uppa Saal og Lijf, Eigner og gott Mannord: Enn þo sierdeilis, Diofullenn, Synden, og eilijf Fyrerdæming.

Uñ hvad bidium vier Guld i Siounndu Bæn?

Fyrst, um Linum og Liettir i ollu Motlæti.

Þar nærst, uñ farsæla Burtfor af þessum Heime.

Og i Þridia maata, uñ eilijft Lijf.

Hvad merckia þesse nidurlags Ord Drottennlegrar Bænar: Þviad þitt er Rijked, þinn er Mattur enn og þijn er Dyrden?

Þau eiga ad knya Guld til ad bæn-

bænheyra oss, so sem vier segdum: Veittu oss þetta, Elsku-Fader, því þarmed eflest þitt Riki! Veittu oss þetta, því þu einn ert mattugur til ad hialpa oss! Veittu oss þetta i JEsu Nafne, því þad verdur þier til Lofs og Dyrdar ad Eilifu!

Hvar til skal þetta Ord Amen?

Þad þyder Ja, og lætur i Liosi þad Traust, sem vier hofum a Gudi um Bænheyrsluna.

Hvar af veitstu þad ad Gud vilie bænheyra þig?

Fyrst þar af, ad hann hefur lofad því med Eide, og kann þad þess vegna med eingumote ad bregdast, Joh. 16, 23. 14. 13.

Þar nærst, er hann so giæskurikur og Miskunsamur af Nattwrimne til, ad hann gietur ei lated neinn syniande fra sier fara.

I Þridia maata, leggur minn Endurlausnare JEsus Christur

til med mier, og bidur fyrer mig.

I Fiorda maata, er hañ miñ Astrijkur Fader, enn eg hans Kiærkomed Barn, sier hañ þvi aumur a mier, sem einn lijknsamur Fader a Barne sijnu.

Bregdst þad nu alldrei, ad Gud bænheyre, þegar hann er riettelega bedenn?

Alldrei bregst þad; þvi annadhvort tekur hann i burtu Kvolena, eda hann myker hana, eda i þridia maata, giefur Huggun og Polennmæde: og stundum skiedur þad, ad hann giefur betra, enn þad sem hann er umbedenn.

Hvad kiemur til þess, ad Gud dregur stundum so leinge undan Hialpena, og bænheyrer ecke strax þa Gudhræddu?

Þar eru til margar Orsaker.

Fyrst, vill hann þar med reyna; hvort þeir vilie ei ad sijdur hallda sier vid sig.

I Annann maata, vill hann giora þeirra Bæner, enn þa heitare og sier þægelegre.

I Þridia maata, vill hann hreinsa og efla þeirra Triv og Þolenmæde.

I Fiorda maata, vill hañ leida þeim betur fyrer sioner dryggdar Synder, og ad þeir hafe med þeim forþienad soddan undandraatt Bænheyrslunnar.

I Fimta maata, vill hann med so langgiædum Elde motlætinganna, eyda þeim Sora Ranglætesens, sem i þeim byr.

I Siotta maata, so ad hialpen, þegar hun kiemur, verde minnisstædare, og betur þockud; þvi þad sem vier faum sliott, þvi gleimum vier sliott.

I Sisunda maata, lætur GUd sijn Born opt leinge þiast, so ad adrer stirckest af þeirra dæ-

me ; því þegar vier sjaum hvad þeir Heilogu hafa utstaded, med Polennmæde, þa leidustum vier til ad umbera helldur Motlæted med goodu giede.

Hvad eiga menn þa til ad giora þegar GUD dregur so undan Bæn heyrsluna?

Þeir eiga epter Raadum Christi, og Dæmi Eckiunnar (sem leitade Hialpar hia þeim ranglata Domara, þar til ad hann vard vid) ad hallda afram i Bænenne; Þeir eiga ad knya a Naadardyrnar med Audmykt, eins og Kanverska kvinnan, og bidia innlega.

Það er stoor Skrufun ad kveina og kalla langsamlega til GUDS i Neydenne, og fa eingva hugsvolun?

Vijst er það stoor Skrufun, enn það hafa þo orded ad reina marger GUDS bestu Astviner Job, David, Asaph, Jeremias

og

og adrir. Job. 9/16. 30/20. 21. Psal. 13/1. 2. 79/4. Thren. 1/16. 2/8.

Eru þad nu halldennyrde fyrer GUD, ad lata sijn Born so leinge emia? Enn hann hefur sagt og lofad: Pad skal skie adur enn þeir kalla, vil eg andsvara þeim, og a medan þeir eru eñ ad tala, vil eg bænheyra — þa. Esa. 65, 24?

Vijst er GUd halldenn-ordur i ollum sijnum Lofunum, einnen i þessu, þvi þetta Fyrerheit a ad skiliast um vijst Aform, og liufann vilia GUds, til ad bænheyra, og kiemur efunarlaust framm, þegar manninum best hagar; og ma þess vegna hughreysta hann um Bænheirsluna.

Þarmed bænheyrer GUd þralega sijn Born, strax sem þau kalla, og morgum veitter hann sijna Blessan, adur enn þeir bidia.

Hvar fyrer verda sumer menn auldungis ecke Bænheyrder?

Fyrst og fremst þess vegna, ad þeir lifa i Jdrunarleysi, og þo þeir kannest, stundum vid Synder sijnar, þa laata þeir þo ei af þeim þvi kunna þeir og ecke bænheyrder ad verda.

Þeir bidia ecke i Nafne JEsu Christi Forþiemustu;

Ecki andacktuglega;

Hallda ecke aframm i Bænenne;

Þeir bidia um þad, sem þeim er þarflegt, edur skadlegt;

Þeir hafa ecke helldur traust a Gude um Bænheyrsluna, og eru efasamer.

Sacramentenn.

Hvad morg eru Sacramente Nya Testamentesens?

Tvo: Skijrnarennar, og Alltaresens.

Vo-

Voru þau mørg i Gamla Testamentenu?

Þau voru og so Tvø: Umskurnen og Paskalambed.

Hvad utheimtest til sierhuers Sacramentes?

Fyrst, Befalning Gluds, ad soddan Handtieran skule brwkast i Christilegre Kirckiu.

Þar nærst, tvennslags Efne, Himneskt og Jardneskt, er Gluds Ord samteinger.

I Þridia maata, Fyrerheit Gluds, um andlega og eilijfa Blessan, þeim til handa, sem þau riettelega brwka.

Til hvørs þiena Sacramentenn?

Þau eru kroptug medol Gluds, fyrer hvør hann meddeiler oss sinne Naad, og innsiglar hana hia oss.

Þar nærst, uppvekia þau og styrck-

styrckia Trwna i Hiartanu um Fyrergiefningu Syndanna.

I Þridia maata, adgreina þau Christna menn fra Tyrkium og Heidingium.

Sacramentum Skijrnarennar.

Fyrsta Spurning.

Hvad er Skijrn?

Svar:

Skijrnen er ecke einfalldt Vatn, helldur er hun þad Vatn, sem saman er reirt og bunded med Guds Bodorde, og med Guds Orde er samteingt.

Hvert er þad Guds Ord?

Þad vor HErra JEsus Christ-

Christur sagde Math. 28. Cap. Fared vot um allann Heimenn, og kienned ollum Piodum og skijred þær i Nafne Fodur, og Sonar, og Anda Heilags.

Annur Spurning.

Hvad stodar oss, og veiter Skijrnen?

Svar:

Hun utvegar oss, og veiter Fyrergiefning Syndanna, og frelsar oss fra Daudanum og Dioflenum, og giefur þeim ollum eilijfa Saaluhialp, sem trwa þvi, sem Ordenn Guds og Fyrerheitenn lofa.

Hver eru þau Guds Ord og Fyrerheit?

Það

Pad vor HErra JEsus Christur seger: Marc. 16. C. Hvor hann trwer og verdur skijrdur, sa skal holpenn verda, enn hvor hann ecke trwer, sa skal verda fordæmdur.

Pridia Spurning.

Hvernen ma Vatned orka so veglegra hluta?

Vatned ma alldrei slijks orka, helldur veiter pad GUds Ord, hvort ad er i Vatnenu, edur med Vatnenu, og Trwen, hvor ad slijkum GUds Ordum i Vatnenu trwer; pviad utan GUds Orda, er Vatned einsamallt Vatn, og eingen

en Skijrn, eñ þegar Guds Ord samlagast Vatnenu, þa er þad Skijrn, (þad er Raad-arfullt Lijfsens Vatn) og Endurgetningar laug i Heilogum Anda, so sem Paall Postule seger til Tit. 3. Cap. Fyrer þann Endurgetningar Vatns-saa, og Endurnyan Heilags Anda, hverium hann hefur gnoglega wthellt yfer oss, fyrer JEsum Christum vorn Lausnara, so vier Riettlaater fyrer hanns Naad, yrdum Erfingiar eilijfs Lijfs epter Vonenne. Þesse Ord eru sonn og trwanleg.

Fior-

Fiorda Spurning.

Hvad merker þvilijk Vatns skijrn?

Hun merker þad, ad sa hinn Gamle Adam a i oss daglega ad dreckiast og deyd-ast, fyrer Idran og Yfer-bot, med ollum Syndum og vondum Girndum; sijdan daglega ad framkoma, og upp aptur rijsa einn Nyr Madur, sa ed lifa skal i Riett-læte, og Hreinleika fyrer Gude Æfennlega.

Hvar stendur þad skrifad?

St. Paall seger til Rom. 6. Cap. Vier erum jardad-er med Christo fyrer Skijr-nena i Daudann, lijka so sem Christur er uppvakenn fra

fra daudum fyrer Dyrd Fodursins, so eigum vier ad ganga i Endurnyung Lijfdaganna.

Hver hefur innsett og stiptad Skijrnena?

Gud sialfur, og sierdeilis GUDS Sonur, JEsus Christur.

Med hverium Ordum?

Pessum: Fared ut um allann Heimenn, kienned ollum Piodum 2c.

Var Skijrnen handtierud fyrr enn Christur gaf ut pessa Befalning?

Ja, pvi Johannes Baptista skijrde fyrstur Manna, epter GUDS Avijsan; sijdan liet Christur einn enn sijna Læresveina skijra.

Er

Er margslags Efne Skijrnarennar?

Tvennslags: Himneskt, og Jardneskt.

Hvert er pad Himneska?

H. Ande.

Hvert er pad Jardneska?

Vatned.

Hvernenn sameinast pesser tveir hluter i Skijrnenne?

Pad skiedur fyrer Orded, sem sa framfærer af halfu Guds, sem skijrer.

Hvada Ord er pad?

Petta: Jeg skijre pig i Nafne Fodur og Sonar og H. Anda.

Giorer Vatnsens Yferdreifing nockra Skijrn, ef Orded fylger par ecke med?

Nei: Fyrer utan Guds Ord, er

ingen Skijrn.

Hvad Gagn hofum vier af Skijrnenne?

Fyrst giorer GUD einn Sattmala vid oss i henne.

Par nærst, odlustum vier henne Trwna, og verdum Endurfædder.

I Pridia maata, frijar hun oss fra miklu Illu, og utvegar oss miked Gott.

Fra hvorju Illu frijar Skyrnen þig?

Fra Syndenne, Daudanum og Dioflenum.

Hvad gott utvegar hun þier?

Eilijfa Saaluhialp.

Hvornen kann Skijrnen ad verka allt þetta?

Pad skiedur fyrer Trwna, sem vier

vier odlumst i henne; því hvor haun triver, fær Fyrergiefning Syndanna; Hann er frij fra Daudanum og Dioflenum; hañ odlast og einnen eilijfa Saaluhialp.

Fra hvada Dauda verdur hu frij fyrer Skijrnena?

Peim eilijfa Dauda.

Verda þeir aller frijer fra eilijfum Dauda, sem skijrder eru?

Nei.

Hvar af kiemur þad?

Því þeir trwa ecke a JEsum Christum. Hvor hann ecke triver, sa skal fortapast, seger hann sialfur.

Hvorju lofade GUd þier, i þeim Saattmaala sem hann giorde vid þig i Skijrnenne?

Faderenn lofade ad vera mier

mier milldur og Miskunsam-
ur; veita mier þa bestu For-
sion i ollum Efnum; Bæn-
heira mig i Neiðeñe; Vard-
veita mig fyrer Diofflenum
og allre Olucku; og taka mig
umsijder til sijn i eilijft Lijf.
Sonurenn lofade ad hlut-
ast til med mier i ollu goo-
du; og vera minn Fyrer-
boonar madur hia Fodurn-
um.

Heilagur Ande lofade ad
vera minn Leidtoge og Læ-
rimeistare, og hugga mig i
ollum Krosse og Motgange.

Hvorju hefur þu lofad Gude i
Skijrnenne?

Jeg hefe lofad honum ad
afælast Diofulenn, og sia

vid Syndum og Glæpum.

Par nærst, ad hafa rietta Pecking a Gude, og hans Velgiorningum epter hans Orde.

I Pridia maata, ad ottast hann og elska af Hiarta, og vera honum hlydenn alla mijna Lijfdaga.

I Fiorda maata, ad akalla hann bæde i Medlæte og Motlæte, og setia allt mitt Traust til hans med Polenmmæde i ollum Hormungum.

Hefur þu hallded þetta allt, sem þu lofader Gude i Skijrnenne?

O nei; helldur hefe eg, þvi midur, margfalldlega geing-

geinged afvega, og rofed mijna Skijrnar lofun.

Hvada huggun kantu þa framar ad hafa af þinne Skijrn?

So leinge sem eg life, kann eg ad hugga mig vid hana, þviad sa Saattmale, sem GUd giorde vid mig i Skijrnenne, er so asig komen, ad nær eg giore Jdran og endurbæte mig, þa vill hann fyrergiefa mier Syndernar, og veita mier allra þeirra Giæda, sem hann mier i Skijrnenne lofade.

Hvar af veitstu soddan?

Af augliosum GUdsFyrerheitum, þvi hann seiger: Nær sem sa Synduge snyr sier fra sijnum vonda vege, þa skal hans Syn-

da ei framar minst verda Eze[illegible]
33, 11. Hann lætur og boda m[illegible]
i Aflausnenne Fyrergiefning a[illegible]
ra minna Synda, og meddei[illegible]
mier so par uppa Lijkama o[illegible]
Blod sijns Sonar, i Kvolldm[illegible]
tijdar Sacramentenu.

Skal madur þa a hvorium dege laat[illegible]
þer koma i hug sijna Skijrn, og
Skijrnar Sattmala?

O ja, þvi þar af hefur hann
miked gott.

Hvad er þad?

Fyrst styrckest hans Trw þar
af um Gluds Fyrerheit og Naad-
ar Velgiorninga.

Þar nærst, verdur hann amint-
ur daglega um sialfs sijns Skyll-
ur.

Hvada Skylldu minner Skijrn-
en þig?

Ad dreckia þeim Gamla
Adam, sem i mier rijker
mer

med daglegre Idran og Iferbot, enn laata aptur i hans stad vaxa og proast þann Nya Mannenn.

Hvad meinar þu fyrer þañ Gamla Adam, er stundum nefnest sa Gamle Madur?

Spillta Nattwru med allskyns Syndum og vondum Girndum.

Hvad meinar þu fyrer þañ Nya Mannen?

Þa Lijffsens Krapta, sem GUD hefur Mannenum giefed i Skijrnenne til hins goda, hvorier daglega skulu æfast med betrun Lifnadarens.

Hvornen tala Fræden hier uñ?

Sa Gamle Adam, a i

oss daglega ad dreckiast og deydast fyrer Idran og Yferbot ꝛc.

Hefum vier nockra Samlijking hier uppa i Gilds Orde?

Ja, þvi St. Paall segier: Vier erum Jardader med Christo fyrer Skijrnena i Daudann ꝛc.

Er þad so naudsynlegt ad skijra Ungbornenn?

Ja, þvi so sem Ungbornenn voru umskoren i Gamla Testamentenu, so eiga þau og einnen ad skijrast i þvi Nya. Þar med skipar Christur ad skijra allar Pioder, þess vegna og lijka Ungbornenn.

Fa Bornen Trwna i Skiirnenne?

Ja; þvi Christur seger, ad snia bornenn trwe a sig, Matth. 18. v. 6.

Hann

Hann seger og einnen; ad þeim heyre til Guds Rijke; Og hann hefur stora velþocknan a þeim, þar fyrer trwa þau, þvi an Trwarennar er omogulegt Gude ad þocknast. Hebr. 11, 6.

Hvad helldur þu um Christenna Manna Born, sem ecke hliota Skijrn?

Jeg helld þau verde Saluholpen.

Hvor rok kantu ad færa þar til?

Med þvi ad þeirra Forellдrar, og Guds Sofnudur bidia fyrer þeim til Drottenns, þa aumckar hann sig yfer þau, vegna Christi Medalgongu, og giefur þeim Trwna, eins og Johanni fordum inneluktum i Moodurlijfe, þvi hann vill ecke ad neinn af soddan Smælingjum tapest. Þar med lofar og einnen vor HErra, ad hann vilie vera Guð trwadra Manna, og þeirra Sæd-

is, hvor hans Lofun ad endelega hlytur og so ad koma fram a þessum Vesælingum, fyrer hvorra Synder ad Christur hefur fullu betalad. Hitt skyllde eingenn meina, ad Gud, sem hiartanlega girnest allra Manna Velferd, og hrærest af miskun yfer oss, sem einn Astkiær Fader, hann mune taka Lijfed af sinna Barna Bornum, so þau fyrerfarest.

Þo seger Christur, ad sa sem eige verde endursæddur fyrer Vatn og Anda (þad er fyrer Skijrnena) hann kunne ei ad innganga i Guds Rijke?

Þetta a ad skiliast um þa, sem forakta Skijrnena, enn ecke hina, sem henne kunna ecke ad naa.

Hvor lijkende tærer þu þar til?

So sem ad Hootun Fordæmingarennar yfer þeim Ounskornu i Gamla Testamentenu, naade ecke til þeira Barna, sem ei ur-

du umskoren, fyrer þann Áttunda Dag, sokum hastarlegs Dauda; So nær og ecke adurnefnd Hootun Christi, til þeirra Barna i Nya Testamentenu, sem ei kunna ad skijrast vegna hastarlegs Dauda. Nu er þad augljost, ad Bornenn i Gamla Testamentenu, bæde þau, sem Pharao liet deyda oumskorenn, og þau sem i Eydemorkenne dou, og Herodes Barnamordinge liet drepa, þau hafa øll orded saluholpenn. Og þad meira er, ad David var fullviss um Velferd sijns Barns, sem þo var gieted i Hordome, og do oumskored: Þvi hann seger: Eg fer til þess, enn þad kiemur ei til mijn aptur, 2. Sam. 12. v. 23.

Hvornen kunna Forelldrarner ad leggia þann besta Grundvoll til sinna Barna Velferdar?

Med Bænenne; ef þau and-

varpa til GUDS oaflatanlega peirra vegna, so vel a medan Moduren ber pau fyrer sijnu Lijfe, sem epter pad pau eru fædd. Hvor hañ giorer sier pad tamt, sem eitt Handverck, ad bidia Gud, og umgangast daglega hia honum med pvi mote, hann fær allt hvad Hugurenn vil tilmælast. Pvi Drottenn er nalægur ollum peim, sem hann af alvoru akalla, hann giorer hvad hiner Gudhræddu bidia, hann heyrer peirra Kall og hialpar peim. Psal. 145, 18. 19.

Nu ef Barned er Daudsiukt, pa pad kiemur a Klædenn, enn Presturenn kann ei so fliotlega ad naast, hvad skal pa til giora?

Pa ma Yfersetukonan, edur hinn Skickanlegaste madur, sem nalægur vera kann, skijra Barned, eins og pegar Zephora fordum umskar sinn Son.

Hvada

Hvada adferd og Formaale skal brwkast?

Sa sem skijrer skal kalla nalæga menn til vitnis, taka so hreint Vatn, og ausa litlu af þvi med hende sinne yfer Barnsens Hofud, þrisvarsinnum; vid þa fyrstu Adreisingu skal hann nefna Barned, og tala þessum Ordum: N. Jeg skijre þig i Nafne Fodur, (vid þa adra Adreisingu) og Sonar, (vid þa þridiu Adreisingu) og H. Anda.

Hvar til þienar su Særing, sem Prestarner brwka i Skijrnenne?

Hun a ad vera so sem annad Maalverk til ad leida þeim, sem nærstadder eru, fyrer sioner, þau Syndarennar Prældom, i hverium Diofullenn helldur Barnenu fongudu, adur enn þad skijrest Þar nærst, a hun ad vera ein aminning um kroptuga Verckan

Skijrnarennar, ad Barned fyrer hana, leyseſt af vallde Myrckrańa, og Diofulsens Yferdrottnan, enn færeſt i Rijked Christi.

Uñ Lijkla-vallded, Skrifte-malenn og Aflausnena.

Hvad er pad sem kallaſt almennelega Likla-vallde i Christelegre Kirckiu?

Pad er ein Andleg Makt, edur Myndugleike Kiennedomenum giefenn af Christo, til ad upplivka Rijke Himnanna fyrer sannidrande Mońum, med peim Leysande Lykle; enn aptur læsa pvi fyrer idrunarlausum med peim Bindande Lykle.

Hvad meinar pu fyrer pann Leysande Lykel?

Aflausnena.

Er Aflausnen margfolld?

Tvsfolld: Heimugleg og openberleg.

Hvad

Hvad er heimugleg Aflausn?

Heimugleg Aflausn er pad, pegar Ordsens Pienare bodar peim einslega Fyrergiefning Syndanna, af Guddomlegum Myndugleika, vegna JEsu Christi Forpienustu, sem giort hefur sijna heimuglega Fatning.

Hvad er opinnber Aflausn?

Pegar einn Storsyndare verdur opinberlega afleystur Safnudenum aheyrande.

Hvar fyrer kallast Aflausnen leysande Lykill?

Sialfur Christur kallar hana so, pvi med henni leysest madurenn af Fiotrum Syndanna, og med henni verdur fyrer honum undereins upploked Rijki Himnanna og Helvijti apturlæst, so sem med odrum Lykli.

Hvornen a sa ad vera asigkomenn, sem skal afleysast?

Hann skal fyrst vita ad

giora gooda Grein a þeim Lærdomi og Trwar Articulum, sem i Fræðunum standa, og skilia vel þeirra hellsta Jnntak, Merg og Meining.

Þar nærst, skal hann hafa alvarlegt Angur og trega fyrer Syndernar og treysta Gudi um̃ þad efunarlaust, ad hann fyrergiefi sier þær, vegna Christi Forþienustu og Fyrerbonar.

Jþridia maata, skal hañ asetia sier alvarlega, ad endurbæta sinn Lifnad.

Jfiorda maata, skal hañ vidurkienna sijnar Synder med audmykt fyrer Gude under Prestsins Heyrn.

Hvad

Hvad meinar þu fyrer þann
Bindande Lykel?

Bannfæringuna.

Er Bannfæringen margslags?

Tvennslags: Su Minni og Stærri.

Hvad er su minne Bannfæring?

Hun er Utsetning þeirra Manna, sem drygt hafa openbera Glæpe, fra Brwkun Drottinnlegrar Kvolldmaltijdar, um̃ vissann Tijma.

Hvad er su Stærri Bannfæring?

Hun er Burtskufun þeirra, sem med þverwd hallda aframm i Hneixlanlegum lifnade, fra Samfielagskap GUds Safnadar; og Afhendina Diosflenum i valld: so þeir straffest odrum til epterdæmis, skammest sijn þess helldur, og snwi aptur a riettan Veg.

Hvar

Hvar fyrer kallast Bannfæringen Bindande Ekell?

Vor HErra nefner hana so, af því, ad med henni verda þverudarsamer glæpamenn setter i hardare Bond þess andlega Straffs, og fyrer þeim verdur Himnarijki apturlæst, enn Helvijti upploked.

Trwer þu, ad GUDS Orda þienurum sie giefenn soddann Makt af Gude; ad þeir meige fyrergiefa Mønnum Synder og bannfæra þa?

Ja því trwi eg, því Christur seigest muni fa Petri i hendur Lykla Himnarijkis, og hvad hann og hiner Læresveinarner binde a Jordu, þad skuli a Himnum bunded verda; og hvad þeir leyse a Jordu, þad skuli a Himnum

um lauſt verda. Og i od-
rum ſtad, ſeiger hañ til Peir-
ra: Hvorium hellſt Pier
fyrergiefed Syndernar, Pa
eru Pær Peim fyrergiefnar,
og hvorium hellſt Pier apt-
urhallded Pær, Pa eru Pær
Peim aptur halldnar. Joh.
20, v. 23.

Mun Pad og ſo eiga heima hia
fatækum Preſtum a Peſſum dög-
um, ad Peir meige fyrergiefa
Synder eins og Poſtularner,
og apturhallda Peim?

Viſſulega: Pvi Uppbygg-
ing Safnadarens, ſem ſkied-
ur og ſo fyrer Rietta Hand-
tiezan Lyklavalldſens, er eins
a Peſſum tijmum falenn a
Hendur audvirdelegum
Preſt-

Prestum af Christo, sem Postulunum fordum Daga; og eins eru þeir Radsmenn yfer GUDS Leyndardomum og Postularner voru.

Fa þeir nu aller Fyrergiefning Syndanna hia GUde, sem Prestureun afleyser, hvornen sem þeir eru a sig komner?

Langt Fiærre, helldur þeir einer, sem eru med sannidrande og trwudu Hiarta: En þeir idrunarlausu og volgu, sem hvorcke eru heiter nie kallder, þeir blijfa samt i sijnum Syndum, under GUDS Reide, hvad opt sem þeir verda afleysster af monnum.

Hvorier eru þeir, sem vor HErra giefur þann Titil, ad þeir sieu Volger, eñ hvorcke heiter nie kallder, og vilie hañ þvi utskirpa þeim af sijnum munne?

Þeir sem ad syna Skin Gudræcknes

ræcknes og meinleyses hid ytra; enn hafa þo vondann, eda dauf-ann og daadlauſann mann ad geima: Þykiaſt byrger af ollu Goodu, enn eru þo berſnauder, og andſtygd fyrer Gudi, þvi þeir færa honum aungvar þægelegar Foorner, nie hylia ſijna Blygdan med Rietttlæte JEſu Chriſti. Þeſſ-er verda ſeinne enn Tollheimtu-menn og Putur ad komaſt i Guds Rijke.

Er þad þa Meiningen um Aflausnena og Bannęd, ad Kiennemennerner opin-bere þad einaſta fyrer monnum og ſegi fra þvi, ſem GUD framkvæmer i ſoddan Efnum?

Nei: helldur eru þeir Guds fullkomleger Umbodsmenn, og hafa ſannarlegt Valld af hon-um giefed, til ad fyrergiefa Synd-ernar, og aptur ad hallda þeim, ſo ſem hann gierde þad ſialfur, þvi

þvi hann talar og einnen fyrer þeirra munn.

Hvar fyrer brvkast heimugleg Aflausn og Skriptamaal i Christeleg- re Kirckiu?

Fyrst, so ad Gluds Orda Þienare kunne af Jatningu þess sem skriptast, ad faa vissu um hans sanna Jdran og Trw a JEsum Christum, sem og aform ad betra Lifnadenn.

Þar nærst, so ad hvor einn kunne adlaata i liose fyrer Prestenum einslega, hvad hans samvitsku sierdeilis sturlar, og faa so Lækning þar vid af honum ut af Gluds Orde, og huggun med Fyrergiefningu Syndanna.

I Þridia maata, eru Heimugleg Skriptamaal naudsynleg, so ad Kiennemadurenn fai þar med hentugt tilefne ad fræda og leidrietta þa ungu og breisku, i þvi sem

sem kann ad vera afatt fyrer heim.

Sacramentum Altaresens.

Fyrsta Spurning.

Hvad er Sacramentum Altaresens?

Sacramentum Altaresens, er sannarlegt Hold og Blod vors Drottens JEsu Christi, under Braude og Vijne, af honum sialfum JesuChristo iñsett, oss Christnum Monnum til ad eta og drecka.

Hvar stendur pad skrifad?

So skrifa peir Heilog Gudspialla-Meñ, Matthæus,

us, Marcus, Lucas, og St. Paall.

Vor HErra JEsus Christur, a peirre Naatt, sem hann forraadenn vard, tok hann Braudid, giorde packer, og braut pad, og gaf sijnum Læreſveinum og sagde: Taked og eted, pad er minn Lijkame, sem fyrer ydur verdur giefenn; giored pad i mijna Miñing. Somuleides epter Kvolldmaaltijdena tok hann Kaleikenn, giorde packer, gaf peim hañ, og sagde, drecked aller hier af, pad er Kaleikur hins Nya Teſtamentis i mijnu Bloode, sem fyrer ydur vt-

helleſt

helleſt til Fyrergefningar
Syndanna, ſo opt ſem þier
giored þetta, drecked þad i
nuijna Minning.

Nunnur Spurning.

Hvad ſtodar oſſ med ſoddan
hætte, ad eta og drecka
hier af?

Þad wtvijſa þeſſe Ord-
inn, ſem hier ſtanda: Fyr-
er ydur gefſt og wthelleſt til
Fyrergefningar Syndanna,
þvi ad ſonnu veiteſt oſſ og
giefſt, fyrer þeſſe Ordenn i
Sacramentenu, Syndanna
Fyrergefning, eilijft Lijf, og
Saaluhialp, þviad hvar
Syndanna Fyrergefning er
þar er og einnen Lijfed og
Saaluhialpen.

Þrid a

Pridia Spurning.

Hvornen kann Lijkamleg Bergíng ad veita so mikla hluti?

Bergíng Brauds og Bijns, veiter pad i aungvann maata, helldur pau Ordenn, sem hier standa: Fyrer ydur gefst og wthelleſt til Fyrergiefningar Syndaña; Hver Ord ad eru hia Lijkamlegre Bergingu, so sem Hofuvstycke i pessu Sacramente, og hver, sem pessum Ordum trwer, hañ odlast allt pad pau innehalda og uppa hlioda, sem er Syndanna Fyrergefning.

Fjor-

Fiorda Spurning.

Hvör neyter þessa Sacramentis maklega?

Ad fasta, og lijkamlega sig þar til ad bwa, er ad sonu good ytre Sidseme, eñ er sannarlega maklegur og velskickadur, sem Trwna fur i þessum Ordum: Fyrydur gefst og wthelleſt til yrergefningar Syndanna; hvor hann ecke trwer im Ordum, og efar þau, omaklegur, þviad þet Orded, Fyrer ydur, kref fullkomlegrar Trwar i tanu.

Hvad er Sacramentum Alltaresens?

Hvad er Sañarlegt Holld

og Blood Drottens vors JEsu Christi, under Braude og Vijne.

Hvor hefur þad innsett?

HErrann vor JESUS Christur.

Hvar fyrer nefnest þad Kvolld-maaltijd?

Þvijad Christur innsette þad seint um Kvolld, þa sø-nu Nott, sem hann var forraadenn.

Handa hverium innsette Chri-stur Kvolldmaaltijdar Sacramented?

Handa ollum Christnum mønnum, sem kunna ad rofa sig riettelega, og jaa-ta sijna Trw.

Er margfallt efne Drottenlegrar Kvolldmaaltijdar?

Tvøfallt: Þad eina er

Jardneſkt og ſynelegt, annad Himneſkt og oſynelegt.

Hvort er pad Jardneſka?

Braud og Vijn.

Hvort er pad Himneſka?

Holld og Blod Chriſti.

Skiedur pa nockurt Sambland Braudſens og Vijnſens, vid Holld og Blod Chriſti i Sacramentenu, edur ſnivaſt peir Jardneſku Hluterner i pa Himneſku?

Nei; Hvorugt, helldur ameineſt Holld og Blood CHRISTI nakvæmlega vid Braud og Vijn.

Hvornen ſkiedur pad?

Pad ſkiedur fyrer daaſamgann GUDS Krapt, pegar Kiennemadureun Helgar Braud og Vijn med Drott-

enlegre Bæn, og framűr
de Innsetningar-Ordanna.

Hvad medtekur þu i Drotten-
legre Kvolldmaaltijd?

Jeg medtek þar med
Braudenu, sannarlegaň Lij-
kama JEsu Christi, og med
Viinenu, sannarlegt Blood
JEsu Christi, sem var of-
radur fyrer mijnar Synder
a Krossenum, og er nu til
Guds hægre Handar, i o-
mælanlegre Dyrd og Veg-
semd.

Hvar af veitstu soddan?

Af Sialfs JEsu Christi
eigen Ordum, so hliodan
de: Taked og eted, þad er
minn Lijkame: Item dreck-
ed aller hier af, þad er mitt
Blood.

Kunna Jdrunarlauser menn, og so ad medtaka Lijkama og Blood JESU Christi i Sacramentenu?

Ja, so marger sem medtaka pad blessada Braud og Vijn af Prestsens Hende, so marger verda hluttakande Holldsens og Bloodsens Christi, hvornen sem peir ru a sig koniner.

Hvad bera peir ur bytum, sem medtaka Holld og Blood Christi overduglega?

Ecke annad en GUDS Hefndar-Reide og yfirhangande Straff, pvi peir verda seker vid pad, af pvi peir hora ecke greinarmun a Drottens Lijkama.

Verda þeir þa aller Fordæmder, sem medtaka Sacramented overduglega?

Þeir sem ad giora sanna Idran og endurbæta sig, þeir fa hia Gude Fyrergiefning þeirrar Syndar, sem allra annara.

Hvornen eru þeir a sig komner sem medtaka Holld og Blood Christi overduglega?

Þeir eru ad ollu Otilreidder, hafa eckert Angur Hiartanu fyrer Syndernar, eckert Traust til Gudz ñ Syndanna Fyrergiefning, og eckert Aform ad betra og bæta sinn Lifnad.

Hverier medtaka Lijkama og Blood JEsu Christi Verduglega?

Þei

Peir sem sig hafa adur bar til vel og vandlega bwed.

Hvornen a madur ad bwa sig til Sacramentesens?

Fyrst, hid ytra, i lijkamlegann maata; Par nærst, hid iñra, uppa andlega vijsu.

Hvornen a sa ytre Tilbuningurenn ad skie?

Fyrst, med Sparneitne og Fostu; Par nærst, audmiukre hegdan og umgeingni.

Hvar til bienar soddan wtvortis Tilbwningur?

1. Til ad uppvekia hia oss andlegt Hwngur og Porsta, epter peirre Himnesku Fædunne.

2. Ad giora oss hentugre

til Bœnarennar, og Gudi
packnœmilegri, sem stendur
i giegn Dramblaatum, enn
giefur peim lijtilaatu Raad.

Kann pesse lijkamlege Tilbuning-
ur ad giora oss verduga til ad
medtaka Holld og Blood
Christi?

Nei, aungvanneigen;
helldur orfar hann ad eins
og upptendrar i oss nockra
Gudrœkni; enn fyrer pann
Andlega Tilbwningen, verd-
um vier einasta Verduger
Bordgiester JEsu Christi.

Hvernen a madur ad bwa sig
til Drottenlegrar Kvolldmaal-
tijdar uppa Andlega
vijsu?

Hann a fyrst ad profa og
rannsaka sialfan sig.

Par

Par nærst, ad giora greinarmun a Drottens Lijkama.

Jtridia maata, ad endurminnast og umpeinkia Christi Dauda.

Hvad er pad ad profa og ransaka sialfan sig?

Pad er ad dæma um pad i huga sijnum, hvort madur pecke sig Syndugann ad vera.

Hvad hañ hafe med Syndunum forpienad, sem GUDS Reide og eilijfa Kvaler.

Hvort hann hafe Angur og Trega i Hiartanu fyrer Syndernar.

Hvort hann hafe Tro til GUDS, um Fyrergief-

Syndanna, vegna Christi Forpienustu.

Hvort hann hafe fullkomenn Asetning ad betra og bæta sinn Lifnad.

Hvad er pad, ad giora Greinarmun a Drottins Lijkama?

Pad er ad ganga til Maaltijdar Drottens med stærri Andakt og Gudrækni enn til almeñelegrar maaltijdar, og peinkia um pad, ad madur medtekur par sialfs Guds iginn Lijkama og Blood, sem bored hefur Synder Veralldarennar, og giefinn var i Daudann fyrer oss.

Hvad er pad ad endurminnast, og umpeinkia Christi Pijnu?

1. Ad þeinckia uñ þad med stoore Andakt, og daadst ad því mikelega, ad JESUS Christur elskade oss so heitt, ad hann gaf sitt Líf wt fyrer vorar Synder.

2. Ad lofa hann og prysa med innilegu Hiartans Þacklæti, fyrer þann stoora Velgiørning og alla adra.

3. Ad laata Yfirvegan Christi Dauda, og allra hans Velgiorninga ganga sier so til Hiarta, ad madur þar fyrer astunde hann til Hlydnis og Þocknunar, ad deya fra Syndunum, lifa Riettlætinu, fyrergiefa Nau-wnganum hans Verdina

ng umbera Krossenn med
Jesu innmædi.

Hvad Gagn hefur þu af med-
teiningu Líkama og Bloods
JEsu Christi i Sacra-
mentenu?

Fyrst, styrkest mijn veika
Trv þar med, so eg verd
fullviss um Fyrergiefning
Syndanna.

Þar nærst, iñlijfast eg med
þeim hætti mijnum Endur-
lausnara JEsu Christo, og
fæ til hans brennandi Elsku.

I Þridia maata, upp-
orfast eg til ad endurminn
ast eñ þa framar hans Pij-
nu og Dauda, og packa hon-
um fyrer hana.

I Fiorda maata, eyst
og

og ſtadfeſteſt i mier Kiſt-
leike til Naawngans.

I Fimta maata, verd eg
biſſare uñ mijna Uppri-
ſijdaſta Dege.

Epterfylgia nockrar Bæner, ſem
Børnenn eiga ad læra
epter Frædenn.

Bæn ſem leſaſt ſkal, ef
eñ Børnenn eru yferheyrd
i Kirckiunne,

Þu miſkunſame GUD, ſem
ſagt hefur, og ſeger enn
i Dag: Leifed Børnunu
til mijn ad koma. Þu ſem fal-
ar þau med Lærefedranna
ſtu, ſegiande: Komed þier Bø-
jeg vil kienna ydur Otta Trú-
ens! Sia, vier komum i dag f
fyrer þitt allraheilagaſta A
med vorum Børum, til ad

pig, med vorum Munne, til ad giora Reikningskap fyrer pad Ord, sem vier lært hofum; fyrer' pa Trw sem i oss er biriud: Vier komum ad svara til Spurninga; til ad vaxa og hesiast i Naadenne; vier komum til ad heydra vorn Fedur a Himnum, og ad gledia vora Forelldra hier a Ferdunne, og alla pa, sem heyra til vor. O Hiartans Fader! vier bidium fyrer saker pijns Heilaga Barns JEsu; vert oss pijnum audnu Bornum naadugir; burttak vorar Synder; Hreinsa vorar Varer og vorar Saaler; pinn goode H. Ande leide oss i allañ Sannleik: Gief oss O Guld Skynseme til ad svara; Epterlangan til ad læra; Hiertu til ad vardveita pad vier lærum! Laat oss aukast i Trwnne, og adra sem nalæger eru,

upp-

uppbyggiast þar af, uppa það, O GUD, að þinn Sefnudur vaxe í því hinu Gooda, og HErrans Lærdomur uppfylle Landed. O Fader, bænheyr oss í Nafne þíns elskulega Sonar JESU Christi, Amen.

Bæn epter Yfirheyrslu Barnaña í Kirckiunne.

Lof, Heidur og Æra sie þier, O GUD vor Fader! O JEsu vor Endurlausnare! O Verduge H. Ande vor Huggare! sem hefur í dag helgad oss fyrer Lærdom þíns Heil. Ords, og lagt Krapt í munn þinna omyndugu Barna, til að vidurkienna þitt Nafn, og að kunngiora þinn margfallda Vijsdom; Gief oss Lucku og Blessan O GUD! til að koma tilsamans med soddan slag, og að aukast alltijd meir og meir í þijnum Bodordum og Lærdo-

me.

ne: Vertu med oss, þar til vier
efnustum hier aptur til samans
fyrer þinu Auglite: Þijn Til-
son vardveite oss, þinn H. An-
de stiorne oss, ad vier, so sem
þina Vijnber mættum uppfyllast
med allskyns Himneskre Blessan,
og so sem Plontunar kvister root-
festast og styrkiast i Guds Naad
og Kærleika. Blessa þu Drott-
inn, og vardveit Kongenn, og þad
konunglega Hws, blessa þu vort
Fodurland med Frid og Groda,
med Heilbrygde og Riettlæte:
Lina þu Hormum þeirra Sorg-
fullu, sem vona a þig; Laat
þijn Born, sem bera Krossen
Sorgsvolun; Miskunnadu þig
yfer allar Manneskiur; miskun-
nadu Dig yfer oss þijna Smæling-
ar: O JESU! laat ecke Synd-
ir drottna yfer oss, laat ecke
Syndskuna fordiarfa oss; helld-
ur

ur gief oss þa Naad, ad vier meigum þiona þier hier i Lijfe, og komast sijdan i Sofnud og Samkvæme þeirra Frumgietnu, sem a Himnum eru uppteiknader: Bænheyr oss O Elskulege Fader! fyrer JEsu Christi skuld, Amen.

Ein Bæn ad lesa med sialfum sier, þegar madur kiemur i Kirkiuna, edur annad Hws til ad hlyda Guds Orde.

O Drottenn, eg er imukomenn i þetta þitt heilaga Hws; til ad heyra hvad þu GUD Fader, minn Skapare; þu Drottenn JEsus, minn Frelsare; þu Verduge H. Ande minn Huggare i Lijfi og Dauda, villt vid mig tala. Virdstu nu so ad opna mitt Hiarta, fyrer þiñ H. Anda, i JEsu Nafni, ad eg kunni af Prædikuninne ad læra, ad bera Angur fyrer

mijn

mínar Synder, í Lífi og Dauda ad trwa a JEsum Christum, og dags daglega ad betra mig í einu heilogu Lífferni og Framferde; Pad Heyre og bœnheyri GUD, fyrer JEsum Christum, Amen! Fader vor &c.

Bœn ad lesa med sialfum sier ad lidenne Embættisgiord.

O Drottenn, eg packa þier af ollu mínu Hiarta, ad þu hefur nu fient mier, hvad þu villt ad eg skyldi giora; Hialpa mier nu, minn GUD, med þínum Heilogum Anda, fyrer saker JEsu Christi, ad eg megi vardveita þitt Ord í hreinu Hiarta, þar af styrkiast í Trwnni, og í einu heilogu Framferdi forbetrast, og mig þar vid hugga í Lífi og Dauda Amen. Fader vor &c.

Bœn,

Bæn, sem einn kann ad brwka a ollum Tijmum, hvar sem hann er staddur.

DRottenn minn JESU, jeg gief og fel mig, med Lijfi og Saalu, i þijnar Hendur olldungis; Stijr þu mier og stiorna a mijnum Vege, snw þu allre minne Olucku mier til gooda; Blessa þu minn Utgang og Jnngang, nu hiedan i fra og ad Eilijfu, Amen. Fader vor &c.

Morgun-Bæn.

Þacker giore eg þier miñ Himneski Fader, fyrer JEsum Christum þinn elskulegann Son, minn Drottenn, og ad þu hefir mig a umlidenni Nottu so naadarsamlega verndad og vardveitt fyrer ollum Skada og Haaska; Eg bid þig, ad þu vilier fyrer giefa mier allar mijnar Synder, sem eg hefi giort og framed, og

þu vilier mig a þessum De-
gi vardveita fyrer Syndum og
ollum illum Hlutum, so ad allur
minn Lifnadur, og oll mijn verk,
nattu þier vel þocknast: Þviad
eg befala mig, minn Lijkama og
Saal, og allt hvad eg hefi i hijnar
Hendur; þinn H. Eingill sie hia
mier, so Diofullenn fae eckert vald
yfer mier, Amen. Fader vor &c.

Kvolld-Bæn.

Þacker giore eg þier Gud Drott-
inn Fader Himneskur, fyrer
JEsum Christum þinn elskuleg-
ann Son, minn Drottenn; og
ad þu hefur mig a þessum De-
gi so naadarsamlega verndad og
vardveitt; Eg bid þig audmiu-
kad þu vilier fyrergiefa mie
allar mijnar Synder, sem eg he
fi a umlidnum degi raangleg
hugsad, talad og framed, og ad þu vilier
mig i komande Nottu nad
arsam

arsamlega vernda og vard
fyrer Diofliuum og allre Ol
Eg befala mig / minn Lif
og Saal, og allt hvad eg hef
ar Hendur. Pinn H. En
hia mier, so ad Diofulleñ fa
vallð yter mier, Amen. Fad

Bæn uñ Fyrergiefning

danna; sem madur kann
ad bruka adur eñ hañ gei
ur til Skripta.

O Drottenn þu riettlate
eg maa maklega skam
mijn þar fyrer, ad eg
storlega broted a mooti þi
yfertroded oll þijn Bodord
medkienne ad eg hefi synd
Himininn og fyrer þier, o
verdugur ad kallast þitt B
O Drottenn vor Gud og Fa
hia þier er Miskunsemin
ergiefningen, þess vegna
hier fyrer þijnu Aug

auðmiukre Bæn. O
ttenn! vertu mier auðum
ara liknsamur, frelsa mig
llum mijnum Illgiordum,
rergief mier mijnar heimug
Synder. O JESU! þu
fasti Biskup og Hofudhirder
alnanna, hreinsa þu mijna
amvitsku af daudlegum Verk
O JEsu þu saklausa GUDs
! afmaa þuallar mijnar Yf
ur sokum sialfs þijns, og
ecki a mijnar Synder; ver
ugur mijnum Afbrotum
verkum, og lat mig vera
arfleifd og Eigendoom,
inna Blessudu Benia, og
udu Unda, sem þu fyrer
er, mier til alls hins
hvoriu eg eflaust treysti
Fader vor &c.

Bæn

Bæn epter Aflausnina

O Goode Himneske Fader, eg er nu af Hiarta gladur, og acka þier audmiuklega fyrer ta Huggun, ad þu hefur heyrt nijna Jatning, og bænheyrt mig yrer þinn elskulega Son JEsum Christum. Unn mier þess oode Fader! ad eg hallde mier astlega vid hann med Trwnne, og þiene mijnum Naawnga i mijnu Kalle og Embætte, inn til dauds: Vardveit mig fyrer mijnum Ovinum andlegum og lijkmlegum: Virdstu ad onyta eirra vondann Afetning, og oll i giegn mier. Þier kiære Fader og þijnum Syne JEsu Christo, samt H. Anda sie Lof, Æra og Vegsemd ad Eilijfu, Amen.

Bæn fyrer Bergingu Holldsens og Bloodsens Christi.

O HErra JEsu Christe min

einka

Von og Trauſt, mitt [illegible]
Riettlæte, mijn Verud o
mitt einka Skiol: Þig bid e
af Hiarta, uppvek þu med
eina Hiartans brennande g
Hwingur og Þorsta, til þeſſa
Saalarennar Fædu, ſem er þ
ſannarlegt Holld og Blood, ſo a
g laate mier ecke leidaſt opt o
ijsdum þad ad medtaka, med ſa
re vidurkiennингu Synda
a, og med eruggu Trvnad
auſte til þijn, ad eg mætte
nlega ſtyrkia þar med mi
Saal og Samvitſku, allt þang
til, ad eg eitt ſinn fæ fullendáð
nyna Vegferdarreiſu i þeſſum
eime, og kiem til þeſſ rietta Fad
rlandſens, hvar eg fæ ad ſ
Auglite til Auglites, og
eilijflega ad vera, Amen.

Þvi er eg giöre eg þier þu goode og gnæskurijke GUD, ad þu hefur eins nu rijkuglega mettad og allsnunsamlega lijfgad Saalu mijna, med Hollde og Bloode þijns elskulega Sonar. Eg bid þig, þu Saunleikans GUD og Drottinn, gief mier nu framveigis Raad þijns H. Anda, so ad eg mijnum Veikleika, kunne framm leggia fyrer þig, eitt hacklætis Offur, sem er sundurknosad og sorgfullt Hiarta, og i þier, ad hafa allt mitt Skiol og Traust; og daglega þig bidia um Raad og Fyrergiefning Syndanna i mijnum Hiartans Syne JEsu Christo. Þu goode GUD, eg bid, ad sem þu hefur nu fyrer þinn H. Anda i mier uppbyriad þad godda, so villder þu þad og lijfa

M fullt-

[illegible] Herra minn Lifnad,
[illegible]ilna, og af Hiarta klaga
[illegible]na Synd; riettelega ad þe
[illegible]itt H. Nafn, og trwa a m
HErra JEsum Christum;
[illegible]med allre Gudrækne og gord
[illegible]etta Sacramentum þijns e
[illegible]lega Sonar til mijn medraka
[illegible]umsijder verda eilijflega Sa
[illegible]holpenn, Amen.

Bæn um Saaluga Burtf
af þessum Heime.

O HErra JEsu Christe, [illegible]
bid þig ad þu vilier aud
[illegible]a mier þijna Naad og Misk
[illegible]me, einkum a minne sijdus
[illegible]stundu, þa eg skal skilia vid þ
[illegible]a Lijf og fallvallta Verold.
[illegible]u saklausa GUDS Lamb, se
[illegible]inna vegna varst forfærd
[illegible]ssens Alltare, virdstu
[illegible] H. Saar og bitrann D

[illegible] ga edur oforvarandis i burt
[illegible], helldur ad þu vilier biu
mig til mijns Andlats med ein
hiartanlegu Aangre og Idran fyr
er mijnar Synder, og giefa mier
Vit og Rænu, so eg giete befalad
hier i hendur Saalu mijna og Lijk
ama, sem þu mier giefed hefur
og skiliest Christelega og med brod
urleguim Kiærleika vid mijna
Vine og Naawnga. Gief ad
meige einnen med mier taka þat
retta og sanna Veganeste, sem
er þitt Hold og Blood, so ad
mijn Saal og Samvitska meige
þar vid styrckiast, og ad eg kynne
ad verda eitt med þier, og gieta
so yferunned allar Daudans og
Diofulsens Araser og Skielfing-
ar. Bevara mig Naadarsam-
[illegible], so eg med hinum gooda
[illegible]ne meige vel og [illegible] Kri-

Daudanum med minum Saal-
ar og Ervar-augum, og stidan
þ[illegible]r aldrei sleppa allt inn i ei-
ft Lijf. O Drottenn yfergiest
nig ecke, hvern þu hefur skap-
ad þier til Lofs, og til
þessseilijfa Lijfsens,
Amen.

Nockrar Greiner af Gamla Test. sem Born og Ungmenne eiga ad læra.

Þesse Ord, sem eg byd þier i
Dag, skalltu leggia uppa Hiart-
ad, og þu skallt brijna þau alt-
jafnt fyrer Bornum þijnum, og
ræda um þau, nær þu situr i þ[illegible]
nu Hwse, og nær ed þu geinau
um. farenn veg, nær ed þu leg-
ur þig nidur, ed[illegible]r stendur u
Gen. 6.

ef ad þu ert hlydugur
Drottens Gilds þ...
Þa skalltu vera blessadur i Bo...
enne, og blessadur a Akrenum.
Blessadur skal vera Avoxtur þijns
Kvidar: Blessadur skalltu vera
i þijnum Jnngange, og blessadur
skalltu vera i þijnum Utgang.
Deut. 28.

So seger Drottenn: hver mig
heidrar þann vil eg heidra; og
hver mig foraktar, hann skal f...
litenn verda. 1. Sam. 2.

Nakenn kom eg ut af min...
Modur Kvide, nakenn mun
og burt aptur fara: Drott...
gaf, Drotten i burttook hann, bl...
ad sie Nafned Drottens. Job 1.

Drottenn omyter Raadagior...
ei peirra Jll-kloku, so ad peir...
Hond fær þvi ei af stad komed.
Hann handlar hina Vijsu i...

ra Slægsmunum, og umvellter Raadum Rangferdugra. Job. 5.

Sæll er sa madur sem GUD leggur Hirting a. Par fyrer fyrerlyt ecke Hirting hins Almattuga: pvi hañ særer og græder; hañ sundur slær, og hans Hond lækknar. Ibidem.

Sæll er sa Madur sem hefur sijna Lysting i Logmaale Drottins, og talar uñ pad Daga og Nætur. Psal. 1.

Heyr pu Drotteñ mijna Raust, nær ed eg kalla, miskuna pu mier og bærnheyr mig! Mitt Hiarta pad setur pier pijn Ord fyrer: pier skulud mijns Andlites leita: par fyrer leita eg einnen pijns Andlites. Fader minn og Mooder mijn, pau yfergafu mig, enn Drottenn annadest mig. Psal. 27.

Reide Drottens varer uñ Augabragd og hann hefur Lysting til Lijfsins: um Kvølldtijmann var-

ex

er Graaturenn / enn ad Morg
ne dags Fognudurenn. Sl. s. 30.

J þijnar Hendur fel eg minn
Anda: þu hefur frelsad mig Drott-
enn / þu trwfaste GUd. Psal. 31.

Sæler eru þeir / hverium Yfer-
trodslurnar eru fyrergiefnar / þeir
hverra Synder ad eru huldar.
Sæll er sa madur / hverium Drott-
enn tilreiknar ecki Syndena / i
hvors Anda þad eingenn flærd
er. Ps. 32.

Vona þu a Drottenn / og gior
hid gooda / bw þu i Landenu; og
leita þinnar Atvinnu ærlega.
Haf þu þijna Unadsemd a Drott-
ne; hann mun giefa þier / hvad
sem þitt Hiarta girnest. Eg var
ungur / og er nu gamall ordenn /
og ei hefe eg eñ sied hiñ Riettferd-
uga verda yfergiefenn / nie hanns
Sæde gaanga epter Braude. Ps.
37.

ffra þ̃ Gude þacklæremu, og giallð hinum hærsta þijn Heit. Kalla mig i Neydenne, þa mun eg frelsa þig, og þu skallt heidra mig. Hver ed Þacklætemu offrar, sa heidrar mig, og þad er Vegurenn, ad eg syni honum Gudz Hialpræde. Psal. 50.

Hreint Hiarta skapa þu Gud i mier, og giet mier einn Nyann stodugann Anda. Kasta mier ecki burt fra þijnu Auglite, og tak ei þinn H. Anda i fra mier. Þad Offred sem Drottne þocknast, er harmþrungenn Ande; eitt harmþrungid og sundurkramed Hiarta mun tu Gud ecki fyrerlyta. Ps. 51.

Nær eg hefe þig ad eins Drottenn, þa hirde eg hvercke um Himen nie Jord. Þo ad einnen minn Lijf og Saal vanmegnest, þa ertu þo Gud alla Tijma mitt Hiartans Traust, og mitt Hlutskipte. Psal. 73.

Drott-

Drottenn kiefi þig o[illegible] ad huxa
þad vier hliotum ad deya, so ad
vier forsialer verdum. Psal. 90.

Af því Hann hneigest af Elsku
til mijn, (seger D.) vil eg frel-
sa hann; af því Hann þecker mitt
Nafn, þar fyrer vil eg verndа
hann. Psal. 91.

Sa sem eyrad hefur plantad,
skylde hann ecke heyra? Sa sem
Augad hefur skapad, skylde hann
ecke sia? Psal. 94.

Lijka sem þad Faderen er Børn-
unum Liknsamur, eins þa er Drott-
enn miskunsamur þeim sem hann
ottast; liknarfullur og miskun-
samur er Drottenn, Polennmod-
ur og harla goodgiarn. Psal. 103.

Sæll er sa madur, sem er mi-
skunsamur, og laanar giarnan,
og utrietter sijn Erende, so hann
gisrer ongvum raanginde. Þvi
ad hann mun æfennlega blijfa

þeim Riettlaata mun alldre gleimt verda. Psal. 112.

Gott er ad treysta uppa Drottenn, og forlaata sig ecke uppa Mennena. Gott er ad treista uppa Drottenn, og vona ecki uppa Hofdingiana. Psal. 118.

Peir ed med Taarunum nidur saa, munu med Fognudenum uppskiera. Peir ganga ut og graata, og bera agiætt Sæde, og koma med Fognude, og bera sijn Bindene. Psal. 126.

Ef ad þu Drottenn villt tilreikna Syndernar, hver ma þa standast? þviad hia þier er Fyrergiefningen, so ad menn otteſt þig. Psal. 130.

Sia hversu agiætt og elskulegt þad er, Brædurner bua hver vid annañ sampyckelega. Þar i þeim stad fyrer heiter Drotteñ Blessanenne og Lijfenu um alldur og ad eilijfu. Psal. 133. Drott-

Drottenn þu formerker mijnar Hugrenningar aleingdar. Hvert g geing edur ligg, þa ertu i kringum mig, og sier alla mijna vegu. Þviad, sia þu, þar er eckert Ord a minne Tungu, þad þu Drottenn viter þad ei allt. Psal. 140.

Drottinn gack eigi i Dom vid þræl þinn: þviad fyrer þier er eingiñ lifandi maña riettlaatur P. 143

Drottenn er nalægur ollum þeim sem hañ akalla, ollum þeim sem hañ med alvoru akalla. Hañ giorer hvad hiner Gudhræddu girnast; hann heyrer þeirra Kall og hialpar þeim. Psal. 145.

Son minn hlyd þu Aga Fodur þijns, og yfergief ecke bod þinnar Moodur: þviad sliikt er þijnu Hofde fogur pryde, og ein Kedia a þijnum Haalse. Ords. Bk. 1.

Son minn, geim þu Bodord Fodur þijns, og forlat ecke þinn-

þu saman ætijd uppa Hiarta þier, og heing þau um Hals þier, so ad þau leide þig, þa þu geingur, og giæte þijn, þa þu leggur þig nidur, og þau sieu þijn Rædi nær þu vaknar. Ordsk. B. 13.

Hver Hirtingena eckt vill lijda, hefur Fatækt og Skom; en sa sem hlyder giarnan Avijtanenne, mun til Heidurs koma. Ordsk. B. 23.

Greiner H. Kirkingar.

Um Skopunena.

I Sex Daga giorde GUD Himin og Jord, Hafed og allt þad sem þar er inne, Exod. 20, 11.

Um Syndena.

Fyrer einn Mann kom [illegible] Deimenn, og fyrer

[illegible] Dauden, og so hefur Dau-
dinn preyngt sier i gegnum
allra Manna, med thui allir ha-
fa syndgad, Rom. 5.

Mannsens Hiarta eru vond-
er fra Barndome, Gen. 8, 21.

Hvad Holldsins Hyniar, er fiand-
skapur i gegn Gude, Rom. 8, 7.

Peir eru allir saman Synd-
arar, og hafa skort a Peirre Hroes-
un, sem fyrer Gude gillder, Rom
3, 23.

Um Logmaaled.

Elska skalltu Drottenn GUD
thinn af ollu Hiarta thinu, alle-
Saalu thinne, og ollu Hugskote
thinu: Petta er thad yppasta
og fyrsta Bodord. thad annad er
thessu likt: Thu skalt elska Naa
unga thinn, sem sialfann thig.
Pessum Tveimur Bodordum
innefaled allt Logmaaled og Spa-
mennerner, Matth. 22, 37. &c.

Um Endurlausnaran Christum.

I Tijmans Uppfyllingu sende GUD sinn Son, fæddann af Kvinnunne, Lögmaalenu underorpenn, uppa þad hann frelsade þa sem undir Lögmaalenu voru, Gal. 4, 4.

Einn er GUD, og einn er Medalgangare a mille GUDS og Manna, Madurenn JESUS Christur, sem gaf sig sialfann til Endurlausnar fyrer alla, 1 Tim. 2, 5.

Þar er ecke Saaluhialp i nockrum odrum; og þar er eckert Nafn annad Mönnunum giefed i hverju oss byrie Saaluholpnunn ad vera, (utan i Nafninu JESU) Act. 4, 12.

Um Idranena.

Giored Idran, þvi Himnaríke er nalægt, Matth. 3, 2.

Oren er allareidu sett til [illegible]
[illegible]kg, hvert þad Trie, sem
[illegible]r goodann Avøxt, skal
[illegible]ggvast, og i Eldenn kast-
[illegible]id.

[illegible]ued til mijn aller, sem erf-
[illegible]d dryged, og þunga erud þiad-
[illegible]g vil endurnæra ydur, Matth.
11.

Um Riettlætinguna.

Hver vill asaka Guds Utvalda? GUD er hann sem riettlætir, Rom. 8, 3.

Þier erud Afþvegner, þier eruð Helgader, þier erud Riettlaatir ordner i Nafne Drottens JEsu, og fyrer Anda Guds vors.

Um Evangelium.

Evangelium er Kraptur Guds til Saaluhialpar, ollum þeim sem þvi trwa, Rom. 1, 6.

Hver hann vardveiter mitt

Orð

tid, hann skal ecke Dauda[illegible]
[illegible]ellifu. Joh. 8, 51.

Um Skijrnena.

Skijrnen er Saattmaal goodr[illegible]
rar Samvitsku vid GUD

Um Kvolldmaaltijdar Sacramented.

Sa blessade Kaleikur, hver[illegible]
vier blessum, er hann ecke Hl[illegible]
tekning Christi Bloods? pa[illegible]
Braud seni vier briotum, er pad
ecke Hluttekning Christi Lijkama?
1. Cor. 10, 16.

Um Adverte Trwarennar.

Ef pier lifed epter Holldenu
a munud pier deya; enn ef pier
[illegible]yded, fyrer andann, Holldse[illegible]
[illegible]rnder, pa munud pier lifa.
Rom. 8, 13.

Pegar pier hafed giort allt
[illegible] sem ydur er boded; Da seg-
[illegible] onyter pionar erum vier
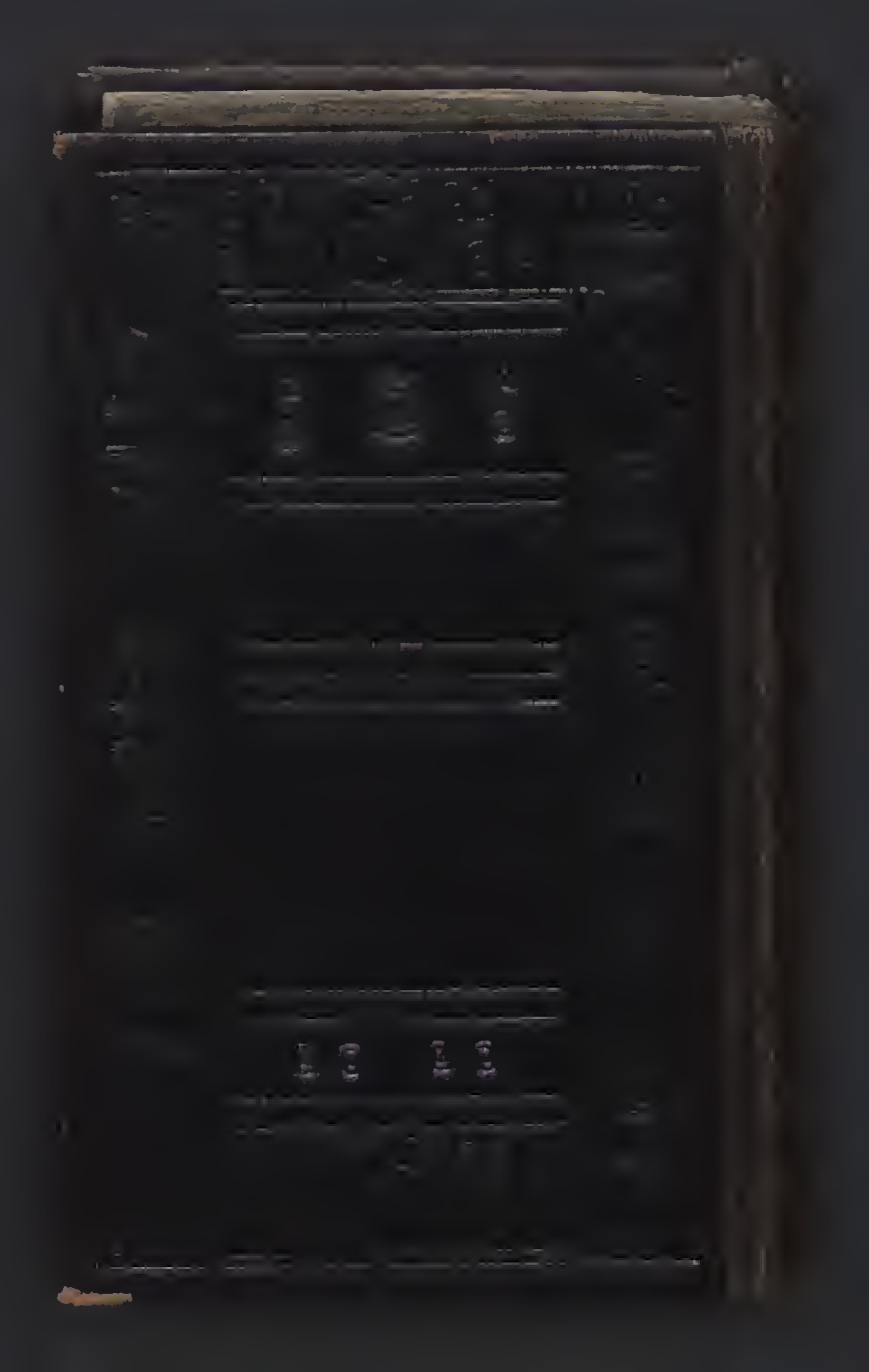
v. 2 bc.